

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

**Oversigt over
statslige interesser i
kommuneplanlægningen
2013**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord, side 2

1.0 Regler og rammer for kommuneplanlægningen, side 4

2.0 Kommende statslige initiativer, side 8

2.1 Læsevejledning, side 12

3.0 Byudvikling, side 14

3.1 Byvækst og arealanvendelse i byzone, side 15

3.2 Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og byvækst, side 19

3.3 Detailhandel, side 21

3.4 Virksomheder med særlige beliggenhedskrav, side 23

3.5 Støjbelastede arealer og begrænsning af støj, side 24

4.0 Særlige forhold i hovedstadsområdet, side 28

5.0 Forsyning, trafik anlæg og andre tekniske anlæg, side 30

5.1 Naturgasledninger, side 31

5.2 Grøn Vækst og biogasanlæg, side 31

5.3 Vindmøller, side 32

5.4 Højspænding, side 34

5.5 Trafikanlæg og andre tekniske anlæg, side 34

5.6 Havne og havneanlæg, side 37

5.7 Affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg (kystnær placering), side 38

5.8 VVM, side 39

6.0 Friluftsliv, turisme og ferie- og fritidsanlæg, side 40

6.1 Friluftsliv, side 41

6.2 Turisme og ferie- og fritidsanlæg, side 42

6.3 Adgang til det åbne land, naturen og kysten, side 43

7.0 Benyttelse i det åbne land, side 44

7.1 Jordbrug og de særligt værdifulde landbrugsområder, side 45

7.2 Skovrejsning, side 46

7.3 Byggeri i landsbyer og det åbne land, side 48

8.0 Beskyttelse i det åbne land, side 50

8.1 Landskab, side 51

8.2 Geologi, side 52

8.3 Kulturarv, side 53

8.4 Lavbundsarealer, side 54

8.5 Oversvømmelse, side 55

8.6 Naturbeskyttelse, side 56

8.7 Bygge- og beskyttelseslinjer, side 59

8.8 Kystnærhedszonen, side 60

9.0 Kommuneplanens form, side 62

Stikordsregister, side 67

Forord

Ved miljøminister Karen Ellemann

Når kommunerne på forhånd kender de statslige interesser, forebygger det konflikter mellem statslige og kommunale interesser i planlægningen. Erfaringerne fra revision af kommuneplanerne i 2009 viser, at den hidtidige oversigt, sammen med tidlig dialog med kommunerne i vidt omfang løste problemer ved forhandling.

Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2013 skal gøre det lettere for kommunerne at få overblik over gældende nationale mål og krav. Det er vigtigt for mig, at også den kommende revision af kommuneplanerne i 2013 kan forløbe uden store konflikter mellem statslige og kommunale interesser, og at det bliver en proces baseret på dialog. Her er denne oversigt et værktøj i dialogen.

På en række områder har regeringen spillet ud med initiativer, som kommunerne skal følge op i deres planlægning. Det gælder ikke mindst initiativer som:

- Grøn Vækst
- Grøn Transport
- Plads til flere vindmøller
- Danmark i balance i en global verden
- Landsplanredegørelse 2010

Vi skal løfte de store udfordringer, som klimaændringerne vil skabe, herunder at vi skal begrænse Danmarks afhængighed af fossile brændsler. Det vil kræve planlægning for biogasanlæg, vindmøller og områder til energifgrøder. Det vil kræve fokus på en nøje afvejning mellem beskyttelse og benyttelse af det åbne land, når der skal skabes rum for de nye tiltag, samtidig med at vi skal beskytte vores grundvand, naturen, landskaberne og den biologiske mangfoldighed. Jeg forventer, at kommunerne løfter udfordringerne i det åbne land på den bedste måde.

De statslige Vand- og Natura 2000-planer har været i forhøring, og nu er de sendt i offentlig høring indtil april 2011. De endelige planer vil få stor betydning for kommunernes planlægning fremover.

Regeringen satte kommuner i yderområderne i fokus i 2010. Regeringens udspil 'Danmark i balance i en global verden' bliver fulgt op af flere initiativer. Ét af initiativerne vil være at søge planloven ændret, således at kommunerne i yderområderne får flere lokale muligheder på planområdet i kystnærhedszonen. Det skal understøtte en fortsat balance mellem byer, landsbyer og det åbne land, men det skal ske inden for rammerne af by- og landzoneinddelingen, og vi skal fortsat respektere naturbeskyttelsesområder og strandbeskyttelseslinjen.

Det er vigtigt, at byernes udvikling tænkes sammen med trafikstrukturen. Nogle af initiativerne i 'Aftale om en grøn transportpolitik' understøtter i særlig grad de overordnede interesser i planlægningen, lige som nogle af initiativerne er særligt relevante for den kommunale planlægning.

Kommuneplanen kan give investeringssikkerhed for bygherrer, når de skal træffe beslutning om at investere i byggeri, anlæg og erhverv. I kraft af at kommuneplanen indeholder rammer for, hvad der kan bestemmes i lokalplaner og for de enkelte dele af kommunen, er den vigtig information for erhverv og bygherrer. Sikre rammer i planlægningen giver bygherrer et bedre grundlag for at træffe beslutninger om investeringer, der fremmer vækst og udvikling i kommunen.

I Danmark kommer vores drikkevand fra uforurenet grundvand. Det er et politisk mål fortsat at sikre rent grundvand til brug for forsyning med drikkevand. Derfor må kommuneplanlægningen ved placering af byudvikling sikre områder med sårbart drikkevand og indvindingsoplande til almene vandværker.

Mange kommuner anvender i dag digitale kommuneplaner, som findes både på kommunens egen hjemmeside og i det landsdækkende PlansystemDK, der stiller plandata til rådighed for alle på internettet og leverer data til mange formål. Jeg ser frem til resultaterne af samarbejdet mellem Kommunernes Landsforening og Miljøministeriet om datamodeller, således at kommuneplanerne kan indgå i fremtidens digitale forvaltning og dermed skabe fælles fordele for den offentlige og den private sektor.

Store beslutninger og udfordringer rækker ud over den enkelte kommunes grænser. Den enkelte kommune styrker derfor egne vækstmuligheder, hvis kommunerne samarbejder om at udvikle vækst og konkurrenceevne i områder, der geografisk går på tværs af kommune- og regionsgrænser. Det samme er tilfældet, når kommuneplanlægning spiller sammen med den regionale udviklingsplan og de regionale vækstforas erhvervsudviklingsstrategier. Tværkommunalt samarbejde i kommuneplanlægningen kan være til gavn for egne borgere og erhvervsliv.

Jeg ser planlægning af by og land baseret på kvalitativt gode løsninger som en fælles opgave, hvor stat, kommuner og regioner hver har et antal brikker, som lagt på den rigtige måde, kan få puslespillet til at gå op.

Jeg har stor tillid til, at kommunerne kan gennemføre en planlægning på en fuldt kvalificeret måde, og som også vil indebære konkrete afvejninger af de lokale interesser i forhold til de nationale. Jeg er sikker på, at et godt overblik over de statslige interesser og tidlig dialog vil skabe forudsætninger for, at revision af kommuneplanerne i 2013 får et positivt forløb og et godt udfald såvel lokalt som på landsplan.

1.0 Regler og rammer for kommuneplanlægningen

Kommuneplanlægningen skal sikre, at de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen forenes og medvirker til at værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelse af dyre- og planteliv.

KOMMUNEPLANLÆGNING

Kommunalbestyrelsen skal inden udgangen af den første halvdel af en valgperiode offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen. Strategiens formål er bl.a. at sikre offentlighedens inddragelse og oplyse om hele eller dele af kommuneplanen skal revideres eller gendtages. Proceduren fremgår af planlovens §§ 23a – 23f. I kommuneplanens redegørelse skal det bl.a. fremgå, hvordan kommuneplanen har forholdt sig til strategien, jf. planlovens § 11e stk. 1, nr. 2.

Ved en hel eller delvis revision af kommuneplanen skal denne altid være i overensstemmelse med gældende love mv. Til gengæld skal kommunalbestyrelsen, jf. planlovens § 23e, ikke følge tilvejebringelsesproceduren i § 23a, når en ændring i kommuneplanen er en direkte følge af ændringer i lovgivningen, der er bindende for kommuneplanlægningen.

Udarbejdes der lokalplanforslag på baggrund af rammen fra en gendtaget kommuneplan, kan dette medføre krav om kommuneplantillæg, idet der skal være overensstemmelse mellem de gældende kommuneplanrammer og lokalplanen. Jf. ovenstående skal kommuneplantillægget være i overensstemmelse med gældende love.

KOMMUNEPLANEN SKAL AFSPEJLE DE STATSLIGE MÅL OG DE STATSLIGE BESLUTNINGER

Kommuneplanen skal afspejle landsplanlægningen og skal være i overensstemmelse med den regionale udviklingsplan. Ligeledes skal statslige sektorplaner og handleplaner ligge til grund for den kommunale planlægning. Kommuneplanen er også bindeledet til lokalplanernes bestemmelser om anvendelse og bebyggelse af de enkelte delområder og mellem landsplanlægningen og den konkrete administration i det åbne land.

KOMMUNEPLANENS OVERORDNEDE MÅL

Kommuneplanen sammenfatter og konkretiserer de overordnede politiske mål for udviklingen i kommunen. I kommuneplanen fastlægger kommunalbestyrelsen politikken for byernes udvikling og for det åbne land, infrastrukturen og samspillet mellem de forskellige sektorer og geografiske områder. Kommuneplanen har desuden rollen som den bærende og afgørende oversigtlige plan, hvor borgere, virksomheder, interesseorganisationer mv. kan orientere sig om planerne for kommunens udvikling.

KOMMUNEPLANENS INDHOLD

En kommuneplan består af en hovedstruktur med overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen, retningslinjer for arealanvendelsen for en række emner og rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen. Der skal være retningslinjer for alle de emner, der fremgår af planlovens kommuneplankatalog. Der er knyttet særlige nationale interesser til planlægningen for detailhandel og kystområderne.

INTERESSEAFVEJNING

Kommuneplanen fastlægger arealanvendelsen i kommunen baseret på afvejninger af forskellige hensyn. Det er kommunalbestyrelsens opgave at afveje de forskellige statslige interesser / krav på baggrund af kommunalbestyrelsens prioriteringer af de statslige interesser / kravs 'tyngde' (lovkrav, statslige handleplaner, programmer, planprincipper) samt de geografiske forhold, naturgivne muligheder og lokale forhold. Det skal ske inden for de overordnede rammer, der fremgår af 'Oversigt over statslige interesser i planlægningen – 2013'. Afvejning af modstridende interesser forklares, og det begrundes, hvordan de forskellige interesser er afvejet mod hinanden.

Kommunernes opgave er at afveje de enkelte interesser som skal fremgå af redegørelsen til kommuneplanen. Herefter vurderer staten, om der er væsentlige statslige interesser, der tilsidesættes og derfor medfører en statslig indsigelse.

ANSVARSFORDELINGEN MELLEM MYNDIGHEDER

Kommunalbestyrelserne har ansvaret for planlægningen af arealanvendelsen i byerne og i det åbne land, inden for de rammer planloven og anden lovgivning sætter. Kommunerne har, som planlægningsmyndighed, ansvaret for planlægning af både beskyttelsesinteresserne og benyttelsesinteresserne. Kommunen skal derfor med kommuneplanen varetage alle emnerne fra kommuneplankataloget, jf. planlovens § 11a, og i øvrigt sikre, at kommune- og lokalplaner er i overensstemmelse med planloven. Ved evt. ændringer af retningslinjer og udpegninger af emner fra kommuneplankataloget, skal der foretages en afvejning af interesser, se ovenstående afsnit.

Hvis de fornødne hensyn til de statslige interesser ikke er varetaget – eller hvis der er uklarhed om, hvorledes det kan ske – kan det udløse en statslig indsigelse mod kommuneplanen.

Miljøministeren har efter planloven pligt til at gøre indsigelse overfor forslag til en kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med de overordnede interesser. Ved overordnede interesser forstås forhold, der rækker ud over den enkelte kommunes interesser. Eksempelvis kan nævnes behov for rent drikkevand, andre statslige sektorinteresser som landbrug, trafik, sikring af energi- og affaldsforsyning eller placering af støjfølsomt byggeri.

Ved vurdering af indholdet i forslag til kommuneplan og tillæg hertil, vil de statslige myndigheder tage udgangspunkt i, om de beskrevne statslige interesser og krav er tilgodeset. I tilfælde hvor kommunalbestyrelsen har afvejet forskellige statslige interesser mod hinanden, vil de statslige myndigheder tage udgangspunkt i, at kommunen redegør for afvejning af de forskellige interesser set i forhold til formålet med de statslige interesser, samt i respekt for de regionale og lokale forhold, som udtrykkes i planforslagene.

Det er miljøministeren, der gør indsigelse på hele statens vegne. Opgaven varetages af Naturstyrelsens decentrale enheder i Århus, Odense og Roskilde.

OVERSIGTENS FORMÅL

Ifølge planlovens § 2a offentliggør miljøministeren hvert 4. år en oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen. Oversigten giver en status over de statslige interesser med fokus på de interesser, der har indvirkning på den fremtidige arealanvendelse og den fysiske udvikling i Danmark.

Oversigtens enkelte afsnit gengiver de krav, som kommuneplanerne skal opfylde for at tilgodese de statslige interesser. Det er krav, som har hjemmel i enten planloven, anden lovgivning, beslutninger i Folketinget eller som stammer fra politiske aftaler mellem regeringen og KL. Ved udmøntningen af de enkelte krav i kommuneplanen kan det enkelte krav ikke ses isoleret. I planlægningen afvejes de enkelte krav, og afvejningen fremgår af kommuneplanens redegørelse.

Generelt set lægger bevarings- og beskyttelsesinteresserne en række bindinger og begrænsninger på mulighederne for at inddrage nyt areal til byformål og tekniske anlæg. Det er en politisk beslutning at finde den rette balance inden for de rammer, lovgivningen og krav til kommunerne sætter.

DEN JURIDISKE RAMME

Formålet med oversigten er dobbelt. Dels er det en oversigt over statslige interesser til kommunerne, dels er det et redskab til Naturstyrelsens decentrale enheder i Århus, Odense og Roskilde til brug for vurdering af, hvorvidt de statslige interesser er varetaget, og om forslaget til kommuneplan giver anledning til indsigelse.

SAMMENHÆNG MED ANDRE PLANER

Kommuneplanerne skal indeholde rammer for, hvad der kan bestemmes i lokalplaner for de enkelte dele af kommunerne. Der er således en nøje sammenhæng mellem lokalplanen og kommuneplanens rammedel, idet der ikke kan lokalplanlægges for emner eller områder, der ikke er fastlagt i kommuneplanrammerne. Kommuneplanerne er tillige grundlag og ramme for kommunernes administration af planlovens landzonebestemmelser og administrationen af en række beføjelser efter sektorlovgivningen som f.eks. miljøbeskyttelsesloven og naturbeskyttelsesloven.

Kommuneplanerne må ikke stride mod den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan og den regionale råstofplan. Endvidere må kommuneplanerne ikke være i strid med regler og beslutninger, som miljøministeren har udstedt efter planlovens § 3 for at sikre landsplanmæssige interesser og mod eventuelle landsplandirektivbestemmelser og landsplandirektivet for hovedstadsområdet. For at sikre, at kommunerne indarbejder landsplandirektiverne i planlægningen, skal de indgå i retningslinjerne i kommuneplanen, jf. planlovens § 11a nr. 20.

Den regionale udviklingsplan opstiller en strategisk vision for regionens udvikling. Den regionale udviklingsplan skal ses som et fælles projekt mellem kommuner, erhvervsliv, regionsråd og de øvrige aktører i regionerne.

Den regionale råstofplan, der udlægger råstofgrave- og råstofinteresseområder, er bindende for kommunens planlægning og administration. Bestemmelser i råstofplanen, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen i kommunen, skal derfor fremgå af kommuneplanredegørelsen.

Kommuneplanen må desuden ikke stride mod en vandplan, en Natura 2000-plan, risikostyringsplan, handlingsplaner for realiseringen af disse planer efter miljømålsloven og en Natura 2000-skovplan, jf. planlovens § 11, stk. 4. Det er tillige et krav, at kommuneplanen skal indeholde en redegørelse for, hvordan kommuneplanen forholder sig til bl.a. disse overordnede forudsætninger, jf. planlovens § 11e, stk. 1.

Der findes desuden en række statslige programmer og handlingsplaner, f.eks. 'Aftale om styringsmodeller for udmøntningen af vådområde- og ådalsindsatsen' og om den øvrige indsats på vand- og naturområdet, som kommunerne også skal lægge til grund for deres kommuneplanlægning.

Kommunalbestyrelsen skal i redegørelsen give oplysninger om kommuneplanens sammenhæng til kommuneplanlægningen i nabokommunerne. Et forslag til kommuneplan kan have betydelige konsekvenser i andre kommuner ikke kun i forhold til arealanvendelsen, men også indirekte i form af ændrede trafikstrømme, afvanding ol. Tilsvarende kan mange udpegninger i det åbne land af værdifulde landskaber, naturområder, stinet og rekreative funktioner have virkninger, der overskrider kommunegrænserne.

Kommunalbestyrelsen har desuden mulighed for at fremsætte indsigelse mod en nabokommunes planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

DIALOG OVER KOMMUNEGRÆNSER

For at få et Danmark, der hænger sammen, forudsætter det et samarbejde på tværs af kommunegrænser. Enhver kommune planlægning er afhængig af nabokommunens.

De statslige interesser omfatter især at sikre et overordnet sammenhæng af forskellige statslige udpegninger og planer. Dette kan dreje sig om den statslige Vand- og Natura 2000-planlægning, sikring af biodiversitet ved at skabe sammenhæng mellem Natura 2000-områder, skove og nationalparker, infrastrukturelle anlæg, veje mv. For at sikre en national sammenhæng i sådanne overordnede udpegninger og hensyn må kommunerne som ansvarlig planlægningsmyndighed nødvendigvis indgå i tætte samspil med nabokommuner.

Planlægning for andre emner – udover ovennævnte – veje, større naturområder, ådale, ferie- og fritidsanlæg og nationale og regionale rekreative stier – kan også ved samarbejde på tværs af kommunegrænser skabe bedre sammenhæng og funktion af emnet, som kan have fordel for kommunen selv eller i et mindre regionalt perspektiv. Det er op til kommunerne at vurdere om de vil indgå i sådanne fora eller samarbejder.

GÆLDENDE REGIONPLANRETNINGSLINJER

På vandområdet findes fortsat gældende regionplanretningslinjer, som først vil blive afløst med de kommende vandplaner. Kommunerne bør derfor være opmærksomme på ikke at planlægge for bebyggelse og anlæg, der kan vanskeliggøre de initiativer, der vil følge af vandplanerne.

Ud over de gældende regionplanretningslinjer, der bliver afløst af vandplanerne, er resterende retningslinjer gældende, ind til Naturstyrelsen har ophævet dem.

VAND- OG NATURA 2000-PLANER

I oktober 2010 sendte den daværende By- og Landskabsstyrelse forslag til Vand- og Natura 2000-planerne i 6 måneders offentlig høring. Inden da havde forslagene været i forhøring hos berørte myndigheder med det formål, at de udførende myndigheder tidligt i planprocessen og forud for den offentlige høring havde mulighed for at bidrage til planforslagene.

Særligt skal nævnes, at regeringen med Aftale om Grøn Vækst har fastlagt en række virkemidler, der på en omkostningseffektiv måde skal sikre, at vi lever op til vandplanernes miljømål. Virkemidlerne i den politiske aftale er valgt ud fra deres omkostningseffektivitet og potentiale for at gennemføre virkemidlerne.

Et af de målrettede virkemidler er etablering af op til 10.000 ha vådområder, som skal reducere kvælstofudledningen til kystvandene. Miljøministeren aftalte i efteråret 2009 med KL, at kommunerne får ansvaret for at planlægge og gennemføre vådområdeprojekterne, der er indeholdt i Aftale om Grøn Vækst. Miljøministeriet koordinerer indsatsen på nationalt plan. De etablerede vandoplandsstyregrupper har indsendt vandoplandsplaner til Miljøministeriet med forslag til konkrete vådområdeprojekter. Forundersøgelser skal klarlægge, om projekterne kan gennemføres, og om de lever op til krav om bl.a. omkostningseffektivitet og kvælstofreduktion.

Kommuneplanerne skal følge op på Vand- og Natura 2000-planerne ved at sikre de udpegede lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder og udbygge sammenhængende naturnetværk med Natura 2000-områder, lavbundsarealer, skove, naturområder og økologiske forbindelser.

GRØN VÆKST

Biogasanlæg og lokalisering af store husdyrbrug

Med 'Aftale om Grøn Vækst' er det aftalt at ændre planloven for at forpligte kommunerne til, som noget nyt, at inddrage lokalisering af biogasanlæg og store husdyrbrug i kommuneplanlægningen. Formålet er på forhånd at forebygge konflikter mellem lokalisering af fælles biogasanlæg og andre arealinteresser samt bl.a. at fremme intensiv husdyrproduktion i nærheden af biogasproduktionen.

Hensigten er bl.a. at fremme lokalisering af fælles biogasanlæg, så målet om, at op til ca. 50 % af den producerede husdyrgødning kan anvendes energimæssigt, opfyldes. Regeringen vil søge planloven ændret til kommuneplanrevisionen i 2013, så kommunerne forpligtes til at inddrage lokalisering af fælles biogasanlæg i kommuneplanlægningen, så de lokaliseres hensigtsmæssigt i forhold til husdyrbrug, jordbrugsforhold, beskyttelsesinteresser og egnet infrastruktur. Disse fremtidige planopgaver vil derfor give behov for en koordinering på tværs af kommunegrænser.

Regeringen og KL har indgået en aftale den 16. juni 2010 om at skabe mulighed for en tidligere planlægning i form af kommuneplantillæg. Se endvidere afsnit 5.2.

Der er sat midler af under 'Aftale om Grøn Vækst' til at kompensere kommunerne for denne tidlige og frivillige planlægningsindsats, lige som der i 2010 er nedsat et midlertidigt biogassekretariat (et statsligt rejsehold), der fortsætter i 2011 med at rådgive kommunerne ved kommuneplanlægningen af nye, større biogasanlæg, herunder om spørgsmål vedr. VVM.

Store husdyrbrug

I forlængelse af 'Aftale om Grøn Vækst' er der med ændringen af landbrugsloven åbnet op for, at der kan etableres jordløse husdyrproduktioner samt husdyrproduktioner uden et maksimumkrav til antal dyreenheder. Dette kan betyde, at den samlede bygningsmasse for en drift vil kunne blive betydeligt større, således at der i det åbne land vil kunne opstå meget store industrilignende byggerier.

Efter 'Aftale om Grøn Vækst' forudsættes det, at planloven skal ændres, så kommunerne fremover inddrager beliggenheden af områder til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug i kommunernes almindelige planlægning. Formålet er at sikre en hensigtsmæssig placering, herunder i forhold til fælles biogasanlæg, som vil skulle aftage gylle fra husdyrbruget. Gennem den almindelige planlægning vil der ved lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug kunne tages hensyn til erhvervsudviklingsmuligheder, almindelig byvækst, infrastruktur og en hensigtsmæssig placering i forhold til beskyttelsesinteresserne i det åbne land.

Planlægning for beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug vil blive et obligatorisk emne, som kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for. Kommunerne får muligheden for at planlægge for udviklingen i husdyrproduktionen og grundlaget for en hensigtsmæssig beliggenhed af arealer til byggeri på store husdyrbrug i forhold til omgivelserne på basis af en samlet planlægningsmæssig vurdering. Reguleringen af husdyrbrug, herunder efter husdyrgodkendelsesloven, vil være den samme, uanset om husdyrbruget ligger inden for eller uden for de kommuneplanlagte områder.

Akvakultur

Som en del af 'Aftale om Grøn Vækst' forventes der en opfølgning af Akvakulturudvalgets anbefalinger fra 26. maj 2010, at kommunerne skal placere nye, store dambrug i respekt for Vand- og Natura 2000-planerne. Kommunerne bliver myndighed både for planlægningen af anlæggene og godkendelsen.

AFTALE OM EN GRØN TRANSPORTPOLITIK

I 2009 indgik et bredt flertal i Folketinget en række aftaler om En grøn transportpolitik. Aftalerne indeholder de overordnede rammer og principper for udviklingen af transportpolitikken for de kommende år samt en række initiativer på transportområdet.

Aftalerne sigter på at styrke den langsigtede prioritering og kontinuitet i fremtidens investeringsbeslutninger på infrastrukturområdet under løbende hensyntagen til en effektiv ressourceanvendelse, hvor der herunder også gælder fremme af projekter, som giver størst mulig gavn. Aftalerne blev i 2010 fulgt op med aftalen om Bedre mobilitet.

Regeringen vil, via den rullende planlægning, fremlægge beslutningsgrundlag og projekter, så der hvert andet år er mulighed for at tage stilling til konkrete anlægsprojekter.

Transportministeriet udarbejder løbende en række redegørelser og aftaler. Såvel aftalerne om En grøn transportpolitik fra 2009, aftale om Bedre mobilitet fra 2010 samt de mange andre aftaler, der er og bliver indgået fremover har alle indflydelse på den kommunale planlægning. Kommunerne er forpligtet til løbende at holde sig ajour med, hvad der bliver indgået af aftaler og hvilke redegørelser, der bliver udarbejdet.

HAVNE

Miljøministeren og transportministeren offentliggjorde i maj 2010 en redegørelse om arealanvendelse i danske havne. Redegørelsen viser, at det samlede areal til havneformål forventes at stige i de kommende år. Men samtidigt pegede den på, at fremtidige byomdannelse på og omkring havne, i højere grad end tidligere vil foregå på aktive erhvervshavne. På den baggrund har de to ministerier opstillet en række statslige interesser som en rettesnor for den kommunale planlægning. De to ministerier er i dialog med KL om, hvordan de statslige interesser kan omsættes til en aftale, der præciserer, hvordan disse interesser kan indarbejdes i den kommunale planlægning, og hvilke overvejelser der vil indgå i statens brug af indsigelser mod byomdannelse på og omkring aktive erhvervshavne.

ENERGIFORSYNING OG KLIMA

Regeringen har iværksat en række initiativer på energiområdet for at få et solidt og velunderbygget grundlag for at fastlægge den fremtidige energipolitik. Regeringen offentliggjorde i februar 2010 rapporten 'Energiforsyning - Redegørelse om forsyningssikkerheden i Danmark'. I juni 2010 fremlagde regeringen 'National handlingsplan for vedvarende energi i Danmark' om opfyldelse af målene for vedvarende energi frem til år 2020. Hertil kommer, at Klimakommissionen den 28. september 2010 har offentliggjort sine resultater, overvejelser, anbefalinger i 'Grøn Energi – Vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler'. I forlængelse af Klimakommissionens rapport vil regeringen komme med et oplæg til, hvordan Danmark bliver uafhængigt af fossile brændsler i 2050. Regeringen vil som et led i indsatsen for at udbygge den vedvarende energiforsyning præsentere et oplæg til en ny energiaftale for perioden efter 2011, hvor den nuværende aftale om dansk energipolitik udløber.

Regeringen har iværksat en række initiativer for at imødegå klimaændringerne, bl.a. etablering af et Videncenter for klimatilpasning og en klimatilpasningsportal.

VINDMØLLER - AFSTAND TIL OVERORDNEDE VEJE OG JERNBANER

Der har været stort fokus på kravet om, at vindmøller tidligere ikke måtte placeres nærmere overordnede veje end fire gange møllens totalhøjde bl.a. af hensyn til trafiksikkerhed.

Transportministeriet har i foråret 2010 foretaget en ny vurdering og meddelt, at vindmøller som udgangspunkt ikke må placeres nærmere veje og baner end 1,7 gange møllens totale højde, dog mindst 250 meter for overordnede veje.

Aftaleparterne bag 'Aftalen om et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild som en del af en helhedsløsning for placering af testmøller frem mod 2020' ønsker, at afstandskravet for vindmøller til overordnede veje og jernbaner vurderes på ny. Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti har derfor aftalt, at Transportministeriet, Klima- og Energiministeriet og Miljøministeriet nedsætter en arbejdsgruppe, der ser på muligheden for at reducere afstandskravet yderligere både for så vidt angår afstandskravet på 1,7 gange møllernes totalhøjde og reglen om min. 250 meter fra offentlig vej, idet der som en del af arbejdet vil indgå undersøgelse af forholdene i udvalgte andre lande og den seneste ekspertviden på området. Arbejdsgruppen afreporterer med en indstilling til partierne bag aftalen senest ultimo 2010.

Arbejdsgruppen har i december 2010 afgivet rapport til partierne bag Østerild aftalen. Det præciseres over for kommunerne, at den nugældende afstand for vindmøller til overordnede veje (1,7 gange møllehøjden, dog min. 250 meter) ikke er en forbudszone, men en planlægningszone hvori møller kan opstilles, hvis en række trafikale og planlægningsmæssige forhold tages i betragtning. Det anbefales endvidere i rapporten, at der arbejdes med en styrket vejledning af kommunerne på forholdet omkring vindmøllers afstande til veje og jernbaner. En ny arbejdsgruppe skal senest juni 2011 fremkomme med det tekniske grundlag for en yderligere reduktion af mindsteafstanden til veje og samtidig udarbejde et sæt nye retningslinjer for vindmøllers afstand til jernbaner.

DIALOGFORUM OM TURISMEPLANLÆGNING

I forlængelse af Økonomi- og Erhvervsministeriets rapport om turismens rammevilkår 2010 og regeringens publikation 'Danmark i balance i en global verden' besluttede regeringen at nedsætte et dialogforum, som begyndte arbejdet i september 2010. Dialogforum består af repræsentanter for turismens organisationer, Økonomi- og Erhvervsministeriet, KL og Danske Regioner, Miljøministeriet ved Naturstyrelsen varetager formandskabet.

Dialogforums opgave er at sætte fokus på de nye tendenser i turismen og på de rammer, muligheder og begrænsninger som planloven sætter for udvikling af turismeerhvervet. Dialogforum skal endvidere drøfte mulighederne for udvikling af nogle mere koncentrerede turistområder og mulighederne for udvikling og modernisere af områder med potentiale for turisme, herunder helårsturisme så attraktionsværdien kan øges og lokalområdets service- og beskæftigelsesmuligheder forbedres. Derudover skal begrebet 'sammenhængende turistpolitiske overvejelser' operationaliseres, så kommunerne kan bruge de turistpolitiske overvejelser som grundlag for deres udvikling af turismen. Dialogforum om turismeplanlægning afreporterer til Økonomi- og Erhvervsministeriet i maj 2011.

DANMARK I BALANCE I EN GLOBAL VERDEN

Regeringen har offentliggjort udspillet 'Danmark i balance i en global verden', hvor man ønsker at skabe nye muligheder for planlægningen i yderområderne. Efter udspillet skal landets yderområder bestående af 29 kommuner have mulighed for at planlægge til gavn for erhverv, bosætning og detailhandel.

Læsevejledning

Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen -2013' er opbygget tematisk for at sætte fokus på en helhedsorienteret planlægning med en hovedopdeling på benyttelse og beskyttelse. Benyttelseskapitlerne omfatter byudvikling, særlige forhold i hovedstadsområdet, forsyning, trafik anlæg og andre tekniske anlæg, friluftsliv, turisme og ferie- og fritidsanlæg. Beskyttelseskapitlerne omfatter beskyttelse i det åbne land. Hermed sigter Oversigten på, at kommunale planlæggere orienterer sig om de statslige interesser samlet under emnerne for de områder, der ønskes opdateret og ikke under flere forskellige emner.

Efter første kommuneplanrunde i 2009 er det forventningen, at kommunerne som planlægningsmyndighed har et godt overblik over planloven og planlovs-kataloget, planlovens § 11a, så der ikke er behov for at følge opbygningen i planlovens § 11a stringent.

Ændringen af opbygningen af Oversigten har betydet, at flere emner er blevet til selvstændige afsnit, som vindmøller, havne mv., der før stod under tekniske anlæg. Andre emner er blevet til 'nye' afsnit som bygge- og beskyttelseslinjer og byggeri i landsbyer og det åbne land. Her er der tale om emner, der før var behandlet under andre emner eller var spredt imellem flere kapitler i den gamle 'Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2009'. Sådanne redaktionelle ændringer betyder ikke en skærpelse eller lempelse af kravene.

Regeringen er på vej med flere større politiske initiativer, som vil kunne få betydning for kommuneplanlægningen 2013, når de er implementeret i lovgivning og handlingsplaner. Disse initiativer beskrives kort i kapitel 2 – Kommende statslige initiativer. Men indtil de er udmøntet i konkrete love eller handlingsplaner, er de ikke krav til kommunernes planlægning.

Oversigten består af et katalog over 'statslige mål' og 'krav til den kommunale planlægning'. Oversigten indeholder ikke nye statslige mål og krav. Alle de nævnte statslige mål vil kunne findes i eksisterende love, planer, programmer, handlingsplaner mv., og alle krav vil kunne findes i eksisterende lovgivning, landsplan-direktiver mv. Kravene sætter tilsammen rammerne for det kommunale ansvarsområde i planlægningen.

Hvert kapitel indledes med en kort indledning til emnet, hvor der ses på sammenhænge mellem de enkelte afsnit. Hvert afsnit under kapitlerne opbygges med:

1. Statslige mål

De statslige mål er ofte langsigtede og det forventes, at kommunerne planlægger for at realisere målene.

2. Krav til den kommunale planlægning

Kravene er formuleret efter de love og aftaler, hvor der er en væsentlig overordnet interesse, hvorfor kravene skal efterleves. Under kravene er en uddybende forklaring om, hvad formålet er, og hvordan kravet forventes administreret.

3. Henvisning til information fra andre kilder

Her kan der være links til relevante udgivelser, websites, afgørelser mv.

I Oversigten 2013 er 'Krav til den kommunale planlægning' blevet kortere og mere præcist formuleret. Kun 'skal' krav er medtaget dvs. krav, der er forbundet med statslige interesser. Derudover kan planloven indeholde krav, som ikke er af statslig interesse, og dermed ikke i sig selv kan give anledning til statslig indsigelse.

Nogle krav er suppleret med en uddybning af formålet med kravet, en 'forklarende tekst', og en omtale af hvordan kravet fortolkes og administreres. Til kravene hører henvisninger, således at lovhjemlen fremgår.

De statslige krav til kommuneplanlægningen kan groft kategoriseres i tre overordnede 'typer':

Den første type krav – og det er hovedparten – er krav til kommuneplanlægningen, der stilles direkte i lovgivningen. Hertil hører også krav i statslige handlingsplaner og programmer, f.eks. krav, der følger af anlægslove vedtaget af Folketinget, vandmiljøplaner o. lign., af aftaler indgået af regeringen, aftale om anlægsinvesteringer på vej- og baneområdet o. lign., eller direkte af internationale naturbeskyttelsesforpligtelser mv.

Den anden type krav i Oversigten afspejler, at visse udpegninger og reservationer, som er foretaget af amterne i regionplanerne med hjemmel i planloven, ønskes fastholdt, hvis de fortsat er aktuelle og realistiske. Som eksempler kan nævnes regionplanlagte arealreservationer til infrastrukturelle anlæg som transmissionsledninger, veje, jernbaner, transportcentre mv., en arealreservation for en losseplads, fastholdelse af beskyttelsen af særligt værdifulde naturtyper, fastholdelse af resultaterne af mange års amtsligt arbejde med at kortlægge kulturmiljøer o. lign.

Der er en overordnet samfundsmæssig – og ofte også samfundsøkonomisk interesse – i at fastholde disse arealreservationer og beskyttelsesniveauet. Desuden er der en overordnet interesse i, at udviklingen på natur- og miljøbeskyttelsesområdet og andre bevaringsværdier fastholdes og videreudvikles af kommunerne i kommuneplanlægningen.

Den tredje type krav afspejler generelle planprincipper, som amterne har skullet lægge til grund for deres planlægning, og som videreføres som grundlag for kommuneplanerne. Der er tale om overordnede planprincipper, som er udviklet gennem mange års praksis - bl.a. med udgangspunkt i planlovens formålsbestemmelser samt lovbemærkninger - og som staten har lagt til grund ved behandlingen af amternes regionplanforslag. Principperne har også været meldt ud i de hidtidige udmeldinger om statslige interesser i regionplanlægningen. Et eksempel på et generelt planprincip er, at der skal være en klar grænse mellem by og land. Et andet eksempel er, at fornyelse af eksisterende, ældre erhvervsområder skal overvejes inden udlæg af nye erhvervsområder.

De krav, der er listet i Oversigten, bidrager til at fastlægge de statslige interesser. Ovenstående tre typer krav vægtes lige. Der er for alle kravene et råderum for, hvordan de efterleves lokalt. Der er fleksibilitet i, hvordan kravene afvejes og udmøntes i forhold til hinanden i lokalsamfundet'.

De fleste krav henviser til LBK nr. 937 af 24/09/09 om lov om planlægning eller bemærkningerne til lovforslag L93 2004-05, jf. Lov nr. 571 af 24/06/05, men citeres for nemhedens skyld som hhv. 'Planloven' og 'Bemærkninger til 571'. Ligeledes gælder for Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse, L191 af 93/94 citeres 'bemærkninger til L191'.

'Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2009' s. 28. Miljøministeriet 2006

3.0 Byudvikling

Byernes planlægning er en kommunal opgave. Der er imidlertid en række statslige interesser, som kommunerne med deres planlægning for byudviklingen skal være opmærksomme på. Byerne ændrer sig hele tiden, og den globale konkurrence stiller fornyede krav til byerne. Derfor må byerne have mulighed for at ændre deres fysiske form, arealanvendelse og udstrækning. Det skal blot ske under hensyn til de statslige interesser, der ofte vil repræsentere andre og tilsvarende vigtige målsætninger.

Byernes udvikling er af afgørende betydning for landets udvikling, særligt når udviklingen ses over en lang tidshorizont, og når udviklingen ses på tværs af landet. Ændringer i arealanvendelsen i kommunerne er oftest irreversibel. Er der en gang bygget boliger, erhverv eller andre anvendelser på et areal, så viser erfaringen, at det ikke ændrer sig i mange år, og kun i meget sjældne tilfælde bliver ført tilbage til dets oprindelige anvendelse. Alle beslutninger om byudvikling bør derfor foretages på et velafvejede beslutningsgrundlag, hvor alle interesser inddrages i overvejelserne, herunder ikke mindst de statslige interesser.

De statslige interesser i kommunernes planer for byudvikling kan være meget forskellige. En del af interesserne handler om beskyttelse af eksisterende kvaliteter i form af de åbne landskaber, særlige naturområder, områder med særlige drikkevandsinteresser og områder med en rekreativ værdi. Det gælder eksempelvis kysterne og de særlige Natura 2000-områder. Også drikkevandet udgør en statslig interesse, hvorfor områder med særlige drikkevandsinteresser også indgår i dette kapitel om byudvikling.

I andre tilfælde handler de statslige interesser om en effektiv udnyttelse af statslig infrastruktur, om at undgå forhindringer for statslige anlæg eller om at sikre fortsat mulighed for at drive statslig virksomhed. Det er således en statslig interesse at sikre en hensigtsmæssig koordinering af byudviklingen med udbygning af infrastrukturen. Der gælder således krav om, at arealer ved motorveje primært skal reserveres til transportvirksomhed. Et andet eksempel er Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner og skydebaner, hvor der fortsat skal kunne gennemføres støjende aktiviteter uden problemer med støjramte boliger i nabolaget.

Fælles for disse krav gælder, at der er tale om en interesse, som staten varetager for at sikre en sammenhæng på tværs af kommuner, og for beslutninger der har betydning over en lang tidshorizont. Med statens krav formuleres således en ramme for kommunernes planlægning, indenfor hvilken kommunerne kan planlægge byudviklingen.

Afsnittet vedr. områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og byvækst beskriver mål og krav til, hvordan kommunerne varetager hensynet til områder med særlige drikkevandsinteresser og til indvindingsoplande til almene vandværker i tiden frem til, at de statslige vandplaner træder i kraft. Naturstyrelsen vil på sin hjemmeside offentliggøre og orientere om, når de statslige vandplaner træder i kraft og dermed eventuelt erstatter mål og krav i dette afsnit.

Indtil de statslige vandplaner træder i kraft, vil det være regionplanernes retningslinjer, der danner grundlag for administrationen af udlæg i områder omfattet af OSD. Regionplanretningslinjerne har status som et landsplandirektiv. Når de statslige vandplaner træder i kraft, overtager de reguleringen af planlægningen inden for OSD, og regionplanretningslinjerne ophæves efter lov om miljømål mv.

Der er i kommuneplanlægningen mulighed for udlæg af arealer til bymæssige formål i områder omfattet af OSD. Disse områder anses for at være planlægningsområder, hvor der skal redegøres for de konkrete særlige planlægningsmæssige hensyn eller naturmæssige og geologiske forhold.

Frem til vandplanernes ikrafttræden vil udgangspunktet for planlægning i OSD, herunder for byudvikling, være de eksisterende regionplanretningslinjer. Det betyder, at der skal findes arealer, hvorpå der kan ske byudvikling. Naturstyrelsen vil vejlede kommunerne for planlægning af udlæg til byudvikling i OSD områder. På styrelsens hjemmeside vil der blive offentliggjort beskrivelser af konkrete cases og dokumentation om de grundvandsforhold, der skal indgå i planlægningen.

Når vandplanerne er vedtaget, må planredskaberne indgå på rette tid i en helhedsvurdering. Vandplanerne udarbejdes med henblik på at tage vare på hele vandkredsløbet. Kommunerne skal udarbejde vandhandlingsplaner for den konkrete gennemførelse af vandplanerne. Kommuneplaner og lokalplaner må ikke være i strid med vandplaner og/eller handlingsplaner.

Byvækst og arealanvendelse i byzone

3.1

STATSLIGE MÅL

Byerne skal rustes til fremtidens udfordringer, og det er et mål, at planlægningen skaber og bevarer levende og varierede bymidter med blandet arealanvendelse til boliger, erhverv, handel, service mv. Det er et mål at sikre de eksisterende erhverv i byzone gode udviklingsmuligheder.

Det er et mål, at kommunerne gennem deres planlægning etablerer bæredygtige bystrukturer i relation til detailhandel, trafik, erhvervs- og boliglokalisering. Planlægningen skal bidrage til at mindske energiforbruget og miljøbelastningen. Det er et mål, at boliger, arbejdspladser, institutioner og andre rejsemål placeres sådan, at behovet for transport reduceres, og således, at der sikres en sammenhæng mellem kommunernes planlægning og investeringer i infrastruktur. Det er bl.a. et mål, at fremtidens byvækst og trafikskabende funktioner placeres, så det tilskynder til brug af kollektiv trafik.

Det er et mål, at der skal være forskel på land og by, og at der er en klar grænse mellem by og land. Spredt bebyggelse i det åbne land skal undgås.

Det er således også et mål, at udlæg af nye erhvervsarealer ved motorveje i det åbne land begrænses, og at sådanne arealer primært reserveres til transportvirksomheder. Hvis byerne udvikler sig langs motorvejen ud i det åbne land, forsvinder åbne landskaber og grønne kiler.

Det er et mål, at der fortsat er åbne og sammenhængende landskaber mellem byerne. Byarealer der er nabo til overordnede veje anlagt i åbent land, typisk motor- og motortrafikveje, skal desuden planlægges og udformes under hensyn til byens samspil med vejanlægget herunder visuelle forhold.

Der skal fortsat sættes på byomdannelse, herunder anvendelse af de nye muligheder for at udlægge byomdannelsesområder og omdanne udtjente erhvervsområder til blandede byområder med boliger, erhverv, institutioner, centerfunktioner og rekreative arealer. Målet er, at en væsentlig del af nybyggeriet sker på tidligere byarealer, og at behovet for at inddrage nye arealer i byzonen reduceres. Samtidigt er det hensigten at byomdannelsen er med til at revitalisere den eksisterende by.

Byomdannelsen af havnearealer til andre formål, herunder boliger, skal også tage hensyn til behovet for at sikre en balance i forhold til udviklingen af havnearealer til havne- og transportrelaterede formål. Der skal på nationalt niveau være tilstrækkelige arealer til havneformål og til lokalisering af erhverv, der anvender søtransport. Det er et mål, at planlægningen sikrer havnekapacitet til fiskerierhvervets behov og ikke hindrer udviklingsmuligheder for trafikforbindelser og håndtering af godstyper, som er af national betydning for godstransporten eller erhvervslivets vækstbetingelser.

Der er behov for at supplere vores relativt åbne byer med tættere bydele. Derfor er det et mål, at byggeri skal planlægges på en måde, der både økonomiserer med inddragelse af åbent land og på samme tid tager hensyn til grønne kiler og respekterer grænsen mellem land og by.

Det er et mål, at beslutninger om byvækst foretages på basis af en helhedsvurdering, der bl.a. inkluderer hensynet til befolkningens rekreative muligheder, vandindvindingsområder, natur og landskab og den regionale udvikling. Det er ligeledes et mål, at byudviklingen sker i respekt for byernes strukturer, dimensioner, udpegede kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger og anlæg, som en vigtig del af vores kulturarv og lokale identitet.

Det er et mål, at kommuneplanerne bidrager til en udvikling, der kommer hele Danmark til gode, og sikrer balance mellem lokale interesser og nationale hensyn. Udviklingen i yderområderne er påvirket af den generelle samfundsmæssige og økonomiske aktivitet, hvor den økonomiske vækst er størst omkring de store byer. Målsætningen om et Danmark i balance med gode muligheder for bosætning, vækst og erhvervsudvikling skal følges op i kommunernes planlægning ved bl.a. at understøtte mulighederne for begrænset byggeri ved landsbyer i landzone til at udvikle landdistriktet.

Det er et mål at friholde de åbne kyster for ny bebyggelse og anlæg og indpasse nødvendig og velbegrundet bebyggelse og anlæg de steder, hvor kysten påvirkes mindst muligt. Ny bebyggelse og nye anlæg i eksisterende byzone, der allerede er bebygget eller udlagt til bebyggelse, skal indpasses i såvel den bymæssige som den kystlandskabelige helhed.

Det er et mål, at ny byzone i til boligformål i kystnære byer skal udlægges til helårsbeboelse, og at boliger i byzone anvendes til helårsboliger for at skabe grundlag for fortsat liv i byerne året rundt.

Det er et mål, at adgangen til og langs kysten, de rekreative værdier og de grønne kiler fastholdes og forbedres.

Det er et mål, at de grønne kiler i og mellem byerne friholdes for byggeri og anlæg med henblik på at sikre rekreative interesser, oplevelsen af forskellen mellem by og land og byens placering i landskabet.

Det er et mål i forbindelse med nedlæggelse af kaserner og øvelsespladser, hvor ejendomme bliver frigjort til afhændelse, at den kommunale planlægning muliggør ændret anvendelse af eksisterende bygninger og anlæg til erhvervs- eller boligformål, så de samfundsmæssige investeringer nyttiggøres.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

3.1.1 Kommuneplanen skal afgrænse nye arealer til byzone, og denne afgrænsning skal ske ud fra en helhedsvurdering. Bemærkninger til L571, § 11a, stk. 1.

Udlæg af nye byudviklingsområder og ændringer af dem skal baseres på en afvejning af interesserne. På den ene side skal der tages hensyn til en hensigtsmæssig byudvikling, virksomheder med særlige beliggenhedskrav, fordelingen af byvæksten mellem kommunens byer, og på den anden side skal der tages hensyn til de overordnede interesser i det åbne land, herunder rekreative interesser, kvalitet i landskabet, vandindvindings- og råstofinteresserne samt produktions- og strukturforhold mv. i jordbrugerhvervet. De afgrænsede områder skal vises på kort.

Udviklingen af bymønstret skal basere sig på strategiske overvejelser i forhold til en afbalanceret regional udvikling, fremtidige samarbejds muligheder og netværksdannelse mellem byer, herunder spørgsmålet om hvordan yderområderne knyttes til den øvrige region. Ved et revideret bymønster må det fremgå af redegørelsen, hvordan kommunen har forholdt sig til en revurdering af kommuneplanens rummelighed til boliger, erhverv mv. Vurderinger om byvækst skal i øvrigt foretages på baggrund af en række af de krav, som kan findes i kapitel 3-8.

3.1.2 Der skal være klare grænser for byerne og byvækst skal ske indefra og udad, så der sikres forskel mellem by og land og ny, spredt bebyggelse i det åbne land undgås. Bemærkninger til L571, § 11a, stk. 1 og planprincip på baggrund af By- og Landzonenloven, 1/1 1970.

Klare grænser for byerne og forskel mellem by og land skal være med til, at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber. Egentlig byvækst – både erhvervs- og boligbyggeri – skal placeres i byzone i eksisterende byer eller i direkte tilknytning til eksisterende byer eller bysamfund. Se i øvrigt afsnit 7.3 om byggeri i landsbyer og det åbne land. Udlæg af byudviklingsområder til erhvervsområder langs motorveje eller langs andre overordnede veje i det åbne land løsrevet fra de eksisterende byer, er ikke i overensstemmelse med ønsket om en klar grænse mellem by og land. Se også nedenfor under krav 3.1.3.

Landskabskiler i og mellem byerne friholdes for byggeri og anlæg med henblik på at sikre oplevelsen af forskellen mellem by og land, af byens placering i landskabet samt på at skabe attraktive rammer for rekreation.

3.1.3 Udlæg af nye erhvervsarealer langs motorvejene skal begrænses, og udlæg reserveres primært til transporttunge virksomheder. Landsplanredegørelse 2006 og planprincip.

Udlæg ved motorvejen skal fastholdes til transporttungt erhverv. Kommunerne skal i deres planlægning respektere de naturhensyn og de offentlige investeringer i at placere motorvejene mest hensynsfuldt i landskabet.

Ved transporttunge virksomheder forstås virksomheder, der genererer tung lastbiltrafik. Trafik med tunge lastbiler bør undgås i den centrale del af byområderne og erhvervsaktiviteter, der har særlig voldsom til- og frakørsel med tunge lastbiler, bør placeres i udkanten af byen og i nærheden af de større veje med videre vejforbindelse til motorveje via disse til- og frakørsler.

3.1.4 Arealudlæg til byvækst skal svare til størrelsen af den forventede byudvikling i kommunen i den kommende planperiode på 12 år. Planlovens § 11 og bemærkningerne til L571, § 11a, stk. 1, nr. 1.

Arealudlæg til nye byområder skal fastsættes ud fra overvejelser om det samlede arealforbrug i planperioden til byformål og byvækstens fordeling mellem kommunens byer. Behovet for arealer til byvækst skal ses i lyset af, at nybyggeriet mange steder foregår på arealer, der allerede er inddraget til byvækst og ved omdannelse af eksisterende byarealer, f.eks. tidligere industri- og havnearealer. Se i øvrigt krav 7.1.2.

Hvis der er behov for at reducere en stor rummelighed, skal arealer, der er vanskelige at forsyne med kollektiv trafik, revurderes med henblik på, om de bør udtages af rammerne for byvækst.

Kommuneplanens hovedstruktur kan indeholde overvejelser om byvækst, der rækker ud over planperioden på 12 år. Overvejelserne kan f.eks. fremgå af en perspektivdel, der også kan fremgå af kommuneplanens kortbilag. For perspektivarealer må der ikke fastlægges rammer, da de går ud over planlægningsperioden for kommuneplanen.

Udpegning af perspektivarealer skal være i overensstemmelse med overordnede statslige interesser på lige fod med almindelige udlæg.

3.1.5 Kommunerne skal vurdere mulighederne for at inddrage tidligere erhvervs- og havnearealer til andre byformål. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 2, § 11d.

Bestemmelserne i planloven giver kommunerne mulighed for, at kommunen kan udlægge særlige byomdannelsesområder i kommuneplanen i de situationer, hvor tidligere miljøbelastende aktiviteter er nedbragt eller er under afvikling og inden for en overgangsperiode er bragt til ophør. Her kan anvendelsen af bebyggelse og bebyggede arealer til erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter ændres til boliger, institutioner, centre, rekreative formål eller erhverv, der er forenelige med anvendelse af nærliggende arealer til boligformål.

Der er ikke lagt op til, at byomdannelsen skal presse velfungerende virksomheder eller havnefunktioner ud af byen, så derfor understreges det, at berørte virksomheder og havnefunktioner inddrages i planer om byomdannelse på det tidligst mulige tidspunkt. Se i øvrigt afsnit 5.6 om havne og havneanlæg.

3.1.6 Kommunerne skal inden udlæg af nye erhvervsområder overveje en fornyelse af eksisterende, ældre erhvervsområder, så de fortsat kan udnyttes til erhverv, og ekstensivt udnyttede erhvervsarealer bør søges udnyttet bedre. Planlovens §§ 11 og 11a, stk. 1, nr. 2.

Forud for udlæg af nye byudviklingsområder skal det vurderes, om eksisterende ældre erhvervsområder kan byfornyes, eller om ekstensivt udnyttede erhvervsarealer kan udnyttes bedre. Behovet for erhvervsarealer skal ses i lyset af, at mange nye erhvervsaktiviteter kan integreres med andre byfunktioner og ikke behøver at ligge i deciderede erhvervsområder.

3.1.7 Der skal lægges vægt på en hensigtsmæssig udnyttelse af investeringer i f.eks. trafik- og serviceforsyning. Planlovens § 1 og § 11a, stk. 1, nr. 1 og bemærkningerne til L571.

Ved planlægning for nye udlæg til byudvikling skal der i planlægningen tages udgangspunkt i en helheds-vurdering, hvor afholdte eller planlagte investeringer i f.eks. trafik- og serviceforsyning fra kommunen eller anden myndighed indgår. Investeringer som følge af Aftale om en grøn transportpolitik skal som eksempel indgå i helhedsvurderingen hvor det er relevant. Se kapitel 2.

3.1.8 Kommuneplanens retningslinjer for nye byudviklingsområder skal ledsages af retningslinjer for beliggenheden af trafik anlæg, så der også er planlagt for den fremtidige vejbetjening via det fremtidige lokale vejnet og dets forbindelser til det overordnede vejnet. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 2 og 4, § 11a, stk. 1, nr. 1 og bemærkningerne til L571.

Når kommunerne planlægger for nye byområder, skal den fremtidige vejbetjening og beliggenheden af trafik anlæg fremgå. Formålet er, at den fremtidige vejbetjening via det fremtidige lokale vejnet og dets forbindelser til det overordnede vejnet bliver synlig og får sammenhæng til infrastrukturen og offentlig betjening.

3.1.9 Arealudlæg med god vejadgang ved motorveje og andre overordnede vejanlæg, hvor kollektiv trafikbetjening ikke er mulig eller hensigtsmæssig, skal i kommuneplanens rammedel primært forbeholdes aktiviteter, der er afhængige af store og tunge transportere. Planprincip.

Ved lokalisering af virksomheder med stort behov for godstransport skal der tages hensyn til en hensigtsmæssig vejbetjening. Kommuneplanens rammedel skal reservere disse arealer til særligt transportkrævende virksomheder.

3.1.10 Udlæg af arealer til byudvikling skal tage hensyn til de arealer, der er udlagt til støjende aktiviteter. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 8.

Den statslige interesse knytter sig særligt til støjende aktiviteter og fremtidige støjkonsekvenszoner i forbindelse med statslige anlæg og anlæg af national betydning. Det kan f.eks. være lufthavne, infrastrukturanlæg, Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner, skydebaner samt erhvervshavne. Den statslige interesse omfatter ligeledes planlagte udvidelser af de støjende aktiviteter eller planlagte udvidelser af områderne til støjende aktiviteter. Planlægningen skal medvirke til at undgå fremtidige konflikter i forbindelse med støj, som er beregnet i forbindelse med anlægslove eller VVM-vurderinger foretaget af Naturstyrelsen, og som fremgår af en VVM -redegørelse, hvor der typisk er udarbejdet støjkonsekvenszoner.

3.1.11 Der må ikke etableres luftfartshindringer, f.eks. bygninger, master eller bevoksning over 25 meter inden for en indflyvningsplan for en flyveplads, medmindre Trafikstyrelsen har accepteret det. LBEK nr. 731 af 21/06/07 om luftfart, §§ 61-66.

KRAV TIL PLANLÆGNINGEN I KYSTNÆRHEDSZONEN

3.1.12 I kystnærhedszonen kan der udlægges nødvendige nye byudviklingsarealer på baggrund af en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse og lokaliseres efter hovedprincipperne for planlægning i kystnærhedszonen. Bemærkninger til L 191.

Formålet er at beskytte kysterne ved generelt at begrænse udlæg af arealer til byformål på baggrund af godtgjorte behov. Inddragelse af ny byzone til boligområder i kystnær byzone forudsættes udlagt til helårsbeboelse. Anvendelsen af boliger i byzone til helårsboliger sikres ved lokalplaner.

Byudviklingen skal som hovedregel drejes væk fra kysten for at sikre så lange åbne strækninger som muligt. Hovedprincippet kan fraviges i ganske særlige tilfælde, hvor hensynet til kystlandskabets topografi eller tilgrænsende naturområder klart kan begrunde det. Se endvidere afsnit 8.8.

På øer, halvøer og lign., der er helt omfattet af kystnærhedszonen kan der fortsat inddrages arealer til nødvendig byudvikling. Byudviklingen skal på linje med anden byudvikling i kystnærhedszonen indpasses i kystlandskabet og primært lokaliseres bag eksisterende bebyggelse.

3.1.13 I kystnærhedszonen kan der kun i ganske særlige tilfælde planlægges for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse. Planlovens § 5b stk. 1, nr. 2.

Formålet er i videst muligt omfang at opretholde de naturgivne forhold i kystområderne, så de dynamiske processer mellem land og hav kan forløbe uhindret, og så væsentlige hensyn til sårbar flora og fauna respekteres. Se endvidere afsnit 8.8.

YDERLIGERE INFORMATION

Vær også opmærksom på Vejledning om kommuneplanlægning (VEJ 9756 af 15/05/08), se: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_byer/Vejledninger/

Eksempelsamling om planlægning i kystnærhedszonen, se: www.naturstyrelsen.dk/Nyheder/Godplanlaegningkysten.htm

Regler og vejledninger mv. vedr. støj, se afsnit 3.5.

For at reducere luftforureningen i større byer er der vedtaget en lov med ændringer til miljøbeskyttelsesloven (se BEK nr. 653 neden for), der giver de kommuner i Danmark, som allerede har indført en miljøzone, mulighed for at skærpe reglerne, hvis der er overskridelser af grænseværdierne for luftforurening. Andre kommuner vil fremover få mulighed for at indføre miljøzoner til at beskytte borgerne mod partikelforurening fra trafikken.

BEK nr. 653 af 15/06/10 om ændring af lov om miljøbeskyttelse.

Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og byvækst

STATSLIGE MÅL

Der er bred politisk enighed om, at den danske drikkevandsforsyning skal baseres på uforurennet grundvand, som kun kræver en simpel behandling. Grundvandsdannelsen sker over årtier, så hvis grundvandet først er blevet forurennet, kan det tage lang tid, inden grundvandet atter er rent. Derfor er forebyggelse og indsats ved kilden afgørende for at sikre drikkevandsressourcen i fremtiden. I Danmark er det desuden muligt at fjerne eksisterende grundvandstrusler. Den generelle beskyttelse af grundvandsressourcerne skal sikre grundvandskvaliteten i alle drikkevandsforekomster.

Den danske model lever op til EU's vandrammedirektiv og grundvandsdirektiv, som siger, at drikkevandsforekomsterne skal beskyttes mod forringelse og kemisk forurening, så man reducerer behovet for rensning og overholder kravene i drikkevandsdirektivet, inden vandet anvendes til vandforsyning til menneskelig brug.

De vigtigste grundvandsressourcer for drikkevandsforsyningen er udpeget som 'områder med særlige drikkevandsinteresser' (OSD), som skal dække det nuværende og fremtidige behov for vand af drikkevandskvalitet. I disse områder skal der gøres en målrettet, ekstra indsats for at beskytte grundvandet, som giver mulighed for at forebygge forurening og at fjerne allerede eksisterende forurening. Det er et mål, at drikkevandsforekomsterne beskyttes for ikke at forringe tilstanden og med henblik på at nedbringe behovet for at rense vandet. Endvidere bør tilstanden forbedres ved at planlægge for at fjerne eksisterende forurening, f.eks. forurenede grunde.

OSD er kerneområderne i den målrettede grundvandsbeskyttelse. Det medfører, at sådanne områder betragtes som strategiske indvindingsområder, og at kommunerne i deres fysiske planlægning skal tage hensyn til grundvandsressourcerne samt indvindingsoplandene til almene vandværker.

OSD og indvindingsoplande til almene vandværker anses for at være planlægningsområder, hvor der redegøres særligt for hensyn til beskyttelse af grundvand. I OSD områderne, hvor sårbarheden overfor forurenende stoffer er kortlagt, og der er vedtaget en indsatsplan, kan planlægningen og den administrative indsats målrettes i tillæg til den generelle grundvandsbeskyttelse. I OSD områder, hvor sårbarheden endnu ikke er kortlagt, gælder den generelle grundvandsbeskyttelse, suppleret med de retningslinjer som findes i regionplanerne. Retningslinjerne regulerer udlæg af arealer til aktiviteter og forurenende virksomhed i OSD og indvindingsoplande til almen vandforsyning udenfor OSD. Byudvikling ved udlægning af boligområder omfattes af de retningslinjer, der tilsiger, at risikoen ved udlæg i det pågældende område skal være kendt.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

3.2.1 Ved placering af byudviklingsområder skal alternative beliggenheder til OSD afvejes, viden om den geologiske sårbarhed indenfor OSD skal inddrages, ligesom beliggenhed i forhold til boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) tillægges stor betydning. LBEK nr. 932 af 24/09/09 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, §§ 8, 8a m.fl. samt LBEK nr. 879 af 26/06/10 om miljøbeskyttelse, § 24.

3.2.2 Kommunens vurdering af sårbarhed i forbindelse med planlægning for aktiviteter i OSD eller indvindingsoplande til almene vandværker skal ske på grundlag af Naturstyrelsens grundvandskortlægning, eller hvad der svarer hertil. LBEK nr. 932 af 24/09/09 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, §§ 8, 8a m.fl. samt LBEK nr. 635 af 07/06/10 om vandforsyning mv., § 13b.

Kommuner, som ønsker at planlægge for byudvikling eller lignende i et OSD eller indvindingsoplande til almene vandværker, hvor grundvands sårbarhed endnu ikke er kortlagt, må forvente et dokumentationsniveau svarende til et vidensgrundlag på niveau med den statslige grundvandskortlægning. Niveaue for den statslige grundvandskortlægning fremgår af gældende vejledninger samt administrationsgrundlaget, som findes på Naturstyrelsens hjemmeside (se under yderligere information). Alternativet for kommunen er at vente til den statslige kortlægning af sårbarheden i OSD er gennemført senest 2015.

3.2.3 Ved planlægning for placering og indretning af anlæg, der kan indebære en risiko for forurening af grundvandet:

- Inden for allerede kommune- og lokalplanlagte erhvervsarealer,
- Ved udlægning af nye arealer til ovennævnte aktiviteter og virksomheder,
- Til deponering af forurenende jord,

skal kommunen påse, at der er taget hensyn til beskyttelse af såvel udnyttede, som ikke udnyttede grundvandsressourcer i sådanne områder. Det gælder også indenfor indvindingsoplande til almene vandværker.

LBEK nr. 879 af 26/06/10 om miljøbeskyttelse, kap 3, § 19 og kap 5.

3.2.4 Regionplanernes retningslinjer for beskyttelsen af vandressourcerne og for kvaliteten af vandløb, søer og kystvande har virkning som landsplandirektiv. Bemærkninger til L571, afsnit 2.5, 2.8, jf. planlovens § 3, stk. 1.

Regionplanens retningslinjer falder bort ved ikrafttræden af en vandplan efter lov om miljømål mv.

YDERLIGERE INFORMATION

For information om OSD og regional status for grundlagskortlægning, se:

www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Grundvand/regional_status/

For information om status for arbejdet med vandplaner, se:

www.naturstyrelsen.dk/VANDET/Vandplaner/

Administrationsgrundlag for Miljøministeriets afgiftsfinansierede grundvandskortlægning, se:

www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Grundvand/Grundvandskortlaegning/

Detailhandel

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at forbedre mulighederne for en decentral detailhandelsstruktur, der stimulerer til investeringer og fornyelser i detailhandlen også i mindre bysamfund, stationsbyer og mellemstore byer. Det forudsætter en definition af byernes rolle i det kommunale bymønster.

De eksisterende bymidter skal styrkes som levende og varierede handelscentre, og planlægningen skal fremme et varieret butiksudbud i både mindre og mellemstore byer og i de enkelte bydele i de større byer.

Det er et mål, at transportafstande til butikker begrænses, så afhængighed af bil ved indkøb mindskes. Desuden skal arealer til butikksformål have god tilgængelighed for alle trafikarter, herunder især den gående, cyklende og kollektive trafik.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

3.3.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsningen af den centrale del af en by eller bydel og eventuelle aflastningsområder, samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butikksformål og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, jf. §§ 5 i-5 r. De afgrænsede områder skal vises på kort. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 3.

3.3.2 Kommuneplanen skal indeholde rammer for indholdet af lokalplaner, der for hvert rammeområde, hvor der kan etableres butikker, angiver det maksimale bruttoetageareal for nybyggeri og omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål, for maksimale bruttoetageareal for de enkelte butikker og placeringen af store udvalgswarebutikker på mere end 2000 m² bruttoetageareal. Planlovens § 11b, stk. 1, nr. 7.

3.3.3 Kommuneplanens redegørelse for den del af planen, der indeholder rammer for detailhandel, skal indeholde en vurdering af de eksisterende forhold, en vurdering af udbygningsbehovet og en vurdering af konsekvenserne af den konkrete placering, afgrænsning og udbygningsramme. Planlovens § 11e, stk. 4-5 og BEK. nr. 1093 af 11/09/07 om afgrænsning af bymidter og bydelscentre.

Kommunerne skal i kommuneplanen sikre en planlægning, der understøtter formålet med planlovens detailhandelsbestemmelser. Kommuneplanen skal derfor indeholde retningslinjer og rammer for detailhandelsplanlægningen, der sikrer en detailhandelsstruktur i overensstemmelse med detailhandelsbestemmelsernes formål. De ret præcise redegørelseskrav til den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for detailhandel, skal sikre et tilstrækkeligt grundlag til, at kommunen kan fastlægge rammer, der understøtter formålet.

Kommuneplanen skal redegøre for planens forudsætninger. Der skal også redegøres for kommuneplanens sammenhæng med kommuneplanlægningen i nabokommunerne. Da detailhandelsstrukturen har stor betydning på tværs af kommunegrænsen, skal redegørelsen indeholde en vurdering af sammenhængen med detailhandelsplanlægningen i nabokommunerne.

3.3.4 Arealer til butikksformål skal som hovedregel udlægges i den centrale del af en by eller en bydel - bymidten eller et bydelscenter. Planlovens § 5m, stk. 1.

Kommunerne skal i planlægningen sikre, at arealer til butikksformål udlægges i den centrale del af en by (bymidten) eller bydel (bydelscenter). Kravet om en central placering i bydelen bevirker, at der ikke kan placeres to bydelscentre umiddelbart op ad hinanden, da de i givet fald vil betjene det samme opland.

3.3.5 Det maksimale bruttoetageareal til butikksformål i bydelscentre og lokalcentre må ikke overstige de i § 5 p, stk. 1 og 2, beskrevne krav. Planlovens § 5p, stk. 1 og 2.

En bydel må have en vis størrelse, før der kan udpeges et egentligt centrum for bydelen, og derfor kan der kun i de større byer over 20.000 indbyggere udpeges bydelscentre. I byer mellem 20.000 og 40.000 indbyggere kan der alene planlægges for bydelscentre med et bruttoetageareal til detailhandel på op til

5.000 m². I byer med mere end 40.000 indbyggere fastsætter kommunalbestyrelsen størrelsen på det enkelte bydelscenter. Der skal være et passende forhold mellem et bydelscenters størrelse og indbyggertallet (behovet) i den bydel, som centret betjener. Derudover må et bydelscenter ikke planlægges med en størrelse, så det reelt udgør en konkurrent til bymidten. Ud over bymidter og bydelscentre kan der udlægges lokalcentre med et bruttoetageareal til butikformål på op til 3.000 m².

3.3.6 Ændringer i afgrænsningen af bymidter og bydelscentre med et bruttoetageareal til detailhandel på mere end 5.000 m² kan kun ske på baggrund af den statistiske metode. Planlovens § 5m, stk. 2 og BEK. nr. 1093 af 11/09/07 om afgrænsning af bymidter og bydelscentre.

Den statistiske metode er beskrevet i bekendtgørelse om afgrænsning af bymidter og bydelscentre. Fastlæggelse og ændringer af bymidter og bydelscentre skal ske på baggrund af metoden beskrevet i bekendtgørelsens bilag 1.

3.3.7 Der kan ikke udlægges nye aflastningsområder, og eksisterende aflastningsområder kan hverken udvides geografisk eller med yderligere bruttoetageareal til butikformål. Undtaget herfra er i særlige tilfælde planlægning for større udvalgsvarebutikker over 2.000 m² i aflastningsområderne i Odense, Aalborg og Esbjerg. I Århus og hovedstadsområdet kan der planlægges for aflastningsområder i overensstemmelse med landsplandirektiverne herfor. Planlovens §§ 5m, stk. 1,4 og 5, § 5q, stk. 2 og 5p, stk. 4.

3.3.8 Uden for bymidten og bydelscentre kan der udlægges arealer til butikker, der alene forhandler biler, lystbåde, campingvogne, planter, havebrugsvarer, tømmer, byggematerialer, grus, sten- og betonvarer samt møbler (særlig pladskrævende varer), jf. dog § 11e, stk. 7. I butikker, der forhandler tømmer og byggematerialer, jf. stk. 1, nr. 3, kan der etableres et særligt afsnit med varer, der ikke er særlig pladskrævende, men som anvendes i forbindelse med tømmer og byggematerialer. Planlovens § 5n, stk. 1, nr. 1 og 3.

Områder for butikker, der alene forhandler særlig pladskrævende varegrupper, skal være selvstændigt afgrænset i kommuneplanen, jf. § 11a i planloven, og områderne kan ikke være sammenfaldende med områderne udpeget til bymidte, bydelscenter, lokalcenter eller aflastningsområde.

3.3.9 Der kan ikke fastsættes butiksstørrelser, der overstiger de i § 5q fastlagte bruttoetagearealer. Planlovens § 5q.

Undtaget fra hovedreglen er lovligt bestående butikker, der i forbindelse med fornyelse af plangrundlaget kan indskrives i en lokalplan for det givne område. Det skal i planen anføres, at den pågældende butik opretholdes som lovligt bestående.

3.3.10 Den kommunale planlægning for detailhandel i hovedstadsområdet skal være i overensstemmelse med landsplandirektivet om beliggenhed af bymidter, bydelscentre og aflastningsområder, herunder bymidter og aflastningsområder hvori der kan etableres udvalgsvarebutikker over 2.000 m² i hovedstadsområdet. Planlovens § 5m, stk. 4.

Landsplandirektiv om beliggenhed af bymidter, bydelscentre og aflastningsområder mv. til detailhandel i hovedstadsområdet trådte i kraft den 15. november 2008.

YDERLIGERE INFORMATION

I efteråret 2007 har miljøministeren udarbejdet en bekendtgørelse for afgrænsning af bymidter og bydelscentre, som kommunerne skal benytte i deres planlægning. Bekendtgørelsen er et redskab, der identificerer bymidtefunktioner, og hvor i byerne bymidte/bydelscenterfunktioner reelt ligger. Den statistiske metode fremgår af bilag 1 til bekendtgørelsen, BEK nr. 1093 af 11/09/07.

Miljøministeren har i 2008 udgivet landsplandirektiver, et for Århus og et for hovedstadsområdet, som udpeger områder til detailhandel, herunder områder til udvalgsvarebutikker over 2.000 m²:

Landsplandirektiv om beliggenheden af bymidter, bydelscentre og aflastningsområder mv. til detailhandel i hovedstadsområdet (CIR nr. 67 af 31/10/08).

Landsplandirektiv om beliggenheden af aflastningsområder i Århus, hvori der kan placeres udvalgsvarebutikker over 2.000 m² (CIR nr. 57 af 17/10/08).

By – og Landskabsstyrelsen har i 2010 udgivet Vejledning om detailhandelsplanlægning. Se vejledningen: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_byer/Byliv/Detailhandel/Detailhandelsvejledning/

Virksomheder med særlige beliggenhedskrav

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at kommunerne udpeger tilstrækkelige arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, hvor virksomhederne kan lokaliseres uden konflikter med miljøfølsom arealanvendelse, vand-, natur- og grundvandsinteresser, og hvor et behov for megen godstransport er tilgodeset.

Det er et mål, at planlægningen for udpegnings af nye arealer baseres på en kortlægning af behovet på tværs af kommunerne og resulterer i, at de bedst egnede områder bliver udlagt.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

3.4.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af områder til virksomheder mv., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 6.

Det er samfundsmæssigt væsentligt, at kommunerne i deres planlægning sikrer, at der er egnede arealer til de typer af virksomheder og anlæg, der ikke kan placeres i byernes erhvervsområder, eller som har behov for en særlig beliggenhed uden for byerne.

3.4.2 Kommuneplanens retningslinjer for beliggenheden af områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav skal hvile på en samlet vurdering af udviklingen i kommunen og omfatte en periode på 12 år. Planlovens § 11, § 11 stk. 2 og § 11f, stk. 2.

Det drejer sig om ganske få virksomheder inden for en række brancher med meget forskelligartede krav til beliggenheden. Der vil ikke findes egnede arealer eller være behov for at udpege nye arealer til alle disse virksomhedstyper i alle kommuner. Det forventes derfor, at kommunerne foretager de individuelle udpegninger ud fra en helhedsvurdering af behovene og af lokaliseringsmuligheder på tværs af kommunegrænserne.

Kommunerne vurderer behovet for virksomheder med særlige beliggenhedskrav og identificerer egnede arealer. Arealreservationer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav kan kun udtages på baggrund af en revurdering af behovet, herunder en vurdering af det regionale behov.

3.4.3 Kommunen skal vurdere egnede arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav og udlægge disse arealer til sådanne virksomhedstyper. Planlovens § 11, stk. 4 og § 11a, stk. 1, nr. 6.

Kommunerne skal på baggrund af den samlede vurdering af behovet finde de egnede arealer til de kortlagte virksomhedstyper og udlægge disse arealer til sådanne virksomhedstyper. De udlagte arealer skal derfor forbeholdes til disse anlægs- og virksomhedstyper. Der skal herunder tages hensyn til vand- og naturbeskyttelsesinteresserne og til beskyttelse af grundvandsressourcen, herunder hensynet til eventuelle vedtagne vandplaner, Natura-2000 planer og handleplanerne for realisering af disse.

3.4.4 Planlægning af anvendelsen af omkringliggende områder skal ske under hensyntagen til disse virksomheders særlige behov. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 6 og 8.

Det er ligeledes vigtigt, at planlægning af arealanvendelsen omkring områder, der er udlagt til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, sker på baggrund af en vurdering af eventuelle konflikter i forhold til disse virksomheders behov, herunder med respekt for afstandskravene og for behovet for megen godstransport. Særligt hensyn bør tages ved følgende virksomheder:

- Virksomheder, herunder risikovirksomheder, der kan påføre naboer store gener skal udlægges langt fra områder med miljøfølsom arealanvendelse.
- Virksomheder, der indebærer risiko for forurening af grundvandet bør placeres, hvor der ikke er grundvandsinteresser.
- Affaldsdeponeringer skal ud fra grundvandskystnærhedszonen lokaliseres kystnært, umiddelbart uden for kystnærhedszonen. Undtagelsesvis og kun hvis anlægget er nødvendigt, kan det placeres i kystnærhedszonen. Hvor en eventuel nedsvivning af stoffer sker kystnært, skal lokaliseringen derudover vurderes i forhold til havområdets eventuelle særlige sårbarhed på stedet.
- Virksomheder med megen tung godstransport samt transportcentre bør lokaliseres i områder tæt op ad det overordnede trafiknet, så trafikale gener minimeres, og sikkerhedshensynene er tilgodeset.

Støjbelastede arealer og begrænsning af støj

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at kommunerne i deres planlægning medvirker til at forebygge konflikter mellem støjende og støjfølsomme aktiviteter og arealanvendelser, og at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støj ved etablering af afskærmningsforanstaltninger.

På den ene side skal det sikres, at trafikstøj og støj fra virksomheder mv. begrænses til et niveau, som sikrer, at ingen udsættes for væsentlige negative sundhedspåvirkninger. På den anden side er det et mål, at de støjende virksomheders behov for egnede arealer skal tilgodeses, og det er en målsætning, at der findes egnede placeringer, der imødekommer et voksende behov for støjende fritidsaktiviteter.

3.4.5 Risikoen for større uheld skal inddrages i planlægningen forud for fastlæggelse af bestemmelser for arealanvendelse i kommuneplaner, hvis arealet ligger inden for 500 m eller i en længere nærmere fastsat afstand fra en risikovirksomhed. BEK nr. 1666 af 14/12/06 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer og Miljøministeriets CIR nr. 37 af 20/04/06 om planlægning af arealanvendelsen indenfor en afstand af 500 meter fra risikovirksomhed.

Det er vigtigt, at kommunerne i forbindelse med ændringer af kommuneplaner samt ved udarbejdelse af lokalplaner er opmærksomme på risikoforholdene og sikrer, at der ikke sker uhensigtsmæssig planlægning af arealanvendelsen omkring risikovirksomheder.

Der blev med risikobekendtgørelsen indført en forstærket forpligtelse til koordination mellem risiko- og planmyndigheder, hvor kommunerne ved tilvejebringelse eller ændring af planer, der berører risikovirksomheder og deres omgivelser skal foretage en forudgående høring af risikomyndighederne, mens miljømyndighedernes vurderinger ved etablering af eller væsentlige ændringer/udbygninger af risikovirksomheder skal foregå på grundlag af en udtalelse indhentet fra planmyndigheden.

Enkelte risikoanlæg vil i forbindelse med en konkret risikovurdering vise, at sikkerhedskravene i forhold til særlige arealanvendelsestyper først er overholdt i en vis afstand fra virksomhedens skel. Disse afstande skal indgå i plangrundlaget, og hvor det er relevant, skal vurderingerne foretages for afstande ud over de 500 m, der er nævnt i cirkulæret.

3.4.6 Der må ikke etableres anlæg, der kan tiltrække fugle inden for en afstand af 13 km fra de flyvepladser, der er omfattet af BL 3-16, med mindre det er dokumenteret, at der ikke vil være forøget risiko for sammenstød mellem fugle og fly som følge heraf. Statens Luftfartsvæsen – bestemmelser om civil luftfart. BL 3-16, jf. LBK 731 af 21/06/07.

Dette kan omfatte rensningsanlæg eller affaldsbehandlingsanlæg/deponier.

YDERLIGERE INFORMATION

Virksomheder, der stiller særlige krav til beliggenheden, er meget forskelligartede, og listen og eksempler fremgår af Miljøministeriets Håndbog om Miljø og Planlægning. Se: www.naturstyrelsen.dk/Udgivelser/Aarstal/2004/handbog.htm

Bestemmelser om forholdsregler til nedsættelse af kollisionsrisikoen mellem luftfartøjer og fugle/pattedyr på flyvepladser kan findes på: www.slv.dk/Dokumenter/dsweb/Get/Document-117/3_16.pdf

Vejledning - 'Vejledning til flyvepladser vedr. anlæg med risiko for tiltrækning af fugle nær flyvepladser' kan findes på: www.slv.dk/index.php?option=com_content&task=view&id=721&Itemid=57

Det er et mål, at der sikres mulighed for etablering og udvidelser af større infrastrukturelle anlæg som motor- og motortrafikveje, transportcentre, jernbaner, havne og flyvepladser. Forsvarsministeriets behov for øvelsespladser, skyde- og øvelseterræner med stærkt støjende aktiviteter skal tilgodeses.

Det er et mål, at kommunerne udarbejder støjhandlingsplaner. Det er et mål, at der skal sikres stilleområder i det åbne land, hvor det er muligt at opleve naturens stilhed. Mange større kommuner skal udarbejde lokale støjhandlingsplaner, hvor de kan udpege stilleområder, f.eks. parker og grønne områder i byerne.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

3.5.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer til sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener. Udlæg af støjbelastede områder til boliger, rekreative formål eller andre støjfølsomme arealanvendelser, forudsætter, at der samtidigt planlægges for afskærmningsforanstaltninger m.v., der sikrer den fremtidige anvendelse mod støjgener. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 8 og § 15a og BEK 717 af 15/06/10 om støjkortlægning og støjhandlingsplaner, § 25 og 26.

Reglen betyder, at de fremtidige beboere sikres mod støjulemper samtidig med, at de eksisterende, lovligt etablerede, støjende virksomheder samt forsvarrets øvelsesanlæg, støjende fritidsanlæg mv., ikke udsættes for krav om øget støjbekæmpelse. Et område betragtes som støjbelastet, når støjniveauet af den aktuelle type støj er højere end Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for den pågældende anlægstype (vejstøj, støj fra jernbaner, virksomheder, Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelseterræner og skydebaner, støjende fritidsanlæg, flyvepladser, Forsvarsministeriets flyvestationer m.v.).

Støjbekendtgørelsen, som implementerer EU's støjdirektiv, fastsætter regler for kortlægning af ekstern støj og for udarbejdelse af støjhandlingsplaner, der kan forebygge og reducere ekstern støj, navnlig når støjbelastningen kan indebære skadelige virkninger for menneskers sundhed.

Miljøstyrelsen har for de væsentligste typer støjende anlæg udstedt støjregulerende bekendtgørelser samt vejledninger, hvor der er fastsat vejledende grænseværdier, og som beskriver metoder til beregning af støjkonsekvensområderne omkring anlæggene. Planlægges der for støjfølsom arealanvendelse inden for et sådant støjkonsekvensområde, skal der samtidigt fastlægges bestemmelser, der sikrer den fremtidige anvendelse mod støjgener.

For at forebygge konflikter mellem støjende anlæg og støjfølsom anvendelse, skal kommuneplanerne fastholde støjkonsekvenszoner omkring flyvepladser, flyvestationer, forsvarrets skydebaner samt skyde- og øvelsesområder, trafikkanlæg og fritidsanlæg. Er det nødvendigt, skal behov for støjkonsekvenszoner opdateres og suppleres med nye støjkonsekvensområder for de veje, virksomheder mv., der ikke har været medtaget.

3.5.2 Når der planlægges for byomdannelse, hvor støjbelastede områder udlægges til støjfølsom anvendelse, skal der foreligge sikkerhed for, at støjbelastningen er bragt til ophør inden for en periode på ca. 8 år. Planloven § 15a, stk. 2.

En særlig situation er byomdannelsesområder, hvor et erhvervsområde under afvikling påbegyndes udnyttet til nye, mere støjfølsomme formål. Her skal en overgangsordning sikre, at de virksomheder, der skal blive i området, er indstillet på den nye anvendelse, og at de får en rimelig frist til at tilpasse sig til den. Der er lagt op til, at byomdannelse ikke skal presse velfungerende virksomheder ud af byen, og det pointeres at nogle typer af områder, hvor der ikke er udsigt til at støjen fjernes indenfor en begrænset periode, er uegnet til byomdannelse.

3.5.3 Byfornyelse mv. indenfor støjkonsekvensområdet omkring Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelseterræner og skydebaner er alene mulig med Miljøministerens tilladelse. Planloven § 15a, stk. 3.

Det forudsættes at støjniveauet ikke væsentligt overstiger en LC, DEN på 55 dB.

3.5.4 Kommuneplanens redegørelse for planens forudsætninger skal vise de støjbelastede områder og stilleområder kortlagt i henhold til Støjbekendtgørelsen. Planlovens § 11e, stk. 1, nr. 3.

Ifølge støjbekendtgørelsen skal nogle kommuner udarbejde støjkortlægninger og handlingsplaner for de største, samlede byområder samt for større kommuneveje, jernbaner og lufthavne. Kommunerne har desuden mulighed for at udpege stilleområder i forbindelse med støjkortlægningen. Kortlægning og støjhandlingsplanen skal som minimum revideres hver 5. år. Transportministeriet er ansvarligt for støjkortlægning og udarbejdelse af støjhandlingsplaner for de større statsveje samt det statsejede jernbanenet herunder også Metroen. De regionale trafikelskaber er ansvarlige for kortlægning og støjhandlingsplaner for de baner, der er ejet af trafikelskaberne, i den udstrækning der er tale om større jernbaner eller jernbaner indenfor større, samlede byområder.

Forsvarsministeriet er ansvarligt for støjkortlægning af Forsvarsministeriets skydebaner samt skyde- og øvelsesområder.

YDERLIGERE INFORMATION

Bekendtgørelse nr. 468 af 14. juni 2006 om støjregulering af forsvarrets øvelsespladser og skyde- og øvelseshæder.

Bekendtgørelse nr. 821 af 23. oktober 1997 om støj fra hurtigfærger.

Bekendtgørelse 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller.

Bekendtgørelse nr. 717 af 13. juni 2006 om støjkortlægning og støjhandlingsplaner (Støjbekendtgørelsen).

Miljøstyrelsens vejledninger:

Vejledning nr. 8/1997 om beregning af støjkonsekvensområder omkring forsvarrets øvelsesområder.

Vejledning nr. 1 1995 om skydebaner.

Vejledning nr. 2/1995 om støj fra skydebaner.

Vejledning nr. 5/1994 om støj fra flyvepladser.

Vejledning nr. 2/2006 om støj fra forlystelsesparker.

Vejledning nr. 2/2005 om støj fra motorsportsbaner.

Vejledning nr. 1/1997 om støj og vibrationer fra jernbaner med tillæg fra 2007.

Vejledning nr. 4/2007 støj fra veje.

Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder med tillæg fra 2007.

Vejledning nr. 3 2003 om Ekstern støj i byområdesområder.

Vejledning nr. 4 2006 Støjkortlægning og støjhandlingsplaner.

Vejledninger, love og regler om støj kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside:

www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Stoej/regler_vejledninger/

Miljøstyrelsens vejledninger om støj kan ses på:

www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Stoej/stoejgraenser/

Information om støjhandlingsplaner herunder pjecer til kommunerne kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside:

www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Stoej/kortlaegning_af_stoej/stoejhandlingsplaner/

www.mst.dk/NR/rdonlyres/A653E9A6-F0E3-4713-BA21-1C80974941E7/0/styr_paa_stoejen.pdf

4.0 Særlige forhold i hovedstadsområdet

Hovedstadsområdet omfatter kommunerne i Region Hovedstaden, ekskl. Bornholm, samt Greve, Køge, Lejre, Roskilde, Solrød og Stevn kommuner i Region Sjælland. De statslige interesser i dette afsnit gælder for kommuner i hovedstadsområdet og suppleres af interesserne, der beskrives i de øvrige kapitler.

Hovedstadsområdet udgør et byområde med sammenhængende bolig, og arbejdsmarkeder, fælles regionale friluftsområder og grønne områder på tværs af kommunegrænserne.

Planloven har derfor et særligt kapitel om hovedstadsområdets planlægning. Heri fastlægges de helt overordnede principper for byudvikling, byomdannelse og kollektive hensyn mv. Miljøministeren konkretiserer principperne i et landsplandirektiv, aktuelt i Fingerplan 2007. En del af disse interesser i hovedstadsområdet er ikke beskrevet i detaljer i Oversigten, men indgår blot med en henvisning til Fingerplan 2007.

STATSLIGE MÅL

Hovedstadsområdet skal stå stærkt i den internationale konkurrence, og derfor er det et mål at sikre en fortsat udvikling af områdets konkurrenceevne og kvaliteter som bosætnings- og erhvervsområde. Det er ligeledes et mål at udnytte de muligheder, som et øget samarbejde på tværs af Øresund rummer, samt at styrke hovedstaden i forhold til andre storbyregioner i Europa.

Planlægningen i hovedstadsområdet er underlagt en række særlige bestemmelser, da hovedstadsområdet udgør et byområde med sammenhængende bolig, og arbejdsmarkeder, fælles regionale friluftsområder og grønne områder på tværs af kommunegrænserne.

Byen og trafiksystemerne skal hænge sammen, og byen og det grønne skal hænge sammen. Det er derfor et mål, at kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet udføres på grundlag af en vurdering af udviklingen i området som helhed, og at udviklingen i den enkelte kommune bidrager til en udvikling, som er gunstig for hovedstadsområdet som helhed. Det er bl.a. afgørende, at byudvikling af regional betydning koordineres med udbygning af hovedstadsområdets overordnede infrastruktur, med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening, at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres, og at de grønne kiler ikke inddrages til byzone, byfunktioner eller anvendes til bymæssige fritidsanlæg.

Det er et mål, at det indre storbyområde, de nære forstæder og de ydre dele af byfingrene skal have del i den regionale vækst. Byudviklingen i det øvrige hovedstadsområde skal være af lokal karakter og ske i tilknytning til kommuncentre eller som afrunding af andre bysamfund.

Det er et mål at undgå byspredning, og udlægning af nye byudviklingsområder skal begrænses. Udbygning af de stationsnære arealer og omdannelse af byområder, som er velintegreret i byen, skal fremmes.

Det er et mål, at Københavns Lufthavn skal være et internationalt knudepunkt for flytrafikken i hele Norden og Østersøregionen, og lufthavnen skal være med til at sikre fortsat vækst og dynamik i Øresundsregionen.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

4.1 Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet må ikke stride mod reglerne i landsplandirektivet for hovedstadsområdets planlægning - 'Fingerplan 2007'.

Planlovens § 11 stk. 4.

Fingerplan 2007 indeholder særlige regler for udlæg af arealer til byudvikling og sommerhusområde, byomdannelse, beliggenheden af områder til forskellige byformål, stationsnær lokalisering, rækkefølgeplanlægning, konsekvensvurderinger, transportkorridorer, beliggenheden af trafik anlæg, beliggenheden af arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav og for beliggenheden af arealer til regionale friluftsmål (de grønne kiler).

YDERLIGERE INFORMATION

Planlægningen i hovedstadsområdet må i øvrigt ikke stride imod følgende landsplandirektiver:

- Miljøministeriets CIR nr. 127 af 14/12/09 om Landsplandirektiv om krydstogtterminal ved Københavns Nordhavn.
- Miljøministeriets CIR nr. 106 af 27/10/09 om Landsplandirektiv om genanvendelse af Auderødlejr.
- Miljøministeriets CIR 1H nr. 9294 af 12/06-09 om Landsplandirektiv for afgrænsning og ramme for anvendelse af den grønne kile gennem flyvestation Værløse.
- Miljøministeriets CIR nr. 57 af 17/10/08 om Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet. Landsplandirektivet fastlægger beliggenheden af bymidter, bydelscentre og storbyområde i hovedstadsområdet. I det indre storbyområde i hovedstadsområdet, kan der udlægges mere end én bymidte.

Derudover er der udstedt et landsplandirektiv i form af et cirkulære om udbygning af Københavns Lufthavn i Kastrup (Miljøministeriets CIR nr. 56 af 30. april 1997), med bygge- og anvendelsesregulerende bestemmelser for områder uden for lufthavnen, der er belastet af støj fra trafikken på lufthavnen.

Information om planlægning i hovedstadsområdet og Fingerplanen 2007 kan ses på:
www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_byer/Hovedstadsomraadet/

5.0 Forsyning, trafik anlæg og andre tekniske anlæg

Kapitlet behandler mål og krav for samspillet mellem kommuneplaner og sektorplaner for energi, herunder vedvarende energi, infrastruktur og havne samt affaldsbehandling. Der anvendes store ressourcer på disse typer af infrastruktur af offentlige myndigheder og private virksomheder. Det er baggrunden for krav om, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenhed af tekniske anlæg og trafik anlæg.

Beliggenhed og linjeføring af overordnede anlæg af national interesse er fastlagt i projekterings- og anlægslove, landsplandirektiver mv., som kommuneplanlægningen skal overholde. I andre tilfælde fastlægges beliggenheden og linjeføringen i kommuneplanen.

Redegørelsen for kommuneplanens forudsætninger skal omfatte eventuelle arealreservationer efter sektorlove eller projekterings- og anlægslove samt til trafikplaner.

Kommuneplanen er værktøjet for samordning af beslutninger om beliggenhed af forsynings-, trafik- og andre tekniske anlæg med andre hensyn, og i de tilfælde, hvor beliggenhed og linjeføring af anlæggene ikke er fastlagt i projekterings- eller anlægslove, tillige et værktøj til afvejning af forskellige interesser. Lokalisering og linjeføring af forsynings-, trafik- og andre tekniske anlæg vil ofte skulle afvejes mod byudvikling og andre benyttelsesinteresser og beskyttelsesinteresser som natur, grundvand, miljø og landskab.

Naturgasledninger

5.1

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at de eksisterende arealreservationer til etablering af naturgastransmissionsanlæg, naturgaslagre og regionale naturgasledninger opretholdes.

Det er et mål, at kommuneplanlægningen åbner mulighed for arealreservationer til andre naturgastransmissionsanlæg, regionale naturgasledninger og naturgaslagre mv.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.1.1 De eksisterende arealreservationer til naturgasnettet i kommuneplanerne skal opretholdes. Planlovens § 11a, stk. 1 nr. 5.

Afstands- og sikkerhedsbestemmelser omkring naturgastransmissionsledninger skal respekteres. Her kan nævnes, at der omkring Energinet.dk's transmissionsledninger er tinglyst en 2x20m zone, inden for hvilken, der ikke må opføres bygninger til ophold for mennesker.

Ny bebyggelse eller ændret anvendelse af arealer nær eksisterende transmissionsledninger kan i særlige tilfælde medføre krav om ændring af den planlagte udnyttelse af arealer eller ændret ledningsplacering.

YDERLIGERE INFORMATION

Vedr. observationszone omkring ledninger, se Miljøministeriets CIR nr. 183 af 26/11/84 om lokalplanforslag og zonelovsønsøgninger vedrørende arealer indenfor 200 meters afstand på hver side af transmissionsledningerne for olie og naturgas.

Miljøministeriets reservation af arealer til hovedtransmissionsnet for naturgas i Danmark:
CIR nr. 35 af 28/02/78 om 1. etape.
CIR nr. 129 af 02/08/79 om 2. etape.
CIR nr. 109 af 26/05/81 om 3. etape.

Herudover andre af Miljøministeriets cirkulærer:
CIR nr. 14006 af 01/10/84 om fastlæggelse af arealer til en naturgasledning fra Gevninge til elværket ved Kyndby.
CIR nr. 31 af 25/02/91 om naturgaslager ved Stenlille.
CIR nr. 16 af 25/01/02 om udbygning af det danske system for gastransport fra Sydjylland til Sjællands østkyst med ændringscirkulære CIR nr. 10363 af 12/04/05 om udbygning af det danske system for gastransport fra Sydjylland til Sjællands østkyst.

Grøn Vækst og biogasanlæg

5.2

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at op til 50 % af husdyrgødningen i landet kan anvendes til grøn energi i 2020 i form af biogas. For at opnå målet forudsættes det, at der gennemføres en kommunal planlægning for lokalisering af biogasanlæg.

Regeringen vil derfor søge planloven ændret således, at kommunerne forpligtes til at inddrage lokalisering af biogasanlæg i kommuneplanlægningen, senest med vedtagelsen af kommuneplan 2013. I vurderingen af den bedste placering af disse anlæg skal der indgå hensynet til landbrugsejendomme som gødningsleverandør, omgivelserne og tracéer til veje og gasledninger. Det er et mål, at kommunerne arbejder sammen for at finde den bedste lokalisering af fælles biogasanlæg.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.2.1 Kommunerne skal igennem planlægningen sikre sammenhæng imellem husdyrgødningens tilstedeværelse og biogasanlæggenes lokalisering. Lovforslag om Grøn Vækst og bemærkninger til § 2 stk. 1.

Indtil ændringen af planloven er vedtaget, er det frivilligt for kommunerne at planlægge for biogasanlæg.

5.2.2 Ved planlægning for lokalisering af fælles biogasanlæg skal der tages følgende hovedhensyn:

- Primært beliggenhed i forhold til gylle/husdyrgrundlag.

Hertil kommer:

- Natur- og landskabsfredninger samt beskyttet natur og beskyttet landskab
- Kulturmiljøer og fredede fortidsminder
- Vej- og tilkørselsforhold
- Nabohensyn

Aftale af 16. juni 2010 imellem miljøministeren og KL vedr. planlægning for fælles biogasanlæg i perioden 2010-2013.

For imidlertid at søge en tidlig planlægning i form af kommuneplantillæg gennemført så hurtigt som muligt, har miljøministeren indgået en aftale med Kommunernes Landsforening om udarbejdelse af kommuneplantillæg for lokaliseringen af minimum 50 fælles biogasanlæg allerede fra 2010.

Aftalen tager sigte på kommuneplanlægning for større fælles biogasanlæg til behandling af husdyrgødning fra flere jordbrugsbedrifter, ejet og drevet af en selvstændig juridisk enhed, der er særskilt matrikuleret. Aftalen vil således ikke omfatte biogasanlæg, der etableres på en enkelt ejendom (gårdanlæg). Lokalisering af arealer til større fælles biogasanlæg udarbejdes på grundlag af såvel de nyeste jordbrugsanalyser som kommunernes udpegning af særligt værdifulde jordbrugsområder.

YDERLIGERE INFORMATION

Kontaktadresse til biogassekretariat:

www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Det_danske_plansystem/Kommuneplan/Detaabneland/Biogassekretariatet/

5.3

Vindmøller

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at Danmark på sigt skal gøre sin energiforsyning fri af fossile brændsler og det forventes, at vindmøller også i fremtiden skal udgøre en væsentlig del af elforsyningen.

Det er derfor et statsligt mål at fremme opstillingen af vindmøller i Danmark, både til havs og til lands, så der fortsat er mulighed for udbygning med vindmøller. Kommunerne er med vedtagelsen af retningslinjer og ved udpegningen af vindmølleområder i kommuneplanerne med til at sikre opfyldelsen af disse mål.

Der er regeringens mål, at Danmark i 2020 skal være blandt de tre mest energieffektive lande i OECD. Samtidig skal Danmark være blandt de tre lande i verden, der løfter sin vedvarende energiandel mest frem mod 2020. Målsætningerne frem mod 2020 er dog kun et skridt på vejen mod målet om uafhængighed af fossile brændsler. Den fremadrettede proces vil indebære en langsigtet omstilling på en række områder:

- Både den centrale og den decentrale energiproduktion vil skulle omstilles til VE (vind, biomasse og andre effektive energikilder) i et tæt, internationalt samarbejde
- Det danske samfund vil i langt højere grad end hidtil skulle baseres på elektricitet frem for andre typer energi

Danmark har forpligtet sig til et mål om 30 % vedvarende energi i år 2020.

Det er regeringens mål, at Danmark i 2050 er uafhængigt af olie, gas og kul. Dette skal nås ved bl.a. at udbygge den vedvarende energi markant og bruge mere vind, mere biomasse og flere elbiler.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.3.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for placering af vindmøller i overensstemmelse med vindmøllecirkulæret. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 5 og Miljøministeriets CIR1H nr. 9295 af 22/05/09 om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller.

Cirkulære om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller (Vindmøllecirkulæret) har til formål, at udpegningen af vindmølleområder skal ske i den overordnede planlægning og indeholder en række bestemmelser, der bl.a. skal sikre varetagelse af hensynet til naboer samt landskabelige hensyn i planlægningsarbejdet for vindmøller.

5.3.2 Vindmøller skal opstilles i overensstemmelse med bestemmelserne i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller. BEK nr. 1518 af 14/12/06 om støj fra vindmøller.

Ved opstilling af vindmøller skal støjkravene i ovennævnte bekendtgørelse overholdes.

5.3.3 Vindmøller med en totalhøjde på 100 m eller mere skal anmeldes til Trafikstyrelsen. LBEK nr. 731 af 21/06/07 om luftfart, § 67a.

Opførelsen af anlægget må ikke påbegyndes, før sagen er behandlet, og der af Trafikstyrelsen er udstedt en attest om, at hindringen ikke skønnes at ville frembyde fare for lufttrafikens sikkerhed.

5.3.4 Vindmøller må ikke placeres således, at de er i konflikt med de højdebegrænsninger, der fremgår af indflyvningsplanerne for de godkendte flyvepladser. LBEK nr. 731 af 21/06/07 om luftfart, §§ 61, 63, 67 og 68.

Trafikstyrelsen kan nedlægge forbud eller stille krav om afmærkning af høje genstande. De højdebegrænsende servitutter omkring luftfartsradionavigationsanlæg skal respekteres, og der kan ikke anbringes indretninger i nærheden af disse anlæg, som kan udsætte luftfartens sikkerhed for fare, uden at sådanne projekter har været forelagt Trafikstyrelsen.

5.3.5 Af flysikkerhedsmæssige grunde høres Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste forud for udpegning af vindmølleområder nærmere end 12 km fra Forsvarets flyvestationer og nærmere 5 km fra Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner. LBEK nr. 731 af 21/06/07 om luftfart, §§ 67, 67a og 68.

KRAV TIL PLANLÆGNINGEN I KYSTNÆRHEDSZONEN

5.3.6 Planlægning for vindmøller i kystnærhedszonen kræver en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Planlovens § 5b stk. 1, nr. 1.

Vindforhold er en funktionel begrundelse. Lokalisering af vindmøller på baggrund af en funktionel begrundelse om vindgode forhold forudsætter en nærmere afvejning over for natur- og landskabsinteresserne i kystnærhedszonen.

Vindmøller i kystnærhedszonen lokaliseres efter hovedprincipperne for planlægning i kystnærhedszonen. Se afsnit 8.8.

YDERLIGERE INFORMATION

Miljøministeriets cirkulære om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller (CIR1H nr. 9295 af 22/05/09).

Vejledning om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller (VEJ nr. 9296 af 22/05/09). BEK nr. 1518 af 14/12/06 om støj fra vindmøller.

Rapport fra regeringens planlægningsudvalg for vindmøller på land, 2007: 'Store vindmøller i det åbne land – en vurdering af de landskabelige konsekvenser'.

BEK nr. 1510 af 15/12/10 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning (VVM-bekendtgørelsen).

LBEK nr. 731 af 21/06-07 om luftfart, § 67 eller § 68.

Lov nr. 647 af 15/06/10 om testcenter for store møller ved Østerild.

Lov nr. 1392 af 27/12/08 om fremme af vedvarende energi.

Information om cirkulære og vejledning om vindmøller samt vindmøllesekretariat kan ses på: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Vindmoeller/

Højspænding

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at planmyndigheden samarbejder med den systemansvarlige virksomhed i dens arbejde med at udbygge og kabellægge transmissionsnettet med henblik på at reducere generne fra eksisterende og nye højspændingsforbindelser.

Det er et mål, at den samlede langsigtede planlægning af højspændingsnettet sker på grundlag af de principper, der er fastlagt i retningslinjer, der blev tiltrådt af Folketinget i 2008.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.4.1 De eksisterende reservationer til højspændingsanlæg skal fremgå af kommuneplanen. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 5.

YDERLIGERE INFORMATION.

Retningslinjer for udbygning og kabellægning af højspændingsanlæg fra 8. oktober 2008: www.ft.dk/samling/20081/almde/EPU/Bilag/53/612811.PDF

Energinet.dk tilrettelægger i samarbejde med planmyndigheden en samlet langsigtet planlægning med nærmere prioritering af ændringerne i det eksisterende højspændingsnet og af den kommende udbygning med henblik på at nedbringe generne fra luftledninger mest muligt.

Trafikanlæg og andre tekniske anlæg

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at kommuneplanlægningen arbejder for principperne i den politiske Aftale om en grøn transport politik fra januar 2009. Nogle af initiativerne i Aftale om en grøn transportpolitik støtter i særlig grad de overordnede interesser i planlægningen, lige som nogle af aftalens initiativer er særligt relevante for den kommunale planlægning.

Aftalen om en grøn transportpolitik indeholder bl.a. følgende overordnede principper for en grønnere transportpolitik:

- Transportens CO₂-udledning skal ned.
- Den kollektive transport skal løfte det meste af fremtidens vækst i trafikken. Jernbanen skal være pålidelig, sikker og topmoderne.
- Vejkapaciteten skal udbygges, dér hvor behovet er størst, dvs. dér hvor der i dag er de største trængselsproblemer, men også, hvor man kan se, at den fremtidige trafikvækst som følge af erhvervs- og samfundsudviklingen vil kræve en udbygning af infrastrukturen.
- Cyklismen skal fremmes - valg af cyklen som transportmiddel er at foretrække, hvor det er en realistisk mulighed.
- Broer, veje og jernbaner må ikke ødelægge uerstatteligt natur.
- Støj og luftforurening i byerne skal ned.

Det er et mål, at den fysiske planlægning og investeringerne i infrastruktur er med til at sikre, at byerne udvikler sig, hvor den kollektive trafik eller transportinvesteringer i øvrigt kan understøtte udviklingen.

Det er et mål, at den fysiske planlægning skal være helhedsorienteret for at sikre en sammenhængende, overordnet transportstruktur.

Det er et mål at sikre arealer til fremtidige infrastrukturanlæg, herunder nødvendige støjkonsekvenszoner i planlægningen.

Det er et mål med kommuneplanlægningen, at den bidrager til en reduktion i væksten i transportarbejdet under hensyntagen til mobilitets- og arbejdsmarkedsforhold, og at det bliver muligt at benytte miljøvenlige transportformer.

Det er et mål, at der sker en koordinering mellem den kommunale, den mellemkommunale og den statslige transportplanlægning for at sikre en sammenhængende transportstruktur.

Ved udlæg af nye og ved ændret anvendelse af eksisterende by- og erhvervsarealer er det et mål at sikre, at byerne udvikler sig, hvor den kollektive trafik eller transportinvesteringer i øvrigt kan understøtte udviklingen.

Det er et mål, at der ikke lokaliseres nye trafik anlæg i internationale naturbeskyttelsesområder og så vidt muligt heller ikke i uforstyrrede landskaber eller i nærheden af områder udpeget som stilleområder.

Det er et mål, at undgå barrierevirkning for dyr, planter og mennesker, når der placeres og udformes lokale trafik anlæg i det åbne land.

Det er et mål, at der ved placering og udformning af lokale trafik anlæg i det åbne land tages hensyn til naturen - herunder økologiske forbindelseslinjer - og til de landskabelige værdier og udpegede kulturmiljøer.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.5.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af trafik anlæg. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 4.

Retningslinjerne omfatter såvel kommunens egne trafik anlæg som statslige trafik anlæg inden for kommunens område samt udbygningsmålene herfor.

Retningslinjer for hidtidige udlæg til vej- og banereservationer opretholdes, og der skal udarbejdes retningslinjer for arealer til fremtidige vej- og baneanlæg. Det omfatter de hidtidige arealreservationer i kommuneplanerne og de vej- og baneprojekter og trafikaftaler, som regeringen har indgået på vej- og baneområdet. Ligeledes gælder de indgåede aftaler på baneområdet, jf. regeringens aftale af 2003, supplerende i 2005 samt i 'Aftale om en grøn transportpolitik'.

5.5.2 Det skal klarlægges gennem kommuneplanlægningen, såfremt lokale vejplaner og trafiktekniske tiltag vurderes, enten at kunne få konsekvenser for eksisterende eller planlagte overordnede vejforbindelser og trafik anlæg, eller at det vurderes at kommuneplanen kan få trafikale konsekvenser, der rækker ud over kommunegrænsen. Planlovens § 11a stk. 1, nr. 4 og LBK nr. 893 af 09/09/09 om offentlige veje, §§ 27-29.

Kommuneplanlægning skal indeholde retningslinjer for beliggenhed af trafik anlæg. Efter vejloven er vejplanlægningen som sektorplanlægning henlagt til de enkelte vejbestyrelser hver for deres vejnet. Kommunalbestyrelserne tager stilling til vejprojekter både som planmyndighed og som vejbestyrelse. Efter vejloven er der fastsat høringsprocedurer, der skal sikre koordineringen af de forskellige vejbestyrelses vejplaner, således at der er gensidig orientering om planerne og evt. forhandlinger herom.

Ved udlæg af nye byområder og udformning af lokale trafik anlæg op til eksisterende overordnede veje og baner er det vigtigt at respektere de hensyn til natur, landskab og kulturmiljø, der blev taget ved etablering af de pågældende anlæg. Det gælder bl.a. faunapassager eller andre afværgeforanstaltninger, der kan være etableret på grund af EU's habitatdirektiv.

5.5.3 Af kommuneplanens redegørelse skal sammenhængen med trafik selskabernes trafikplan for offentlig servicetrafik fremgå. Planlovens § 11e, stk. 1, nr. 9.

Til belysning af planens sammenhæng med ovennævnte trafikplaner redegøres der for de trafikale konsekvenser af udlæg af nyt byområde, herunder mulighederne for at sikre adgang til kollektiv trafik.

5.5.4 Arealreservationer til infrastruktur skal medregnes på kommuneplanens kortbilag. Planlovens § 11, stk. 3.

Formålet er at sikre, at arealerne ikke disponeres til andre formål, og at sikre at de arealinteresser, der er knyttet til anlægget som f.eks. støjkonsekvenszoner, respekteres.

5.5.5 Den overordnede infrastruktur og arealreservationer efter konkrete projekterings- og anlægslove skal indgå som retningslinjer i kommuneplanerne. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 4 og bemærkninger til L571.

For en oversigt over aktuelle og relevante anlægs- og projekteringslove henvises til Transportministeriets hjemmeside, se under yderligere information.

5.5.6 Kommuneplanen skal sikre en fortsat anvendelse af Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner. Det skal ske ved at sikre, at nye veje ikke gennemskærer områderne og ved at sikre mulighed for trafikafvikling til og fra Forsvarsministeriets ejendomme.

5.5.7 Udlæg af arealer til byzone og sommerhusområder skal tage hensyn til de arealer, der er udlagt til støjende aktiviteter, herunder planlagte udvidelser af områderne til støjende aktiviteter. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 8.

Det er en statslig interesse at forebygge konflikter om støj mellem arealer udlagt bl.a. til statslige trafik anlæg (lufthavne, infrastrukturanlæg, Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner, motorveje mv.) og udlæg af arealer til støjfølsomme arealanvendelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.5 om støjbelastede arealer for yderligere oplysninger om krav, der skal begrænse støjgener.

5.5.8 Kommunerne skal respektere indflyvningsplaner og servitutbelagte områder omkring flyvepladserne og visse luftfartsanlæg. LBEK nr. 731 af 21/06/07 om luftfart, §§ 61-66.

Der fremgår af luftfartsloven krav om arealreservationer i forbindelse med luftfartsanlæg og flyvepladser, der står åbne for offentligheden. Disse er sikret via højdebegrænsende indflyvningsplaner, der sætter begrænsninger for, hvor højt der må bygges i nærheden af flyvepladserne. Indflyvningsplanerne er for en stor del servitutbelagte. Endvidere er der servitutter for områderne omkring visse luftfartsanlæg (radionavigations-anlæg og radarer), der benyttes af luftfarten. Evt. projekter, der strider mod disse, skal forelægges Trafikstyrelsen.

YDERLIGERE INFORMATION

Kommuneplanerne skal lægge statslige og andre overordnede planer om fremtidige vej- og baneanlæg til grund. Det drejer sig om arealreservationer til statslige vej- og baneanlæg med projekterings- eller anlægslov, om vejplaner for landeveje, der pr. 1.1. 2007 er opklassificeret til hovedlandeveje, samt om hovedlandevejsforlægninger mv. på Transportministeriets vejplan for hovedlandeveje i øvrigt, samt vejstrækninger der indgår i aktuelle undersøgelser.

Statslige og andre overordnede planer om fremtidige vejanlæg er ikke til hinder for, at kommunerne kan åbne mulighed for yderligere lokale veje.

For en oversigt over aktuelle og relevante anlægs- og projekteringslove: <http://trm.dk/da/lovstof.aspx>

Ifølge lov nr. 582 af 24/06/05 om Trafikselskaber, skal staten mindst hvert 4. år udarbejde en trafikplan for den jernbanetrafik, der udføres som offentlig servicetrafik på kontrakt med staten. Derudover skal de regionale trafikselskaber med udgangspunkt i den statslige trafikplan mindst hvert 4. år udarbejde en plan for serviceniveauet for den offentlige servicetrafik, der varetages af trafikselskabet.

Vedr. Vejplanlægning se kap 3 i Transportministeriets CIR nr. 132 af 06/12/85 om lov om offentlige veje.

Aftale om en grøn transportpolitik kan findes på:

www.trm.dk/DA/Publikationer/2009/Aftaler+om+En+grøn+transportpolitik.aspx

Havne og havneanlæg

5.6

STATSLIGE MÅL

Det er et mål at sikre de bedst mulige betingelser for den fortsatte udvikling af havne, som udgør effektive transportknudepunkter og erhvervsområder for aktive konkurrencedygtige virksomheder, i samspil med udviklingen af byen i øvrigt.

Det er et mål, at der på nationalt niveau er tilstrækkelige arealer til havneformål og til lokalisering af erhverv, der anvender søtransport, f.eks. havnearealer til opretholdelse af energiforsyningen, herunder forsyning med og fremstilling af biobrændsler, udskibning af olieprodukter, elværkernes havne og oplag mv., og arealerne udvikles og placeres, så de er placeret hensigtsmæssigt i forhold til den øvrige infrastruktur.

Det er ligeledes et mål, at planlægningen ikke hindrer udviklingsmulighederne for håndtering af godstyper, som er af national betydning for godstransporten eller erhvervslivets vækstbetingelser som containergods og vindmøller. På nationalt niveau skal der sikres arealer til overordnede trafikforbindelser og godsstrømme f.eks. RO/RO eller færgefart.

Det er et mål, at der sikres en regional fordeling af havnearealer med faciliteter for losning og distribution af marine råstoffer.

Det er et mål, at der på nationalt niveau skal der være tilstrækkelig havnekapacitet til fiskerierhvervets behov.

Det er et mål, at der i kommuneplanlægningen forebygges miljøkonflikter ved f.eks. zoner og tilsvarende tiltag, og kommuneplanlægningen forholder sig til det fremtidige udviklingsbehov for havnedrift og for havnevirksomheder.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.6.1 Planlægning for nye trafikhavneanlæg forudsætter en planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Planlovens § 5b, nr. 2.

Ved vurdering af det funktionelle behov for større havnefaciliteter er behovet på længere sigt en afgørende forudsætning. Nyudlæg af arealer til havneformål skal indpasses, så natur- og landskabsinteresser gives høj prioritet. Trafikhavne er undtaget fra bestemmelsen om, at der ikke bør opføres bebyggelse og anlæg på land, der forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse.

Ved evt. opfyld af havnen forudsættes en funktionel begrundelse under hensyn til havnens fortsatte funktion som havn og bevaring af værdifulde sammenhænge mellem by og vand.

Reservationer for trafikhavneanlæg og andre overordnede infrastrukturanlæg som veje og jernbaner kan foretages i kystnærhedszonen forudsat, at Trafikministeren finder, at der foreligger en særlig begrundelse og at naturgivne forhold i øvrigt opretholdes i kystområderne og i de lavvandede marine områder.

5.6.2 At der kun undtagelsesvis planlægges for bebyggelse og anlæg på land, der forudsætter opfyldning på søterritoriet til andet end nødvendige havnefunktioner og infrastrukturformål. Bemærkninger til L571.

Bestemmelsen tager sigte på at undgå unødvendige indgreb i kysten ved at minimere behov for kystbeskyttelse og fastholde mest mulig kyst underlagt naturlige kystprocesser.

YDERLIGERE INFORMATION

Når forurenede havbundssedimenter ønskes bortskaffet på deponeringsanlæg (spulefelter etc.) på landjorden, er det kommunernes ansvar at sikre den nødvendige kapacitet, Jf. afsnit 5.7. I lyset heraf er det ekstra vigtigt i kommuneplanlægningen, at kommunerne har fokus på at sikre en tilstrækkelig kapacitet til deponering af forurenede havbundssedimenter på kort sigt (dvs. en 4-årig periode) henholdsvis at sikre, at der er udlagt arealreservationer, der sikrer tilstrækkelig kapacitet til deponering af forurenede havbundssedimenter på langt sigt (dvs. en 12-årig periode).

Redegørelse om arealanvendelsen ved de danske havne kan findes på:

www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_byer/Havne/Redegoerelse_om_havnearealer/default.htm

Affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg (kystnær placering)

STATSLIGE MÅL

Mest muligt affald skal genanvendes, og det affald, der ikke kan genanvendes, skal så vidt muligt energjudnyttes ved forbrænding, mens andelen, der deponeres ønskes reduceret mest muligt, under hensyn til miljø og økonomi. Det er derfor et mål, at energjudnyttelsen optimeres og der sikres tilstrækkelig forbrændingskapacitet.

Det er et mål, at der i kommuneplanen fastlægges retningslinjer for lokaliseringen af den nødvendige kapacitet for nye affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg samt udvidelser af bestående anlæg. Kapacitetsbehovet fremgår af kommunens affaldsplan. Lokaliseringen må ikke være i konflikt med nationale miljø- og naturinteresser.

Ved lokalisering af nye deponeringsanlæg fastholdes den hidtidige praksis - jf. den statslige retningslinje udmeldt i 1991 - som et mål, at nye deponeringsanlæg altid skal placeres kystnært, dvs. hvor der er en entydig og ubrudt grundvandsstrømning fra deponeringsanlægget mod et marint vandområde. Det er et vigtigt lokaliseringsprincip under hensyntagen til anden natur og sårbare overfladevandområder - for at beskytte grundvand mod forurening og forsyningen med rent drikkevand.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.7.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenhed af forbrændingsanlæg og større affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg. Planlovens § 11a, stk. 1 nr. 5 og Bemærkninger til L571.

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenhed af forbrændings- og deponeringsanlæg, og placeres der, hvor varmen kan udnyttes. Kommunernes Affaldsplanlægning skal udarbejdes i overensstemmelse med Affaldsstrategi 2009-12 og affaldsstrategi 10 og arealudlæggene skal størrelsesmæssigt og lokaliseringmæssigt være i overensstemmelse hermed. Som udgangspunkt opretholdes gældende arealreservationer til denne anlægstype for at sikre placering af denne vanskeligt lokaliserbare anlægstype. Ophæves gældende arealreservationer, ledsages de af udpegninger af nye lokaliseringer for at sikre tilstrækkelig deponeringskapacitet.

5.7.2 Udpegninger til lokalisering af affaldsanlæg, herunder deponeringsanlæg, må ikke være i konflikt med statslige miljø- og naturinteresser, herunder grundvandsinteresser. BEK nr. 252 af 31/03/09 om deponeringsanlæg.

Affaldsbehandlingsanlæg - herunder deponeringsanlæg - er omfattet af de krav, der gælder for virksomheder med særlige beliggenhedskrav – se afs. 3.4. Nye anlæg til affaldsdeponering skal altid placeres kystnært, jf. definition af kystnærhed i deponeringsbekendtgørelsen, hvor afstrømningen af grundvand sker mod havet dvs. enten i området umiddelbart bag kystnærhedszonen og maksimalt 15 km ind i landet, eller hvor dette ikke er muligt inden for kystnærhedszonen under størst mulig hensyntagen til naturen og sårbare, marine vandområder. Hensyntagen hertil vil blive vurderet i den obligatoriske VVM for deponeringsanlæg, hvor det som hovedregel er kommunerne, der har både VVM-kompetencen og godkendelseskompetencen efter miljøbeskyttelsesloven.

Afhængigt af de konkrete forhold kan der være andre hensyn til beskyttelse af natur og landskab, som skal varetages – herunder trafikale hensyn ved affaldstransporter til deponeringsanlægget.

YDERLIGERE INFORMATION

Af § 13 i bekendtgørelse nr. 1632 af 21/12/10 om affald fremgår det, at kommunerne hvert 6. år skal udarbejde en 12-årig plan for den kommunale håndtering af affald.

BEK nr. 252 af 31/03/09 om deponeringsanlæg kan findes på:
www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Affald/Deponering/

VVM

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at anlæg og projekter på land, der må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, placeres og udformes miljømæssigt rigtigt.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

5.8.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden og udformningen af enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 7.

Retningslinjer for VVM-pligtige anlæg opstår ad hoc og vil som sådan ikke indgå som tema i kommuneplanrevisionen. Et særligt tema er eksisterende kommuneplantillæg for VVM-pligtige anlæg.

5.8.2 Anlæg og projekter, der må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, må først igangsættes, når der er tilvejebragt de nødvendige kommuneplanretningslinjer ledsaget af en redegørelse indeholdende en vurdering af anlæggets eller projektets virkninger på miljøet i form af en miljørapport, en VVM-redegørelse. Planlovens § 11g, stk. 1.

VVM-reglerne udgør en del af kommuneplanlægningen, men er knyttet til konkrete anlægsprojekter. VVM-reglerne indebærer, at der i forbindelse med et VVM-pligtigt anlægsprojekt skal udarbejdes et tillæg til kommuneplanen (ofte kaldet VVM-tillæg) samtidig med, at der gennemføres en vurdering af anlæggets virkninger på miljøet (en VVM-redegørelse). Et VVM-tillæg er et kommuneplantillæg for anlæg omfattet af planlovens § 11g, og en VVM-redegørelse er en redegørelse til et kommuneplantillæg som omhandler et anlæg omfattet af planlovens § 11g og opfylder indholdskravene - jf. bekendtgørelse nr. 1335 af 06/12/06, § 7 og bilag 4.

Kommuneplantillæg bortfalder ved en kommuneplanrevision, da de normalt vil blive optaget i kommuneplanen ved en revision. Imidlertid vil det som regel ikke være hensigtsmæssigt blot at optage de rammer og retningslinjer, der fremgår af et kommuneplantillæg, idet disse tillæg skal ses i sammenhæng med det konkrete anlæg og den tilknyttede VVM-redegørelse. Det anbefales derfor, i det omfang det er nødvendigt og de fortsat er aktuelle, at opretholde tillæggenes gyldighed ved at opliste dem i den reviderede kommuneplan.

YDERLIGERE INFORMATION

Se Miljøministeriets vejledning om VVM i planloven (VEJ nr. 9339 af 12/03/09):
www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Miljoevurdering_og_VVM/Lovgivning_for_miljoevurdering/Vejledninger_VVM/

VVM-reglerne kan ses af BEK 1510 af 15/12/10 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.
www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Miljoevurdering_og_VVM/VVM/

6.0 Friluftsliv, turisme og ferie- og fritidsanlæg

Gode friluftsmuligheder er en del af velfærden, der også kan understøtte sundhed og livskvalitet. Fritidsmuligheder er væsentlige for både lokalbefolkningen, turisterhvervet, bosætning og erhvervslokalisering. De forskellige fritidsaktiviteter stiller forskellige krav til lokalisering og omgivelserne. En del har natur og landskab som forudsætning.

Friluftsliv, turisme og ferie- og fritidsanlæg omfatter en bred vifte af funktioner og anlæg, som sigter på både lokale beboere, byturister og kystturister. Derfor berører planlægning for friluftsliv, turisme og ferie- og fritidsanlæg meget forskellige områder som nærrecreative områder i byerne, byhoteller, kystbyer og kystområderne. Oversigten skelner af praktiske grunde mellem planlægningen i kystområderne og i baglandet, idet kravene til og mulighederne for nybyggeri og udvikling af ferie- og fritidsanlæg er forskellige. Planlægning for friluftsliv, turisme og ferie- og friluftsanlæg i baglandet er en planlægningsmæssig udfordring på linje med planlægning for byvækst og anden arealanvendelse. I kystnærhedszonen er der særlige krav til planlægning for og lokalisering af nybyggeri og større udvidelser af eksisterende ferie- og fritidsanlæg. Ligesom der kræves en særlig begrundelse herunder en redegørelse for de sammenhængende turistpolitiske overvejelser. Derfor behandles planlægning for turisme og ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen grundigt i afsnit 6.2.

I visse dele af landet udgør eller forventes turismen at bidrage væsentligt til udviklingen. I yderområderne, specielt i kystområderne, er der et stort erhvervmæssigt potentiale for turisme. Det stiller særlige krav til god planlægning og omtanke for at beskytte landskabs- og naturværdier i forbindelse med udnyttelsen af potentialet. Udfordringen er at udvikle en turisme, der er til gavn for lokalsamfundet uden at underminere hovedattraktionen, natur, miljø og kystlandskab.

En overordnet prioritering vil gøre det muligt at vurdere, hvor og hvordan udviklingen af turismen skal finde sted, og om eksisterende arealreservationer stadig er aktuelle. Prioritering kan ligeledes danne baggrund for konkrete vurderinger af behovet for nybyggeri, herunder om anlæg kan lokaliseres uden for kystnærhedszonen.

Sammenhængende turistpolitiske overvejelser er en forudsætning for nye reservationer til ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen. Det kan være hensigtsmæssigt at udbrede dem til områderne uden for kystnærhedszonen og nabokommuner afhængigt af turistoplandets størrelse.

Udarbejdelse af en friluftsstrategi, herunder planlægge og udbygge rekreative færdsels- og friluftsmuligheder i det åbne land, der kan danne grundlag for gode oplevelser for såvel lokalbefolkning som turister.

Friluftsliv

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at mulighederne for at dyrke friluftslivet øges ved at integrere friluftslivet i den samlede fysiske planlægning så velfærd, sundhed og livskvalitet forbedres.

Det er et mål, at kolonihaveområder fortsat skal være en væsentlig del af bybefolkningens muligheder for rekreation og beskæftigelse i fritiden.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

6.1.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaver og andre rekreative områder. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 9, § 1, LBEK nr. 790 af 21/06/07 om kolonihaver.

Retningslinjen skal fastsætte rammerne for de krav, kommunerne stiller til placering af de forskellige fritidsformål, samt sikre at golfbaner placeres i overensstemmelse med den aftale miljøministeren i juni 2005 indgik med Dansk Golf Union og KL om lokalisering af golfbaner. De regionale friluftsstrategier, der sigter på at fremme oplevelses- og adgangsmulighederne til naturområder, områder i nærheden af byer, sommerhusområder og det åbne land, vil kunne danne afsæt for kommuneplanens retningslinjer.

6.1.2 Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe rammer for indholdet af lokalplaner, som sikrer, at der er udlagt bynære arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene og mulighederne for at udlægge kolonihaver i kommunen. Planlovens § 11c, § 3, LBEK nr. 790 af 21/06/07 om kolonihaver.

Varige kolonihaveområder kan kun nedlægges efter kommunal tilladelse og forudsat, der forinden tilvejebringes et nyt område til erstatning for det område der nedlægges.

6.1.3 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for anvendelsen af vandløb, søer, kystvande samt udpegede badevandsområder. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 18. BEK nr. 165 af 23/02/09 om badevand og badeområder.

Kravet omfatter f.eks. den rekreative anvendelse af vandløb, søer og kystvande til sejlads, fiskeri samt badevandsområder, der er omfattet af badevandsbekendtgørelsen. Retningslinjerne for anvendelse må ikke stride mod vandområdernes kvalitetsmålsætninger, der er opretholdt i regionplanerne, indtil de afløses af vandplanerne.

YDERLIGERE INFORMATION

Mere information om golfbaner: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/golfbaner/
Lokalisering af Golfbaner. Miljøministeriet, januar 2006:
www.naturstyrelsen.dk/Udgivelser/Aarstal/2006/Lokalisering_golfbaner.htm
Golf, natur og friluftsliv. Dansk Golf Union, marts 2007:
www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/C0C24D17-46A3-49FC-9667-09D69A31ECEE/38215/naturgolf_ny.pdf

Turisme og ferie- og fritidsanlæg

STATSLIGE MÅL

Det er et mål at sikre, den rigtige balance mellem turisme og natur- og landskabsværdier.

Det er et mål at forbedre mulighederne for vækst i dansk turisme og udnytte de danske styrker inden for naturoplevelser og bæredygtig turisme.

Det er et mål at skabe grobund for en styrket lokal og regional erhvervsudvikling gennem turisme og oplevelsesøkonomi.

Det er et mål, at bevare kystnære hoteller, og det kræver stor påpasselighed i planlægningen at modvirke en privatisering af attraktive kystområder. Det gælder også, når eksisterende eller planlagte hoteller ønskes omdannet til private ferieboliger eller andre formål, og når planlagte arealreservationer til hoteller ønskes anvendt til andre formål.

Det er et mål, at nye ferie- og fritidsanlæg og større udvidelser af eksisterende lokaliseres, så de indgår i samspil med eksisterende bysamfund eller eksisterende større ferie- og fritidsbebyggelser. Så de nye ferie- og fritidsanlæg kan øge områdets attraktionsværdi og bidrage til at forbedre den lokale service og de lokale beskæftigelsesmuligheder.

Det er et mål, at deltidsbosætning i eksisterende helårsboliger i områder præget af aflytning og med ringe efterspørgsel efter helårsboliger, kan modvirke tomme boliger.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

6.2.1 Sammenhængende turistpolitiske overvejelser er en forudsætning for lokalisering af nye ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen. Planlovens § 5b, stk. 1, nr. 4.

De sammenhængende turistpolitiske overvejelser bygger på kommunens strategiske overvejelser og mål for turismeudviklingen inden for turistoplandet. Oplandet vil ofte omfatte både kystnærhedszonen, byerne og områderne bag kystnærhedszonen og ofte ikke være begrænset af kommunegrænser. Derfor vil samarbejde mellem flere kommuner om udvikling af turisme kunne indebære synergi.

De sammenhængende turistpolitiske overvejelser skal med udgangspunkt i både nationale og lokale forventninger til turismeudviklingen og vurdering af potentiale og udviklingsmuligheder, gøre det muligt at vurdere, hvor vidt eksisterende uudnyttede reservationer er aktuelle, og hvor og i hvilket omfang lokalisering af nye ferie- og fritidsanlæg kan finde sted i kystnærhedszonen.

6.2.2 Nye ferie- og fritidsanlæg og større udvidelser af eksisterende anlæg skal lokaliseres ved eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser og efter hovedprincipperne for planlægning i kystnærhedszonen. Planlovens § 5b stk. 1, nr. 4.

Nye ferie- og fritidsanlæg skal indpasses i kystlandskabet, så de indgår i et samspil med eksisterende anlæg og ikke virker dominerende i forhold til de eksisterende forhold. Lokaliseringen skal ske ud fra hovedprincipperne om bagved og i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Nyanlæg må ikke lokaliseres som enkeltanlæg, der opsplitter ubebyggede kyststrækninger. Se i øvrigt kapitel 8.8.

6.2.3 Nye lystbådehavne må ikke placeres i det åbne kystlandskab. Bemærkninger til L191.

Formålet er at friholde de åbne kyster. Nye anlæg må derfor ikke placeres som enkeltanlæg, der opsplitter ubebyggede kyststrækninger. Planlægning for lystbådehavne skal tage udgangspunkt i en vurdering af den eksisterende kapacitet i de nærmeste lystbådehavne og mulighederne for at udnytte arealer i forbindelse med eksisterende trafikhavne.

6.2.4 Der må ikke planlægges for nye sommerhusområder i kystnærhedszonen, og eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til ferieformål. Planlovens § 5b stk. 1, nr. 3.

Det betyder, at der ikke kan udlægges nye sommerhusområder udover de sommerhusområder, der er udlagt i forbindelse med den særlige ordning i landsplandirektivet efter planlovens § 5b stk. 2. Men eksisterende uudnyttede sommerhusområder kan ændres til andre former for ferie- og fritidsformål, når det er foreneligt med områdets karakter af ferieområde.

YDERLIGERE INFORMATION

Mere information om turisme, se: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Turisme/

Eksempelsamling om planlægning i kystnærhedszonen, se: www.naturstyrelsen.dk/Nyheder/Godplanlaegningkysten.htm

Adgang til det åbne land, naturen og kysten

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at naturen, baseret på respekt for naturværdierne, gøres mere tilgængelig, så stadig flere danskere får mulighed for at bruge den.

Det er et mål at sikre bedre adgangsmuligheder til det åbne land, så landskaberne kan opleves af alle.

Det er et mål at skabe gode forbindelser mellem de forskellige natur- og rekreative områder, dvs. fremme offentlig adgang til skove, søer, vandløb og kyster til gavn for både lokalbefolkningen og turismen, herunder den voksende oplevelsesøkonomi, uden at natur- og landskabsinteresser tilsidesættes.

Det er et mål, at adgangen til de rekreative kystværdier bevares for den brede befolkning.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

6.3.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til fritidsformål og andre rekreative områder. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 9.

De regionale friluftstrategier, der sigter på at fremme oplevelses- og adgangsmulighederne til naturområder, områder i nærheden af byer, sommerhusområder og det åbne land, vil kunne danne afsæt for at planlægge for færdselsmuligheder ad vandre-, cykel- og rideruter og reducerer barrierevirkning for den rekreative adgang til og i landskabet.

KRAV TIL PLANLÆGNINGEN I KYSTNÆRHEDSZONEN

6.3.2 Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges. Planlovens § 5b, stk. 1, nr. 5.

Adgangen til kysten skal generelt sikres og udbygges. Specielt i forbindelse med ændret anvendelse af eksisterende bygninger / anlæg, der hidtil har haft offentlig adgang, må den offentlige adgang til kystværdierne ikke forringes. Derfor må der udvises stor påpasselighed i planlægningen for at modvirke en privatisering af attraktive kystområder i forbindelse med ønsker om anvendelse af eksisterende eller planlagte kystnære hoteller til private ferieboliger eller andre formål.

YDERLIGERE INFORMATION

Lovgivning og vejledninger: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/kystnaerhedszonen/

Kommuneplanvejledning, afsnit E5: www.naturstyrelsen.dk/NR/ronlyres/893CD51D-1880-46B1-B846-CB8CDB64D419/0/Vejledning_kommuneplan08.pdf

Lokalplanvejledning, afsnit 3.5: www.naturstyrelsen.dk/NR/ronlyres/7ED5553E-CE26-4364-90A7-18519CD560A8/0/Vejledning_om_lokalplanlaegning_HWU.pdf

Idræt for alle. Breddeidrætsudvalgets rapport. 2009: www.kum.dk/da/ServiceMenu/Publikationer/2009/

7.0 Benyttelse i det åbne land

Planlægningen af det åbne land er en afvejning mellem benyttelse og beskyttelse. De primære benyttelsesinteresser i det åbne land er jordbrug og skovbrug. Disse interesser skal afvejes med beskyttelsesinteresserne og de rekreative interesser, i det åbne land. Derudover er det åbne land under pres fra byudvikling og infrastrukturanlæg.

Varetagelsen af benyttelsesinteresserne i det åbne land handler derfor dels om at begrænse den mængde areal, som inddrages til byudvikling og infrastrukturanlæg, og dels om at sikre et godt samspil mellem de interesser, som hører hjemme i det åbne land.

Ved benyttelsen af det åbne land er det således vigtigt at medtænke beskyttelsesinteresserne. Skovene har stor betydning i indsatsen for at bevare og øge den biologiske mangfoldighed. De er med til at sikre godt drikkevand, da grundvand dannet under skov har en høj kvalitet i forhold til grundvand under landbrugsjord, hvor der anvendes gødning og pesticider. De begrænser drivhusgas i atmosfæren ved lagring af kulstof i træerne, og ikke mindst er skovene et af vores vigtigste friluftsområder.

Strukturændringerne i jordbrugserhvervene har stor indflydelse på mange landdistrikters udvikling med hensyn til beskæftigelse, indtægts- og bosætningsmuligheder. De har også en væsentlig indflydelse på landskabet og mulighederne for at beskytte landskabelige værdier. Samtidig giver ny miljøteknologi nye perspektiver for produktionsformer og natur-, miljø- og landskabsbeskyttelsen i jordbrugsdriften. Samlet set indebærer dette store udfordringer for planlægningen, herunder at der sikres den bedst mulige lokalisering af intensiv husdyr- og anden landbrugsproduktion i forhold til ressourcegrundlaget, det vil sige jordens dyrkningsmæssige egenskaber og hensynene til beskyttelse af vandkvaliteten, de lokale og regionale naturværdier, herunder Danmarks EU-forpligtelser i forhold til Natura 2000- og vandrammedirektiverne.

Jordbrug og de særligt værdifulde landbrugsområder

STATSLIGE MÅL

Jordbrugserhvervene, dvs. landbrug, skovbrug og gartneri og deres interesser og udviklingsmuligheder, skal indgå i den samlede afvejning af interesser ved planlægning af den fremtidige arealanvendelse.

Tilstrækkelige arealer må bevares til at sikre et bæredygtigt jordbrug, der fortsat kan producere fødevarer mv. til hjemmemarkedet og til eksport. Der skal derfor udvises tilbageholdenhed med at inddrage landbrugsjord til ikke-jordbrugsmæssige formål. Det forudsættes derfor, at forbruget af landbrugsjord til andre formål ikke bliver større end højst nødvendigt, især inden for de særligt værdifulde landbrugsområder, bl.a. af hensyn til behovet for arealer til produktion af foder og til udbringning af husdyrgødning.

Ved lokalisering af husdyrbrug er det et mål at undgå konflikter med naboer og med natur- og landskabsværdierne, og at sikre, at store, nye husdyrbrug lokaliseres i områder, hvor investeringssikkerheden er stor. Arealer udlagt til jordbrugsdrift skal i størst muligt omfang friholdes for andre aktiviteter, der direkte eller indirekte kan sætte begrænsninger for produktionsvirksomheder og deres fremtidige udviklingsmuligheder.

Det er et mål, at jordbruget også i fremtiden giver mulighed for arbejdspladser og bosætning mv. i landdistrikterne, og at der fortsat er et bæredygtigt jordbrug, som kan bidrage til bevaring af det åbne lands natur- og landskabsværdier.

Det er et mål, at landbrugets rolle og udviklingsmuligheder i landdistrikterne indgår i en helhedsplanlægning.

Det er et mål, at udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder og placeringsmuligheder for nye landbrugsbygninger understøtter udviklings- og investeringsmuligheder i landbruget og samtidig forebygger konflikter til naboer og tager hensyn til landskabs-, natur- og miljøinteresser.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

7.1.1 Kommuneplanens retningslinjer for de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særligt værdifulde landbrugsområder, skal baseres på den nyeste analyse af jordbrugserhvervene. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 10 og Fødevarerministeriets CIR nr. 9174 af 19/04/10, LBEK 616 af 01/06/10, § 3, stk. 1.

Jordbrugsanalyserne og udpegning af de særligt værdifulde landbrugsområder er det bærende element for en sikring af jordbrugserhvervet. Statsforvaltningen udarbejder i samarbejde med kommunalbestyrelserne en jordbrugsanalyse, der har til formål at danne grundlag for udpegning og sikring af særlige værdifulde landbrugsområder og de jordbrugsmæssige interesser. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at bruge jordbrugsanalysen både i forhold til kommune- og lokalplanlægning.

Det er statsforvaltningen, der udarbejder datagrundlaget, som kommunerne forholder sig til, idet de bruger deres lokalkendskab til at sikre de jordbrugsmæssige interesser. Se Yderligere information..

7.1.2 Når landbrugsjorder skal overgå til ikke-jordbrugsmæssige formål, skal der i kommunernes planlægning lægges vægt på følgende for at sikre en bæredygtig udvikling:

- At nødvendige arealinddragelser fortrinsvis finder sted, så de bedst egnede landbrugsjorder bevares, og således at erhvervet konkret kan forholde sig til fremtidige udviklingsmuligheder.
- At forbruget af landbrugsjord til ikke-jordbrugsmæssige formål ikke bliver større end nødvendigt.
- At der i forbindelse med arealinddragelser i videst muligt omfang tages hensyn til de berørte landbrugsejendomme, til struktur- og arronderingsforhold i det lokale nærområde, til behov for arealer til udbringning af husdyrgødning og til foretagne bygnings- og kulturtekniske investeringer i jordbruget.
- At der sikres en passende afstand mellem eksisterende landbrug og ny boligbebyggelse mv., så miljøkonflikter så vidt muligt undgås.
- At der bevares større samlede jordbrugsområder med henblik på sikring af jordbrugets fremtidige erhvervs muligheder.

Fødevareministeriets CIR nr. 9174 af 19/4/10, LBEK 616 af 01/06/10.

Det er kommunalbestyrelsens opgave via planlægningen at sørge for, at forbruget af landbrugsjord til ikke-jordbrugsmæssige formål ikke bliver større end nødvendigt, og at der er en klar grænse mellem land og by. Når kommunebestyrelsen afvejer forskellige interesser i relation til udvikling af byer, rekreative områder mv., er det derfor vigtigt, at den tager hensyn til landbrugsdriftens behov for arealer.

7.1.3 Kommuneplanen kan indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til lokalisering af landbrugets driftsbygninger og driftsanlæg inden for de udpegede særligt værdifulde landbrugsområder. Planlovens § 11b, stk. 2.

Med bestemmelsen har kommunalbestyrelsen mulighed for at varetage landbrugserhvervens udviklingsmuligheder ved beliggenheden af arealer til lokalisering af industrilandbrugets driftsbygninger og driftsanlæg. Retningslinjer efter planlovens § 11b stk. 2 er en mulighed, som kommunalbestyrelsen kan vælge at anvende til at imødegå konflikter mellem landbrugsbyggeri og naboer, landskab og natur. Retningslinjerne kan gøre det lettere for kommunen at administrere landzonereglerne og kan anvendes i forbindelse med husdyrgodkendelserne.

YDERLIGERE INFORMATION

Fødevareministeriets Cirkulære nr. 9174 af 19/4 2010 om varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser under kommune- og lokalplanlægningen mv. angiver rammerne for planlægningen for landbrugets interesser.

Krav til indholdet af jordbrugsanalyserne fremgår bl.a. af ovennævnte cirkulæres §§ 3. Cirkulæret samt yderligere information om bl.a. arealforbrug kan findes på Fødevareministeriets hjemmeside: http://ferv.fvm.dk/Planlaegning_i_det_aabne_land.aspx?ID=77950.

Statsforvaltningen skal mindst én gang i hver valgperiode i samarbejde med kommunalbestyrelsen udarbejde og offentliggøre en analyse af jordbrugserhvervene, som skal sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i de regionale udviklingsplaner, kommuneplaner og lokalplaner, jf. § 3, stk. 1, i Lov om landbrugsejendomme, LBEK 616 af 01/06/2010.

7.2

Skovrejsning

STATSLIGE MÅL

Det er ifølge regeringens politik på skovområdet - Danmarks nationale Skovprogram, 2002 - målet, at skovarealet skal forøges således, at skovlandskaber udgør 20-25 % af landets areal i løbet af en trægeneration, som er 80-100 år. For at nå dette mål skal der identificeres og udlægges flere skovrejsningsområder på optimale lokaliteter, primært i forhold til grundvandsbeskyttelse og bynærhed, således at skovrejsningsaktiviteten fortrinsvis kommer til at ske inden for skovrejsningsområderne.

I den nuværende udpegning af skovrejsningsområderne udgør disse ca. 6 % af det åbne land. På baggrund af kampagner, statslige tilskud til skovrejsning mv. er potentialet for skovrejsning i de udpegede skovrejsningsområder reduceret mærkbart. Mere end halvdelen af skovrejsningsaktiviteten finder derfor nu sted uden for skovrejsningsområder. For at lede en større del af den fremtidige aktivitet ind i skovrejsningsområderne bør disse derfor samlet set udvides betydeligt.

Formålet med at udpege skovrejsningsområder er at sikre, at privat skovrejsning i højere grad finder sted, hvor det ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning er mest hensigtsmæssigt. Skovrejsning skal tjene en række formål, herunder at forøge træproduktionen, fremme hensynet til friluftsliv, biodiversitet og miljøbeskyttelse.

I perioden 2010 til 2015 bliver der i forlængelse af Aftale om Grøn afsat statslige midler til at rejse skov på 7.700 ha, heraf 800 ha bynær skov. Sikring af grundvandsressourcen er et vigtigt sigte med skovrejsning, ligesom det er vigtigt at fremme bynær skov.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

7.2.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af skovrejsningsområder. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 11.

Kommunerne skal udpege skovrejsningsområder - positivområder, så det svarer til 15-20 % af det ubebyggede areal på landsplan.

Alle kommuner skal som udgangspunkt udvide skovrejsningsudpegningen. Hvis kommunens revision medfører en reduktion i den eksisterende skovrejsningsudpegning, skal nye skovrejsningsområder udpeges, så den samlede udstrækning af arealet som minimum fastholdes.

- Ny skovrejsningsudpegning skal koordineres med den eksisterende og kommende udpegning af vigtige grundvandsressourcer især i forhold til drøkkvand – både statslig og kommunal planlægning - således at sådanne områder i videst muligt omfang udpeges til positivområder for skovrejsning.
- Ny skovrejsningsudpegning skal koordineres med den kommunale planlægning for bynære grønne områder og økologiske forbindelser i det ikke-bynære landskab.
- Ny skovrejsningsudpegning skal koordineres i forhold til udpegning af vindmølleområder og råstofgravning.

7.2.2 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af områder, hvor skovtilplantning er uønsket. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 11.

Formålet med udpegningen af områder, hvor skovrejsning er uønsket (negativområder), er at sikre, at natur-, landskabs-, geologiske og kulturhistoriske værdier, der ikke er forenelige med skov, friholdes for skovtilplantning.

7.2.3 De i kommuneplanen udlagte negativområder skal som udgangspunkt fastholdes. BEK nr. 637 af 10/06/10 om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur, jf. LBEK nr. 191 af 12/03/09 om drift af landbrugsjorder og Bemærkninger til L571.

Ændringer eller nye udpegninger af negativområder baseres på konkrete vurderinger, hvor skovrejsning vil være i konflikt med andre væsentlige interesser. F. eks. væsentlige beskyttelsesinteresser, fremtidige vejanlæg, vindmøller, råstofindvinding, byvækst, arealer med højdebegrænsninger omkring flyvepladser eller beskyttelsesområder omkring kirkerne.

YDERLIGERE INFORMATION

Formålet med kravet om udpegning af skovpositiv og skovnegativområder er at fastlægge, hvor det ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning vil være mest hensigtsmæssigt at plante ny skov. Udpegningen er retningsgivende for administration af en række regelsæt, herunder skovloven og lov om drift af landbrugsjorder, lov nr. 434 af 9. juni 2004 (LBK nr. 191 af 12/03/09) og den i medfør af denne lov udstedte bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur, BEK nr. 637 af 10/06/10.

Indenfor arealer udpeget som skovrejsningsområde er der mulighed for at opnå et højere tilskud jf. BEK nr. 1316 af 20/11/06 om tilskud til privat skovrejsning. Der henvises til vejledning om skovloven fra 2004: www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Skov/Skovloven/

Danmarks Nationale Skovprogram 2002 findes på: http://www2.sns.dk/udgivelser/2002/87-7279-452-6/danmarks_nationale_skovprogram.pdf
Aftale om Grøn Vækst med DF af 16. juni 2009: www.oem.dk/publikationer/2009/aftale-om-groen-vaekst
Skovrejsningsvejledning fra 2010 kan findes på: www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Skov/Privat/Tilskud+til+privatskove/Skovrejsning/

Byggeri i landsbyer og det åbne land

STATSLIGE MÅL

Hovedformålet med landzonebestemmelserne er at forhindre spredt og uplanlagt bebyggelse og anlæg i det åbne land, samt at bevare de værdifulde landskaber. Ligeledes tilsigter formålet at udvikling sker der, hvor kommunen på baggrund af en sammenfattende planlægning, har udlagt områder til byudvikling. Områder i landzone skal derfor som udgangspunkt friholdes for anden bebyggelse end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri.

Det er et mål, at landzoneadministrationen skal sikre areal til jordbrugserhvervet og de særlige karaktertræk, der gælder for det danske landskab med åbne vidder og klare grænser mellem land og by. Dette sikres ved ikke at give tilladelse til spredt bebyggelse af boliger og industri i det åbne land med konflikter samt tabte landskabstyper og tabte herlighedsværdier til følge.

Landzoneadministrationen gør det dermed muligt at bevare kvalitetene i det åbne land og medvirker samtidig til at sikre kvalitet i byer og landsbyer.

Det er et mål, at de åbne kyster friholdes som væsentlige natur- og landskabsressourcer og som attraktive til rekreative formål.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

7.3.1 Kommuneplanens retningslinjer for landzoneadministrationen skal sikre, at spredt bebyggelse til boliger og erhverv i det åbne land undgås. Planlovens § 1 og Bemærkninger til L571, § 11a, stk. 1, nr. 1.

Formålet med kravet er, at kommunerne skal fastsætte retningslinjer for deres landzoneadministration, der forebygger spredt bebyggelse til boliger og erhverv i det åbne land, og at byvækst skal placeres i byzone.

7.3.2 Mulighederne for byggeri ved landsbyer i landzone skal angives ved at afgrænse landsbyerne på kort og fastsætte bestemmelser for byggeri mv. i kommuneplanens rammer for lokalplanlægning. Planlovens § 11b stk. 1.

Nye arealer til erhvervs- og boligbyggeri kan i begrænset omfang placeres i eksisterende byer eller bysamfund i landzone som huludfyldning eller afrunding af landsbyen.

Afgrænsningen skal ske på kort og være entydig.

Krav til planlægningen i kystnærhedszonen

7.3.3 I kystnærhedszonen gives der kun tilladelse til bebyggelse og anlæg af helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystnærhedszonen. Planlovens § 35, stk. 3.

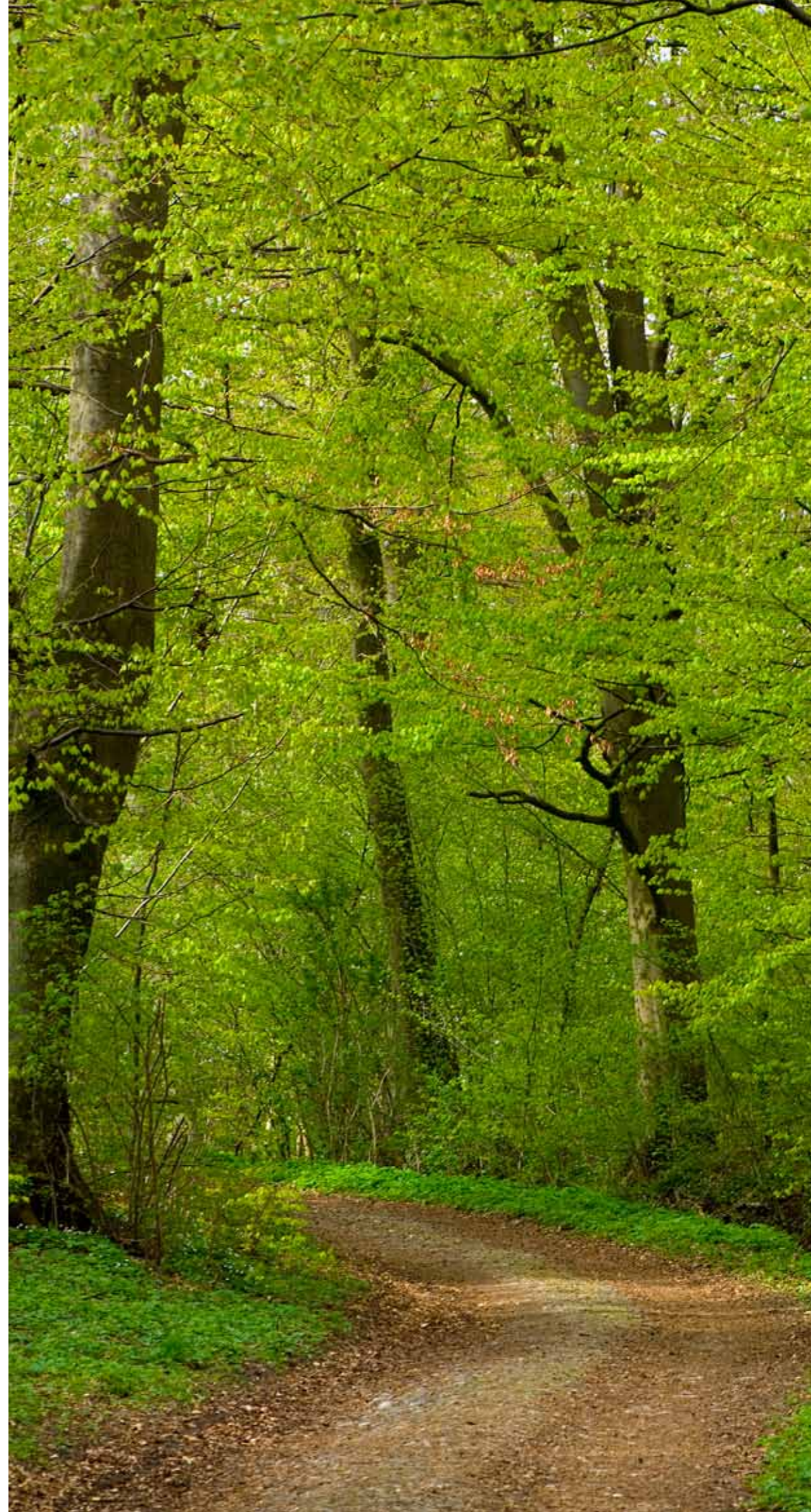
Formålet er at friholde det åbne land og selve kystnærhedszonen for bebyggelse og anlæg. Renovering, genbrug og hensigtsmæssig udnyttelse inden for eksisterende bygningsmæssige rammer er ikke omfattet af bestemmelsen.

Specielt på mindre øer gælder, at bysamfund i landzone kan udbygges, hvis en generel begrænsning af bebyggelsen vil være i modstrid med hensynet til udvikling og opretholdelse af øsamfundet.

YDERLIGERE INFORMATION

Vejledning om landzoneadministration (Miljøministeriets vejledning nr. 9563 af 16/10/02) kan findes på: www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/6104C430-E593-44E6-880C-EC26E33EF609/6611/Landzonevejledning2002.pdf

Yderligere information om landzonen vedr. afgørelser, lovstof m.v. kan findes på: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Landzoneadministration/

8.0 Beskyttelse i det åbne land

Kommunerne har ansvaret for dels at varetage naturbeskyttelsesinteresser og bevaringsværdier i det åbne land, som bl.a. omfatter natur, de økologiske forbindelser, landskab, kulturhistorie og geologi, og dels udviklingen af kommunen gennem den fysiske planlægning. Afvejningen mellem benyttelse og beskyttelse af det åbne land er en hel central rolle for kommunerne for at tilgodese de hensyn, kommunerne skal varetage.

En af de store udfordringer i dag er at få skabt sammenhæng i den danske fragmenterede natur. Naturområder, som f.eks. søer, overdrev, moser, enge og skove er ikke bundet sammen af grønne korridorer eller indgår i større sammenhængende områder. Det betyder, at mange arter har for få og for ringe levesteder, og at de kan have svært ved at sprede sig fra et naturområde til et andet.

Med Aftale om Grøn Vækst, de statslige Vand- og Natura 2000-planer, nationalparker og udpegningerne efter planlovens § 11a (planlovs-kataloget), som bl.a. lavbundsarealer, økologiske forbindelser og skovrejsningsområder, kan kommunerne forbedre og udbygge et sammenhængende naturnetværk. Et naturnetværk baseret på eksisterende beskyttede områder (som Natura 2000-områder, fredninger, beskyttede naturtyper, skove, natur- og vildtreservater) og nye områder, som nye potentielle naturområder, økologiske forbindelser og naturgenopretningsprojekter. Kommunerne har ansvaret for at få skabt et sammenhængende naturnetværk gennem planlægning, administration og naturforvaltning.

Samtidig vil kommunernes udpegning af og retningslinjer for varetagelsen af beskyttelsesinteresserne og bevaringsværdierne være et væsentligt grundlag for kommunens administration af sektorlovgivningen, f.eks. godkendelse af udvidelser af husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven.

Ved en helhedsorienteret planlægning i det åbne land, sammentænkning af de forskellige beskyttelsesinteresser og kravet om friholdelse af de åbne kyster kan der opnås en synergi, der sikrer store sammenhængende naturområder til gavn for biodiversiteten og oplevelsen af landskabet. Kommunerne skal se planlægning i et større sammenhæng - ud over kommunegrænsen - for at sikre sammenhængen i beskyttelsen.

Landskab

8.1

STATSLIGE MÅL

I det åbne land udgør karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet de landskabelige bevaringsværdier. Det er typisk landskaber, som både repræsenterer et samspil mellem natur- og kulturgrundlag og en æstetisk landskabsoplevelse, som f.eks. ådale, bakkelandskaber og kystlandskaber. Det er et mål, at det gennem planlægningen af det åbne land sikres, at de værdifulde landskaber bevares og styrkes, og at de åbne kyster fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsressource.

Kommunerne skal afveje forandringer i det åbne land, så det sker i respekt for den karakter og kvalitet, der knytter sig til landskaberne og om muligt medvirker til at styrke eller genoprette dem. Det er derfor et mål, at kommunerne sætter fokus på beskyttelsen af værdifulde landskaber og samtidig lokaliserer nødvendige anlæg under hensyn til landskabet.

Danmark har med Landskabskonventionen indgået internationale aftaler om landskabsbeskyttelsen, hvorefter også kommunerne i deres udpegning og planlægning skal fremme beskyttelse, forvaltning og planlægning af landskaber. Det er derfor et mål, at kommunernes planlægning og forvaltning skal afspejle, at landskabsoplevelsen udgør en vigtig del af livskvaliteten for mennesker over alt, både i byer og på landet, i spolerede områder samt i områder af høj kvalitet, i områder der er anerkendt som værende af enestående skønhed samt almindelige områder.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.1.1 **Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer til sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 15.**

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer, som bevarer og forbedrer kvaliteten af de karakteristiske og oplevelsesrige landskaber, herunder sikrer de værdifulde landskaber og landskabselementer, som f.eks. ådale, bakkelandskaber og kystlandskaber, og landskaber knyttet til biotoper som f.eks. skove, søer og åer.

Der må som udgangspunkt ikke ske en reduktion af de værdifulde landskaber, og gældende retningslinjer må ikke svækkes. Hvis der i kommuneplanen reduceres i beskyttelsen, skal redegørelsen indeholde en begrundelse for den ændrede afvejning af interesserne i området. Begrundelsen skal forholde sig til de identitetsgivende landskabstræk, landskabsoplevelsen og sårbarheden i området, og vurderes i forhold til naturgrundlaget, kulturgrundlaget og den oplevelsesmæssige betydning.

8.1.2 **Kommuneplanlægningen skal sikre og bevare større, sammenhængende landskaber. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 15.**

Kommuneplanens retningslinjer og rammer skal beskytte større sammenhængende landskaber, herunder de uforstyrrede landskaber, og det skal så vidt muligt undlades at placere nye, større tekniske anlæg både i og for tæt på områderne.

Der gøres opmærksom på, at de landskabelige udpegninger, herunder udpegninger for uforstyrrede landskaber, skal fremgå af kort.

Geologi

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at landskaber og kystlandskaber med forskellige geologiske formationer og særlig geologisk værdi sikres.

Naturstyrelsen har i samarbejde med De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) udarbejdet et landsdækkende kort over værdifulde geologiske områder. Det er et mål at sikre de Nationale Geologiske Interesseområder samt de 99 nationale interesser i kystlandskabet.

I Danmark er der udpeget et antal GeoSites, som indgår i et netværk af særlig betydningsfulde europæiske geologiske områder af videnskabelig betydning. Hovedparten af disse indgår i Nationale Geologiske Interesseområder.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.2.1 Kommuneplanerne skal indeholde retningslinjer til sikring af overordnede geologiske bevaringsværdier. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 16.

Landskaber med særlige karakteristiske geologiske formationer, der illustrerer landets geologiske udvikling og processer, har stor betydning for oplevelsen og forståelsen af det danske landskabs dannelse. De karakteristiske geologiske formationer har også stor betydning for forskning, undervisning og sammenhæng til befolkningens natur- og landskabsforståelse og skal sikres ved kommunens retningslinjer.

8.2.2 Værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge skal sikres. Bemærkningerne til L571, § 11a, stk. 1, nr. 16.

8.2.3 Værdifulde geologiske kystprofiler skal bevares. Bemærkningerne til L571, § 11a, stk. 1, nr. 16.

Retningslinjerne i kommuneplanerne for de nationale geologiske interesser skal sikre, at kommunerne administrerer for at sikre og beskytte disse udpegninger. De nationale geologiske interesseområder må ikke forringes ved at de sløres eller ødelægges af gravning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller lignende.

GeoSites har international videnskabelig betydning, hvorfor disse beskyttelsesmæssigt kan sidestilles med nationale geologiske interesseområder.

For at sikre de geologiske interesser, som gennemskæres af en kommunegrænse, er det vigtigt at kommunerne samarbejder på tværs af de administrative grænser.

8.1.3 Kommuneplanens retningslinjer og rammer skal sikre, at ny byvækst og nyanlæg ikke forringer landskaberne. Bemærkningerne til L571, jf. § 11a, stk. 1, nr. 15.

Den kommunale planlægning i det åbne land skal baseres på et opdateret beslutningsgrundlag, hvor nye byudlæg og andre anlæg generelt tilpasses landskabet ved placering i terrænet, ved bygningshøjde og materiale samt ved belysning, for at undgå også langtrækkende negative konsekvenser for landskabet. Tilpasningen i landskabet fremmer kvaliteten af det nye anlæg og forhindrer, at værdifulde landskabstræk sløres eller ødelægges af bebyggelse, belysning, tekniske anlæg, beplantning eller tilgroning.

YDERLIGERE INFORMATION

Til brug for landskabsvaretagelsen i kommuneplanlægningen opfordres kommunerne til at benytte Miljøministeriets vejledning om landskabskaraktermetoden fra 2007, der kan findes her:

www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Landskabsinteresser/Landskabskaraktermetoden/Links_og_litteratur_om_LKM/

Yderligere materiale om landskab og landskabsinteresser:

www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Landskabsinteresser/

YDERLIGERE INFORMATION

Generelt om geologisk interesser:

www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/GeologiskeInteresser/

99 nationale interesser for kystprofiler: www.naturstyrelsen.dk/Udgivelser/Aarstal/2004/Kyst.htm

GeoSites: www.geosites.dk/

Se endvidere: Apropos nr. 3: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Det_danske_plansystem/Kommuneplan/Apropos/

Kulturarv

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at kommunerne i deres planlægning sikrer de kulturhistoriske enkelt elementer og helheder – både monumenterne og de mere ydmyge spor.

Mange samfundsmæssige udviklingstræk findes i byer eller i det åbne land, hvor de opleves som sammenhængende kulturmiljøer. Kulturmiljøer har ofte samspil med deres omgivelser, herunder landskabet og naturen, hvorfor det er et mål, at værdifulde kulturmiljøer eller kulturhistoriske helheder i byerne og det åbne land sikres gennem kommuneplanlægningen. Kulturmiljøer, både fra ældre og nyere tid, skal kortlægges og beskrives.

Kirkerne udgør en væsentlig del af historien for mange landsbyer og fremstår i dag som markante kulturhistoriske kendsgsmærker i landskabet. Det er et mål, at de udpegede kirkeomgivelser ajourføres, og at kommuneplanen fortsat er med til at sikre, at kirkerne og deres omgivelser bevares som tydelige kendsgsmærker i landskabet, og respekteres i den kommunale planlægning. Tilsvarende gælder for markante fortidsminder og fredede bygningsanlæg.

Det er et mål, at kommunerne gennem udpegningerne i kommuneplanen fremmer en formidling af kulturarven med vægt på kulturmiljøer, bygninger og andre kulturhistoriske bevaringsværdier, der retter sig mod sporene efter menneskers virksomhed i forskellige perioder.

De verdensarvsteder, som UNESCO indtil nu har udpeget i Danmark, skal kommunerne sikre gennem udlæg af bufferzoner, som kan sikre, at udpegningsgrundlaget ikke krænkes. Det omfatter Jelling monumentet, Kronborg og Roskilde Domkirke.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.3.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 14 og Bemærkningerne til L571.

I kommuneplanen skal de værdifulde kulturmiljøer både i byerne og i det åbne land fremgå, så kulturhistoriske bevaringsværdier indarbejdes i planlægningen. Kulturmiljøerne kan være miljøer, der illustrerer et tema, en tidsepoke eller en udvikling, der har fundet sted, og som kan indgå i den sammenhængende planlægning.

8.3.2 Kulturhistoriske bevaringsinteresser, herunder kulturmiljøer og beskyttelsesområder for kirkerne skal sikres. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 14 og LBEK nr. 933 af 24/09/09 af lov om naturbeskyttelse, § 19.

Når kommunerne planlægger for udlæg i det åbne land, hvor der er kulturhistoriske interesser, inden for kirkeomgivelser eller planlægger for omdannelse af eksisterende byområder med kulturhistoriske interesser, redegøres der for de bærende bevaringsværdier og kulturmiljøernes afgrænsning. For kirkeomgivelsernes vedkommende redegøres der for landkirkernes betydning i landskabsbilledet som hensyn til indsyn og udsyn til kirkerne, og kirkeomgivelsernes udstrækning. Dette ligger til grund for en vurdering af en evt. udnyttelse i forhold til beskyttelsen.

8.3.3 Kommuneplanerne skal indeholde en oversigt over bevaringsværdige bygninger. BEK nr. 838 af 03/10/02 om udpegning af bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen.

Til formidling af kulturarven, og for at sikre de fredede og bevaringsværdige bygningers og fortidsminders omgivelser, samt den arkæologiske kulturarv mod forringelser, skal kommuneplanen indeholde retningslinjer og rammer for lokalplanlægning af udpegede kulturmiljøer, samt redegørelse for bevaringsværdierne. De udpegede bebyggede strukturer og kulturmiljøer skal angives på kortbilag til kommuneplanen.

Kommunens bevaringsværdige bygninger skal udpeges for at være omfattet af bygningsfredningslovens beskyttelse.

YDERLIGERE INFORMATION

Kulturmiljø i planlægningen: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Kulturmiljoe/
Kulturarvsstyrelsen: www.kulturarv.dk/

Lavbundsarealer

STATSLIGE MÅL

Som led i realiseringen af Aftale om Grøn Vækst skal der ske en række indsatser i lavbundsarealer ved bl.a. genopretning af vådområder og ådale mv. med henblik på at opnå et vandmiljø af god kvalitet.

Det er et mål, at mulighederne for opfyldelse af såvel de nuværende mål, der bygger på de tidligere amtslige regionplaner, samt de kommende mål i vandplaner, ikke forringes.

Sikring af sammenhængende naturområder med øget biodiversitet skal forbedres ved omlægning og ekstensivering og pleje af ådale, herunder genoprettelse af lavbundsarealer. Det er et mål, at kommunerne arbejder på at skabe et sammenhæng mellem Natura2000-områder, nationalparker og andre store naturområder ved udlæg af nye naturområder eller med økologiske forbindelser.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.4.1 Retningslinjer for lavbundsarealer, herunder lavbundsarealer der kan genoprettes til vådområder, skal medvirke til at sikre, at målene om en reduktion af kvælstof og fosfor gennem nye vådområder og ådalsprojekter indfries. Aftale om styringsmodeller for udmøntningen af vådområde- og ådalsindsatsen og om den øvrige indsats på vand- og naturområdet, 27. nov. 2009.

Nye vådområdeprojekter placeres inden for kommuneplanens udpegning af lavbundsarealer. Hvis et projekt lokaliseres helt eller delvist uden for lavbundsarealudpegningen, kan projektet ikke realiseres, før der foreligger et kommuneplantillæg eller en revideret kommuneplan.

8.4.2 Der må ikke meddeles landzonetilladelse til byggeri og anlæg m.v., som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes i lavbundsarealer, der er udpeget som potentielt egnede til genopretning af vådområder. Miljø- og Energiministeriets CIR nr. 132 af 15/07/98 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder.

Formålet med udpegningen af lavbundsarealer er bl.a. at reservere dem til fremtidige naturområder og til initiativer, der forbedrer vandmiljøet, og derfor skal anlæg og byggeri så vidt muligt undgås på lavbundsarealer.

Der gøres opmærksom på, at ved naturgenopretningsprojekter eller når vandløb reguleres for at genskabe en tilfredsstillende natur- og miljøkvalitet, skal væsentlige kulturhistoriske interesser sikres/integreres.

8.4.3 Ved vurdering af udpegning af lavbundsarealer skal der tages højde for, at planlægningen skal sikre og udbygge sammenhængende natur og vandmiljø. Landsplanredegørelse 2010 og Aftale om Grøn Vækst med DF af 16. juni 2009.

Med henblik på at kunne realisere projekter/initiativer inden for aftalen om miljømilliarden og Aftale om Grøn Vækst udgør lavbundsarealer et væsentligt virkemiddel til opfyldelsen af aftalerne. Genopretning af lavbundsarealer skal endvidere indgå i det samlede grønne naturnetværk, hvorfor udpegning af yderligere lavbundsarealer er nødvendigt i de økologiske forbindelser.

Kommunerne skal derfor som minimum fastholde det samlede areal af lavbundsarealer. Formålet er at forbedre naturgrundlaget inden for de økologiske forbindelser, naturområder, Natura2000-områder og nationalparker og samtidig at udlægge ny natur, hvor det giver en stor sammenhængende virkning.

8.4.4 Ved en eventuel revurdering af lavbundsområder, som kan genoprettes som vådområder, skal kommunerne sikre, at udpegningen størrelsesmæssigt svarer til den hidtidige udpegning. Miljø- og Energiministeriets CIR nr. 132 af 15/07/98 om regionplanlægning og landzoneadministration for lavbundsarealer, der er potentielt egnede som vådområder, Miljømålsloven og Aftale om Grøn Vækst med DF af 16. juni 2009.

For arealer udpeget til genopretning af vådområder, der er blevet genoprettet eller er konstateret umulige at genoprette som vådområder, kan udtages og erstattes af andre lavbundsarealer. Når ændringer foretages, skal der tages højde for det forventelige behov, der vil være i forhold til realisering af målene i Aftale om Grøn Vækst og i den kommende vand- og naturindsats efter miljømålsloven.

8.4.5 Forud for udpegning af lavbundsarealer inden for en afstand af 13 km fra flyvepladser skal det afklares om området kan naturgenoprettes uden at flysikkerheden forringes. Statens Luftfartsvæsen – bestemmelser om civil luftfart. BL 3-16, jf. LBK 731 af 21/06/07.

Ved udpegning af lavbundsarealer indenfor en afstand af 13 km fra civile flyvepladser omfattet af BL 3-16 samt Forsvarsministeriets flyvestationer, herunder forsvars flyvestationer, skal der forud for udpegningen gennemføres en drøftelse med de involverede flymyndigheder, herunder Trafikstyrelsen og Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste for at afklare, om det aktuelle område kan naturgenoprettes uden at flysikkerheden forringes.

YDERLIGERE INFORMATION

Risiko for kollisioner mellem fly og fugle i forbindelse med genopretning af vådområder nær lufthavne – en teknisk anvisning, se: <http://www2.dmu.dk/Pub/TA23.pdf>

Vejledning til flyvepladser vedr. anlæg med risiko for tiltrækning af fugle nær flyvepladser, se: www.slv.dk/index.php?option=com_content&task=view&id=721&Itemid=57

Aftale om styringsmodeller for udmøntningen af vådområde- og ådalsindsatsen og om den øvrige indsats på vand- og naturområdet fra 27. nov. 2009, kan ses på: www.skovognatur.dk/NR/rdonlyres/F7196CCB-9885-4FC1-AF25-5DC3462A0F9D/0/KLaftalenkunvaadomraader.pdf

Anden information om vådområder kan ses på: www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Naturprojekter/Projekttyper/Vandprojekter/

Se BEK nr. 852 af 30/06/10 om kommunalbestyrelsens beføjelser ved genopretning af vådområder.

Oversvømmelse

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at der foretages en vurdering af oversvømmelsesrisikoen for ekstreme oversvømmelser fra vandløb og søer, havet, fjorde og andre dele af søterritoriet for hvert vanddistrikt. Begrebet 'oversvømmelsesrisikoen' dækker over kombinationen af sandsynligheden for oversvømmelse og de potentielle negative følger for sundhed, miljø, kulturarv og økonomi. På baggrund af vurderingen udpeges risikoområder, hvor der er en potentiel væsentlig oversvømmelsesrisiko, eller hvor en sådan må anses for sandsynlig.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.5.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer til friholdelse af arealer for ny bebyggelse eller etablering af foranstaltninger til sikring mod oversvømmelse, når arealet er i væsentlig risiko for oversvømmelse. Lov 1505 af 27/12/09 om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer og BEK nr. 121 af 02/02/10 om vurdering og risikostyring for oversvømmelser fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet.

Senest den 22. december 2011 udpeger Miljøministeriet og Kystdirektoratet risikoområder. Dette sker på baggrund af lettilgængelige historiske oplysninger og efter høring af berørte kommuner.

For risikoområderne udarbejder Miljøministeriet og Kystdirektoratet senest den 22. december 2013 fare- og risikokort. Kortene skal bl.a. vise oversvømmelsesomfang og det potentielle antal indbyggere der berøres, potentielle økonomiske skader samt potentielle miljøskader.

På grundlag af Miljøministeriets og Kystdirektoratets udpegede risikoområder og udarbejdede fare- og risikokort udarbejder de kommunale myndigheder senest den 22. oktober 2015 en risikostyringsplan.

8.5.2 Kommuneplanen må ikke stride imod en kommunal risikostyringsplan. Planloven § 11, stk. 4, nr. 5.

8.5.3 Kommuneplanen skal redegøre for sammenhæng med den kommunale risikostyringsplan. Planloven § 11e, stk. 1, nr. 6.

Ovenstående krav blev indført ved lovens vedtagelse december 2009.

YDERLIGERE INFORMATION

Som konsekvens af de senere års oversvømmelser i flere europæiske lande, har EU i 2007 vedtaget et 'Oversvømmelsesdirektiv', som EU-landene nu skal gennemføre nationalt frem mod 2015. Direktivets formål er at mindske risikoen for og skaden ved oversvømmelser ved både flodnære områder og kystområder. De ovennævnte mål og krav er Danmarks implementering af EU's Oversvømmelsesdirektiv.

Læs mere om dette på:

www.klimatilpasning.dk/da-dk/service/international/eu/eusoversvoemmelsesdirektiv/sider/forside.aspx

Indholdet af risikostyringsplanerne fremgår af Lov 1505 af 27/12/09 og BEK nr. 121 af 02/02/10 og deres respektive bilag 2.

8.6

Naturbeskyttelse

STATSLIGE MÅL

Det er et mål inden 2020 at sikre en høj biologisk mangfoldighed, at beskytte økosystemerne og at standse tabet af biodiversitet. Naturen og den biologiske mangfoldighed skal beskyttes ved at sikre økosystemer, så levesteder for hjemmehørende arter af planter og dyr bevares, forbedres og genskabes.

Det er et mål, at kommuneplanen ikke skader internationale naturbeskyttelsesområder for dermed at sikre overensstemmelse med EU-forpligtelser, jf. habitatbekendtgørelsen.

Som følge af aftale om Grøn Vækst vil staten i samarbejde med kommunerne gennemføre en indsats for at beskytte naturtyper og dyre- og plantearter i Natura2000-områderne, pleje 40.000 ha lysåben natur (enge, heder, moser, overdrev mv.) udenfor Natura2000-områderne samt etablere op til 75.000 ha ny natur.

Det er et mål at styrke hensynet til naturen i forbindelse med by- og infrastrukturudvikling.

Det er et mål, at planlægningen sikrer sammenhæng mellem Natura2000-områderne, nationalparkerne, generelt beskyttede naturområder (§ 3 områder) og fredede områder ved at forbinde dem med økologiske forbindelser/spredningskorridorer. De økologiske forbindelser mellem naturområderne skal udbygges og

suppleres ud fra økologiske kvalitetsmål for forbindelserne. I kommunernes planlægning for økologiske forbindelser og udvidelser af dem indgår potentielle naturområder, mulige ekstensive arealer og planlægning for tiltag til realisering af de kommende Vand- og Natura 2000-planer.

Kommunernes naturkvalitetsplanlægning skal danne grundlag for en prioritering af den konkrete naturforvaltningsindsats ved fastlæggelse af mål for den generelle naturbeskyttelse. Denne skal spille tæt sammen med de forudsætningerne for kommuneplanlægningen, der følger af Natura 2000-planer og vandplaner efter miljømålsloven.

For at sikre kvalitet og økologisk integritet i fredede områder og beskyttede naturtyper er det et mål, at kommunerne igennem deres planlægning i det åbne land for bl.a. trafik anlæg tager hensyn til sammenhængen i naturen, herunder økologiske forbindelseslinjer.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.6.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 13 og Bemærkninger til L571.

Af kommuneplanen skal beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og retningslinjer for deres administration fremgå. Med særlige interesser menes Natura 2000-områder, generelt beskyttede naturområder efter naturbeskyttelseslovens § 3, klitfredede områder og naturfredede områder. Afgrænsningen af de internationale naturbeskyttelsesområder skal fremgå af kommuneplanens kort.

8.6.2 Kommuneplanens retningslinjer må ikke være i strid med vandplanen, Natura 2000-planen, Natura 2000-skovplanen eller handleplaner for kommunens realisering af disse planer. Planlovens § 11 stk. 4, nr. 4.

Planlægning for nye arealer til byzone eller til sommerhusområder, nye større vejanlæg og nye eller væsentlige udvidelser af tekniske anlæg som lufthavne, havne, luftledninger, vindmøller mv., må ikke finde sted i Natura 2000-områderne.

Der må ikke planlægges for aktiviteter, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, uden at det gennem en konsekvensvurdering forinden er dokumenteret, at realisering af aktiviteten ikke kan skade områdets udpegningsgrundlag (for arter og naturtyper). Vurderingen skal fremgå af redegørelsen. Kommuneplanretningslinjer, hvor skade ikke kan afvises, kan ikke vedtages. Beskyttelsen kan som udgangspunkt kun fraviges ud fra nationale hensyn, hvor der ikke er alternativer og da kun mod kompenserende foranstaltninger. Overvejer kommunen at vedtage retningslinjer, hvor konsekvens-vurderingen ikke kan afvise skade, skal kommunen forinden vedtagelse af planen indhente en udtalelse i Naturstyrelsen.

8.6.3 Kommuneplanen skal være i overensstemmelse med beskyttelsehensynene i de internationale naturbeskyttelsesområder. Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 13 og BEK nr. 408 af 01/05/07 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, §§ 5, 6 og 10.

Der gælder en række særlige betingelser for planlægning for aktiviteter i relation til internationale naturbeskyttelsesområder (habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder).

Det skal bl.a. inden vedtagelse af kommuneplanen sikres, at der om nødvendigt er opnået tilladelse til planlægning for visse aktiviteter i Natura 2000-områder (tekniske anlæg, byzone mv.), at redegørelsen indeholder de nødvendige konsekvensvurderinger, som dokumenterer, at der ikke planlægges for aktiviteter i modstrid med beskyttelsen, og at der ikke planlægges for aktiviteter, der kan skade, medmindre der er indhentet forudgående udtalelse mv. fra Naturstyrelsen.

8.6.4 Naturområderne og de økologiske forbindelser udgør et naturnetværk, og de skal udpeges og indtegnes på kort. Planlovens § 11, stk. 3 og Vejledning til kommuneplanlægning.

Formålet med naturnetværket er at sikre sammenhæng i naturen på tværs af administrative grænser og koordineret med handleplanerne for Vand- og Natura 2000-planerne. De økologiske forbindelser skal sikre sammenhængende naturområder og muligheder for vandring og spredning af arter af vilde dyr og planter.

8.6.5 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for varetagelse og etablering af beskyttelsesinteresserne med hensyn til beliggenheden af økologiske forbindelser og beliggenheden af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser.

Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 13.

Kommunerne skal udpege økologiske forbindelser, der forbinder eksisterende naturområder indbyrdes, hvor de kan indgå i naturnetværket. De økologiske forbindelser skal sikre store sammenhængende naturområder og muligheder for vandring og spredning af arter af vilde planter og dyr. Tillige skal der i kommuneplanen foretages udpegning af naturområder, der i fremtiden kan udvikle sig til nye naturområder samt udpegning af potentielle økologiske forbindelser, der i fremtiden kan fungere som nye økologiske forbindelser.

8.6.6 Der skal fastlægges retningslinjer, som sikrer, at det samlede naturnetværk beskyttes mod indgreb i form af byvækst, veje, andre tekniske anlæg med videre. Bemærkninger til L571 og Landsplanredegørelse 2010.

Kommunen skal med retningslinjer sikre, at den biologiske mangfoldighed og spredningsmulighederne for de vilde plante- og dyrearter ikke forringes inden for det samlede naturnetværk. Væsentlige ændringer for hovedprincipperne bag naturnetværket skal undgås. Kommunen forventes at arbejde for en udbygning af naturnetværket.

8.6.7 Der må ikke etableres anlæg, der kan tiltrække fugle inden for en afstand af 13 km fra de flyvepladser, der er omfattet af BL 3-16, med mindre det er dokumenteret, at der ikke vil være forøget risiko for sammenstød mellem fugle og fly som følge heraf. Statens Luftfartsvæsen – bestemmelser om civil luftfart. BL 3-16, jf. LBK 731 af 21/06/07.

Ved udpegning af lavbundsarealer inden for en afstand af 13 km fra civile flyvepladser omfattet af BL 3-16 samt Forsvarsministeriets flyvestationer, skal der forud for udpegningen gennemføres en drøftelse med involverede flymyndigheder, herunder Trafikstyrelsen og Forsvarets Bygnings- og Etablissemens-tjeneste, for at afklare, om det aktuelle område kan naturgenoprettes, uden at flysikkerheden forringes.

8.6.8 I kommuneplanen skal der redegøres for de bestemmelser fra vandplanen og Natura 2000-planerne, der er relevant for kommunernes arealplanlægning samt handleplanen for kommunens realisering af disse. LBEK nr. 932 af 24/09/09 om miljømål mv. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, § 3, stk. 2 og Planlovens § 11e, stk. 1, nr. 4 og 5.

8.6.9 I kommuneplanen skal der redegøres for beskyttede områder efter anden lovgivning. Planlovens § 11e, stk. 1, nr. 3.

Kommunerne skal i deres redegørelse til retningslinjerne redegøre for forudsætningerne for kommuneplanen, så det tydeligt fremgår, at ovennævnte forhold indgår som forudsætninger for retningslinjerne i kommuneplanen og er afvejet med dem.

8.6.10 Beliggenheden af nationalparker skal fremgå af kommuneplanen. Lov nr. 533 af 06/06/07 om nationalparker.

Det forventes, at kommunen arbejder for nationalparkeres formål og målsætninger. Nationalparkloven indeholder særlige regler for luftledninger og høje anlæg til sikring af interesserne i nationalparkerne. En nationalparkbestyrelse har i henhold til nationalparkloven mulighed for at gøre indsigelse over for planforslag med væsentlig betydning for nationalparkens udvikling.

8.6.11 Kommuneplanerne skal redegøre for planer og projekter, der kan påvirke et Natura2000-område væsentligt. BEK nr. 408 af 01/05/07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6.

YDERLIGERE INFORMATION

Aftale om Grøn Vækst med DF af 16. juni 2009: www.oem.dk/publikationer/2009/aftale-om-groen-vaekst

Landsplanredegørelse 2010. Miljøministeriet. By- og Landskabsstyrelsen: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Landsplanlaegning/Landsplanredegørelse/Landsplanredegørelse2010/Landsplanredegørelse.htm

Miljøministeriets BEK nr. 408 af 01/05/07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen) med tilhørende vejledning (se neden for) om forudsætninger for planlægning i Natura 2000-områder og områder bilag IV-arter.

Vedr. forhold til bilag IV-arter, der fremgår af habitatbekendtgørelsen, gøres der opmærksom på, at det af redegørelsen til lokalplaner skal fremgå at den ikke må skade yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Realisering af kommuneplanens retningslinjer gennem lokalplaner må derfor ikke kunne skade yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, hvilket skal fremgå af redegørelsen. Fravigelse af denne beskyttelse kan kun ske i særlige tilfælde og forudsætter forudgående udtalelse fra Naturstyrelsen.

Vejledning om administration af internationale naturbeskyttelsesområder: <http://www2.skovognatur.dk/natur/vejledfinal.pdf>

www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/ med særskilte opslag om beskyttede naturområder, Danmarks naturnetværk, strategier og handleplaner samt international naturbeskyttelse.

Kortet over Danmarks naturnetværk: http://www.naturstyrelsen.dk/SideBar/xBLSTSideBar/Naturbeskyttelse_Links/Danmarks_Naturnetvaerk/Danmarks_Naturnetvaerk.htm, viser de eksisterende naturområder i Danmark, herunder fredninger, beskyttede naturtyper, natur- og vildtreservater, skove samt internationale naturbeskyttelsesområder. Desuden viser kortet skovrejsningsområder, lavbundsarealer og potentielle vådområder, økologiske forbindelser og naturområder, som blev udpeget af amtsrådene i Regionplan 2005.

For information om nationalparker se: www.danmarksnationalparker.dk

EU's biodiversitetsstrategi, se: http://europa.eu/legislation_summaries/environment/nature_and_biodiversity/28183_da.htm

Biodiversitetskonventionen. Konvention om biologisk mangfoldighed (Biodiversitetskonventionen) 1992: www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Biodiversitet/Politiklovgivning/Biodiversitetskonventionen/

På slv.dk er publiceret 'Vejledning til flyvepladser vedr. anlæg med risiko for tiltrækning af fugle nær flyvepladser'. Vejledningen kan med fordel anvendes af kommuner i forbindelse med den indledende planlægning af placering af anlæg og naturområder i nærheden af flyvepladser.

Bygge- og beskyttelseslinjer

8.7

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, der afgrænser værdifulde landskabselementer, sikres.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.7.1 I kommuneplanlægningen skal der tages højde for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer – de særligt beskyttede landskabselementer og de beskyttede arealer bør kun inddrages undtagelsesvist. LBEK nr. 933 af 24/09/09 af lov om naturbeskyttelse, §§ 15-19, Bemærkninger til L571, ad § 11 e, stk. 1, nr. 3 og besvar. af spm. 18 fra betænkningen.

I forbindelse med kommuneplanlægningen, herunder ved udlæg af nye arealer til byudvikling eller sommerhusområde, skal der fortsat tages hensyn til bygge- og beskyttelseslinjerne, hvorfor de beskyttede arealer kun undtagelsesvist bør inddrages.

Kommunerne kan fravige lovens hovedprincip ved konkret dispensation. I forbindelse med lokalplanlægning, hvor omfanget vil medføre en administrativ lettelse for kommunen, f.eks. hvor der er tale om lokalplaner med et større antal successive byggemuligheder, kan Naturstyrelsen søges om, at linjen ophæves for et område.

I det åbne land vil ophævelse kun sjældent komme på tale, men ved kontinuerlig byudvikling og i byzone og sommerhusområde, vil behovet kunne veje tungere end landskabelige og naturmæssige forhold.

8.7.2 I kommuneplanen skal der redegøres for forudsætningerne af naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer. Planlovens § 11e, stk. 1, nr. 3 og Bemærkninger til L571, ad § 11 e, stk. 1, nr. 3.

Bygge- og beskyttelseslinjerne skal indgå i redegørelsen for kommuneplanen og vurderes i relation til nyudlæg til f.eks. byudvikling. De relevante oplysninger vil kunne gives som en tekst suppleret med kortbilag.

YDERLIGERE INFORMATION

Mere information om ophævelse af naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Byggebeskyttelseslinjer/
 Mere information om klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen: http://www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Byggebeskyttelseslinjer/Strandbeskyttelseslinjen/

Kystnærhedszonen

STATSLIGE MÅL

Det er et mål, at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource.

Det åbne danske kystlandskab er en truet og begrænset ressource, som er enestående i Europa på grund af deres variation og omfang. Det er et mål og en national planlægningsopgave at bevare de åbne danske kyster, så de fortsat kan udgøre landskabelige helheder, hvor natur- og landskabsværdierne har høj prioritet. Det er samtidig hensigten, at områderne kan bruges til velbegrandede, oftest rekreative formål.

Det er fortsat et mål at friholde de åbne, ubebyggede kystområder samtidig med, at anlæg og bebyggelse, der kræver kystnær beliggenhed, kan indpasses, og de kystnære byer fortsat kan udvikles.

Det er et mål, at udviklingen inden for kystnærhedszonen sker ved, at byudvikling drejes væk fra kysten og ikke foregår langs kysten, så sammenhængende, ubebyggede kyststrækninger ikke opsplittes.

Det er et mål, at nye byggerier indpasses, hvor de ikke forringer oplevelsen af kystlandskabet samt øger behovet for kystbeskyttelse.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

8.8.1 Kommuneplanen skal på kortbilag redegøre for de eksisterende og planlagte forhold i kystnærhedszonen, herunder hvilke områder der friholdes for bebyggelse. Planlovens § 11e, stk. 1, nr. 2.

Kommunen skal udarbejde et oversigtligt kort, der angiver den eksisterende og planlagte arealanvendelse, der efter kommuneplan 2013 indgår som plangrundlag i kystnærhedszonen. I den forbindelse udpeges værdifulde kystlandskaber, kystkiler o.lign., der skal fastholdes eller udpeges i kommuneplanen.

8.8.2 I kommuneplanen skal der redegøres for planens forudsætninger, herunder den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen og de tilgrænsende vandområder. Planlovens § 11e, stk. 1, nr. 7.

Intentionen er en helhedsbetragtning i forhold til de forskellige beskyttelses og benyttelsesinteresser og planerne for den fremtidige udvikling.

8.8.3 Kommunalbestyrelsen skal ved revision af kommuneplanen gennemgå de allerede vedtagne, men ikke udnyttede arealreservationer i kommuneplanen og ophæve de reservationer, der ikke er aktuelle. Planlovens § 11f, stk. 2.

Kravet sigter på, at kommunen gennemgår og ophæver arealreservationer i de tilfælde, hvor planerne ikke længere er aktuelle. Der kan være tale om reservationer til større enkeltanlæg foretaget på grundlag af konkrete projektønsker, som efterfølgende er skrinlagt, eller arealreservationer til generel byvækst, som skønnes uaktuelle eller har større rummelighed end nødvendigt.

8.8.4 Kommunalbestyrelsen må kun planlægge for nye arealer til byzone og planlægge for arealer i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Planlovens § 5b, stk. 1, nr. 1.

Hovedsigtet er, at kystnærhedszonen som helhed skal friholdes for unødvendig bebyggelse og anlæg. Velbegrundet udvikling er fortsat mulig, men planlægning for kystnær bebyggelse og anlæg skal nøje afvejes i forhold til de nuværende muligheder for såvel rekreativ brug af kysterne som det dyre- og planteliv, der er et væsentligt kendetegn ved de danske kyster.

Grundidéen er, at ny bebyggelse eller nye anlæg skal placeres uden for kystnærhedszonen i eksisterende byzone i kystområderne eller, såfremt lokalisering i kystnærhedszonen er nødvendig, placeres, så kysten og kystlandskabet påvirkes mindst muligt.

Hovedprincipperne for planlægning, for lokalisering af ny byzone, tekniske anlæg og ferie og fritidsanlæg i kystnærhedszonen er:

- At ny byzone placeres i umiddelbar tilknytning til eksisterende byzone og drejes ind i landet.
- At tekniske anlæg placeres i tilknytning til eksisterende byzone, bebyggelse eller tekniske anlæg.
- At ferie- og fritidsanlæg placeres i tilknytning til eksisterende byer eller større ferie- og fritidsanlæg.
- At byvækst og tekniske anlæg indpasses i landskabet, så den øvrige åbne kystnærhedszone påvirkes mindst muligt.

Planlovens kystbestemmelser fastsætter rum for både benyttelse og beskyttelse i kystområderne. Kommunalbestyrelsens udfordring er at skabe mulighed for at udvikle attraktive bysamfund, ferie- og fritidsanlæg mm, uden at de spredes uhensigtsmæssigt, og uden at inddrage natur- eller landskabsmæssigt værdifulde arealer i kystnærhedszonen.

Kystnærhedszonen er en planlægningszone, hvor det er en national interesse at beskytte de åbne og i særdeleshed de uberørte kyststrækninger. Inden for de rammer planloven fastlægger, er det kommunernes opgave gennem en omhyggelig planlægning at sikre en kvalitetsbetonet og velbegrundet udvikling.

YDERLIGERE INFORMATION

Lovgivning og vejledninger: www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/kystnaerhedszonen/

Kommuneplanvejledning, afsnit E5: www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/893CD51D-1880-46B1-B846-CBBCBD64D419/0/Vejledning_kommuneplan08.pdf

Lokalplanvejledning, afsnit 3.5: www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/7ED5553E-CE26-4364-90A7-18519CD560A8/0/Vejledning_om_lokalplanlaegning_HWU.pdf

Eksempelsamling om planlægning i kystnærhedszonen, se: www.naturstyrelsen.dk/Nyheder/Godplanlaegningkysten.htm

9.0 Kommuneplanens form

De fleste kommuner har i dag deres kommuneplan liggende i digital form på deres hjemmeside.

De digitale kommuneplaner giver mange nye muligheder for at præsentere planens tekst og kort og for at kommunikere med erhvervslivet, organisationer og borgere. Muligheder som skal udvikles og bruges inden for lovgivningens rammer.

Kommuneplanerne indgår i dag som en vigtig del af den digitale forvaltning i den offentlige sektor. Kommunernes digitale plandata benyttes til en lang række formål f.eks. den statslige miljø- og naturforvaltning, nabokommunernes planlægning, statens ejendomsvurdering, erhvervslivets investerings- og udviklingsstrategi, ejendomsmæglere og kreditinstitutioner og borgernes dispositioner.

Miljøministeren har i 2006 oprettet et landsdækkende digitalt register, PlansystemDK, der indeholder oplysninger om forslag til og vedtagne kommuneplaner, lokalplaner m.fl. PlansystemDK stiller plandata til rådighed for alle på internettet og leverer data til mange formål, herunder data til Danmarks Arealinformation, hvor kommunernes plandata kan ses i sammenhæng med andre arealinformationer. PlansystemDK og ensartede standarder for plandata er en væsentlig forudsætning for at kunne opnå fælles fordele af de digitale planer.

Den digitale kommuneplan findes således både i PlansystemDK og på kommunens hjemmeside. PlansystemDK og kommunens hjemmeside udfylder forskellige roller:

- PlansystemDK er det sted, hvor den officielle, juridisk gældende kommuneplan ligger. Her er kommuneplanen offentligt tilgængelig, og alle - myndigheder, advokater, ejendomsmæglere, borgere - kan få overblik over den samlede planlægning i landet på tværs af kommuner og regioner. I PlansystemDK kan man følge historikken om, hvornår de enkelte dokumenter var gældende.
- Kommunens hjemmeside kan på en nem, spændende og forståelig måde fortælle, hvad der er kommunalbestyrelsens overordnede mål med udviklingen i kommunen, og hvad der er mål og krav i de enkelte områder i kommunen. Kommunen kan supplere kommuneplanen med andre oplysninger f.eks. link til lovgivning, rapporter, videoklip mv. – en 'indpakning', der kan gøre kommuneplanen lettere at forstå.

Miljøministeriet har ansvaret for registrets opbygning og indtil videre også for dets drift. Kommunerne har ansvaret for kvaliteten af de plandata, som de har indberettet til registret. Registret er offentligt tilgængeligt, og brug af registret er gratis. Ensartede standarder for plandata er en forudsætning for at kunne opnå fælles fordele af digital forvaltning i den offentlige og private sektor. KL, kommunerne og Naturstyrelsen har derfor udviklet datamodeller for, hvordan planerne skal indberettes i PlansystemDK.

Standardiseringen sikrer, at kommuneplanens retningslinjer og kort fremover kan indberettes til PlansystemDK på en standardiseret måde og samtidigt bidrage til fremtidens digitale forvaltning.

STATSLIGE MÅL

Det er et mål at understøtte den digitale udvikling af kommuneplanerne med hensyntagen til kommunernes metodefrihed i kommuneplanlægningen. Samtidig skal det ske på en måde, der sikrer, at kommuneplanerne kan indgå i fremtidens digitale forvaltning og dermed skabe fælles fordele i både den offentlige og private sektor. Der skal med andre ord sikres sammenhæng med systemer og data fra andre forvaltningsområder, og planerne skal kunne ses og forstås på tværs af kommunegrænser, lige som planernes historik skal være tilgængelig.

Målet for PlansystemDK er dels, at sikre at kommunerne kun skal indberette planerne én gang og ét sted, dels at alle har adgang til planerne i en standardiseret form.

KRAV TIL DEN KOMMUNALE PLANLÆGNING

Krav om indberetning af de digitale kommuneplaner til PlansystemDK

9.1 Til PlansystemDK skal indberettes både forslag til og vedtagne planer. Ophævelse af planer skal ligeledes markeres i PlansystemDK. CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, samt PlanDK2.

9.2 Til PlansystemDK skal indberettes både kommuneplanens egenskabsdata og alle plandokumenter i digital form (pdf-format). For kommuneplanens rammer for lokalplaner samt retningslinjerne efter planlovens § 11a skal den geografiske udstrækning indberettes. CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, samt PlanDK2.

Der skal til enhver tid være overensstemmelse mellem de oplyste egenskabsdata og oplysningerne i plandokumenterne, f.eks. dato for offentliggørelse og offentlighedsperiode. Ved uoverensstemmelse er oplysningerne i plandokumentet gældende.

Høringsfristen på minimum 8 uger over forslag til kommuneplaner og ændringer til en kommuneplan beregnes fra, hvornår planforslaget er indsendt til samtlige myndigheder gennem PlansystemDK. For sen eller mangelfuld fremsendelse bevirker, at fristen efter § 24, stk. 3 må forlænges tilsvarende (se afgørelse og vejledende udtalelser fra Planstyrelsen 13/1986).

Den digitale indsendelse af dokumentet erstatter ikke offentliggørelse efter planlovens regler herom.

9.3 Orientering af miljøministeren og andre myndigheder om strategi for kommuneplanlægningen, forslag til kommuneplaner og kommuneplantillæg samt endeligt vedtagne planer skal ske ved indsendelse af dokumentet til PlansystemDK sammen med oplysning om, hvilke myndigheder der skal orienteres (orientering til disse myndigheder sendes automatisk fra PlansystemDK). CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, § 2.

Det er kommunens ansvar, at de myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget (og den berørte nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, jf. § 25), ved indberetning i PlansystemDK er markeret som modtagere af oplysninger om planforslaget.

9.4 Hele kommuneplanen skal ved indberetning vedlægges som ét samlet dokument. Plandokumentet skal ifølge cirkulæret indberettes digitalt i pdf-format, som er et af de formater Videnskabsministeriet har godkendt til udveksling af digitale dokumenter mellem offentlige myndigheder. Planlovens kapitel 4 og CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, § 2 stk. 2.

Pdf-filen er det juridisk gældende plandokument. Det er det plandokument, der danner baggrund for høring af andre myndigheder og for eventuelle klagesager. Plandokumentet skal kunne udskrives af myndigheder, borgere og interessegrupper, der ønsker en udskrift af hele kommuneplanen.

Pdf-filen skal indeholde hele kommuneplanen eller hele forslaget til ændring af kommuneplanen (kommuneplantillæg), dvs. hovedstruktur, rammer for lokalplanlægning, retningslinjer, kort, redegørelse og evt. VVM-vurdering. Pdf-filen kan endvidere indeholde den tilhørende miljøvurdering.

Andre formater kan i fremtiden erstatte eller supplere pdf-formatet, hvis sådanne godkendes som udvekslingsformat mellem offentlige myndigheder.

9.5 Det dokument, der indsendes til PlansystemDK skal være i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse og indholdet skal være det samme som den plan eller det planforslag, der ligger på kommunens hjemmeside. CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, § 1.

Er der uoverensstemmelse mellem pdf-filen i PlansystemDK og oplysningerne på kommunens hjemmeside, er det indholdet i den indberettede pdf-fil, der er gældende.

9.6 Samtidig med indberetning af den samlede kommuneplan skal rammerne også indberettes. CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, § 3.

Vær opmærksom på, at hvis kommunen i planstrategien beslutter, at kommuneplanen skal revideres i sin helhed jf. § 23a stk. 2, skal den samlede kommuneplan indberettes som forslag. Ved fuld revision er det således ikke tilstrækkeligt kun at indberette de rammeområder eller de retningslinjer, der ændres i forhold til den gældende kommuneplan.

Den endeligt vedtagne kommuneplan er gyldig fra planens vedtagelse i kommunalbestyrelsen. Orientering af miljøministeren og andre myndigheder om den endeligt vedtagne kommuneplan sker ved indsendelse af dokumentet til PlansystemDK.

9.7 Indsendelse af plandokumentet til PlansystemDK skal ske senest samtidig med, at kommunalbestyrelsen foretager en offentlig bekendtgørelse om den endelige vedtagelse af planen. Planlovens § 25 og 30.

9.8 Indberetningen af kommuneplanens rammer for lokalplanlægning til PlansystemDK skal ske i overensstemmelse med datamodellen PlanDK2. CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, § 3, stk. 2.

PlanDK2 er omfattet af det nævnte Cirkulære nr. 68 af 6. september 2006 om det digitale planregister – PlansystemDK. Der er endvidere udarbejdet en datamodel for registrering af kommuneplanretningslinjerne efter planlovens § 11a, kaldet PlanDK3. Datamodellen vil blive obligatorisk i forbindelse med revision af Cirkulære nr. 68 af 6. september 2006 i primo 2011.

Regler for ændring af digitale kommuneplaner

9.9 Indholdet af de kommuneplandokumenter, som kommunen viser på sin hjemmeside, skal være identisk med de plandokumenter, der ligger i pdf-format i PlansystemDK og med de geografiske afgrænsninger, der er indmeldt i overensstemmelse med PlanDK2 og PlanDK3. CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret.

Planernes geografiske afgrænsninger, som indberettes til PlansystemDK, giver mulighed for søgninger og geografiske vurderinger i forhold til andre temaer mm. De geografiske afgrænsninger, der fremgår af plandokumentet, er gældende, såfremt der er afvigelser fra de digitale afgrænsninger, som er indberettet i Plansystemet.

9.10 Ændringer af planforslag kan kun ske i overensstemmelse med planlovens regler om offentliggørelse og høringsfrister. Orientering om nye forslag og ændringer i høringsfrister skal ske gennem PlansystemDK. Planlovens kapitel 6 og CIR nr. 68 af 6/09/06 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag mv. med tilhørende planoplysninger til registret, § 2.

Ændringer og redaktion af kommuneplanen på hjemmesiden kan kun ske ved:

- At vedtage en ny kommuneplan eller et kommuneplantillæg for særlige emner eller områder som opfølgning på en planstrategi i overensstemmelse med planlovens bestemmelser herfor (§ 23a).
- At vedtage et kommuneplantillæg med ændringer efter indkaldelse af ideer og forslag (foroffentlighed jf. § 23c).
- At vedtage et kommuneplantillæg, dog kun ved mindre ændringer.

Krav til kort

9.11 De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer, skal vises på kort. Områderne skal afgrænses entydigt på kortbilag både på kommunens hjemmeside og i den pdf-fil der lægges i PlansystemDK. Planlovens § 11, stk. 3.

I tilknytning til datamodellerne, PlanDK2 og PlanDK3, er udarbejdet registreringsvejledninger for, hvordan rammerne og retningslinjerne digitalt skal registreres på kort. For planemner med ejendomsretlig betydning, f.eks. lokalplanerne, er det anbefalet, at det digitale matrikelkort benyttes som reference for digitalisering af planernes geografiske udstrækning. Det samme gælder for kommuneplanens rammer for indholdet af lokalplaner, der bruges til administration af bl.a. byggesager.

Retningslinjerne efter § 11a skal efter PlanDK3 registreres efter en kombination af det fælles offentlige administrationsgrundlag FOT og de nyeste ortofoto, der indeholder nyttig information om let genkendelige landskabselementer som f.eks. hegn, åer og grøfter. I de kommuner, hvor FOT endnu ikke er færdigt, anbefales det at benytte Kort- og Matrikelstyrelsens Top10DK.

For at sikre sammenhæng på tværs af kommunegrænser er det vigtigt, at de geografiske registreringer af § 11a emnerne sker efter samme reference i alle kommuner. Valget af FOT som reference sikrer endvidere sammenhæng med andre korttemaer om andre emner end dem, der er en direkte del af kommuneplanen.

9.12 Den indberettede pdf-fil skal indeholde et eller flere oversigtskort, hvor kommunen har sammensat hovedstrukturkort på baggrund af de emner og temaer, som indgår i kommuneplanens hovedstruktur. Disse hovedstrukturkort skal have en nøjagtighed, der svarer til mindst 1:100.000. Naturklagenævnet orienterer nr. 91, februar 1996.

Af afgørelser fra Naturklagenævnet (se neden for) vedrørende registrering af regionplantemaer fremgår, at kort i målestok 1:200.000 giver en uacceptabel stor usikkerhed vedrørende områdernes afgrænsning. Næste 'niveau' blandt de officielle grundkort fra Kort- og Matrikelstyrelsen er kortet i målestoksforholdet 1:100.000. Kommuneplanens hovedstrukturkort skal derfor gengives i en nøjagtighed, der mindst svarer til 1:100.000.

YDERLIGERE INFORMATION

Alle kan se og hente planerne på plansystem.dk. Det er også muligt at koble sig på systemet og trække planer og plandata online.

Planlovens regler for indberetning af kommuneplaner til PlansystemDK er beskrevet i 'Vejledning om indhold og revision af den digitale kommuneplan' fra Naturstyrelsen, primo 2011.

Der vil blive udarbejdet detaljerede registreringsvejledninger for indberetning af emnerne efter planlovens § 11a, herunder regler for kortenes nøjagtighed samt hvilke planoplysninger, der skal tilknyttes kortene.

Nærmere oplysninger om datamodellerne PlanDK2 og PlanDK3 ligger på internetadressen <http://plansystemdk.dk/Emner/Om+systemet/#PlansystemDK>

Detaljerede regler for ændringer af forslag til og vedtagne digitale kommuneplaner er beskrevet i 'Vejledning om indhold og revision af den digitale kommuneplan' fra Naturstyrelsen, primo 2011. Her findes endvidere beskrivelse af regler for brug af link i de digitale planer, samt regler for hvornår og hvordan der skal ske sammenskrivning af en kommuneplan.

De indberettede kort over retningslinjerne vil kunne ses f.eks. på plansystemets kortvisning på <http://plansystemdk.dk/Emner/Om+systemet/#PlansystemDK> eller på miljøportalen. Alle andre, herunder kommunerne, kan også trække online på kortene i PlansystemDK. På denne måde sikres, at det er de samme geografiske afgrænsninger af retningslinjerne og rammerne, der vises på forskellige hjemmesider.

De indberettede kort over retningslinjerne vil kunne downloades til ens egne systemer og f.eks. udskrives som kort over arealplanlægningen for hele kommunen i f.eks. 1:50.000 eller 1:100.000.

Valget af FOT og ortofoto som reference, gør det endvidere muligt at opfylde planloven krav om, at afgrænsningen skal være præcis og entydig. Krav om kortenes nøjagtighed, som findes i afgørelser fra Naturklagenævnet, er opfyldt ved valg af de nævnte referencer, og der vil f.eks. normalt ikke være problemer med at præsentere hovedstrukturkort i 1:100.000 og detailkort i 1:25.000.

Samtidigt sikres det, at kort over retningslinjernes afgrænsning uden problemer kan relateres til kort i hovedstrukturen og rammedelen eller til særlige emnekort med afgrænsning af områder, der reserveres til bestemte formål.

Kortene over retningslinjerne kan på denne måde også direkte indarbejdes i hovedstrukturen. Det er almindelig praksis at ledsage hovedstrukturen med et eller flere kort, der kan give et godt overblik over de valgte hovedtræk i arealdisponeringen for hele kommunen både i byerne og i det åbne land.

Se Naturklagenævnet orienterer nr. 91, februar 1996 vedr. kort.

STIKORDSREGISTER

Adgang til det åbne land, naturen og kysten, side 43
Affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg, side 38
Affaldsstrategi, side 38
Aflastningsområder, side 21, 22
Akvakultur, side 9
Anlægslove, side 30, 36
Ansvarsfordelingen, side 5

Benyttelse i det åbne land, side 44
Benyttelsesinteresser, side 3, 30, 44, 50, 60
Beskyttelse i det åbne land, side 50
Beskyttelsesinteresser, side 5, 9, 14, 30, 44, 47, 50, 57
Bilag IV-arter, side 59
Biogasanlæg, side 2, 9, 10, 21
Biogassekretariat, side 9, 22
Butiksformål, side 21, 22
Byfornyelse, side 25
Bygge- og beskyttelseslinjer, side 59
Byggeri i landsbyer og det åbne land, side 45
Bymidten, side 21, 22
Bymønster, side 17, 21
Byomdannelse, side 10, 16, 17, 18, 25, 29
Byudvikling, side 2, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 28, 29, 44, 48, 59, 60
Byvækst, side 9, 15, 16, 17, 19, 47, 48, 52, 58, 61

Danmark i balance, side 2, 11, 17
Danmarks Arealinformation, side 62
De statslige interesser, side 5, 6, 10, 12
Den juridiske ramme, side 6
Den regionale udviklingsplan, side 2, 5, 6
Deponeringsanlæg, side 37, 38
Detailhandel, side 5, 15, 21, 22, 29
Detailhandelsstruktur, side 21
Dialog, side 7, 11
Drikkevand, side 2, 14, 15, 19, 38, 44, 47

Energiforsyning, side 10, 32, 37
Energinet.dk, side 31, 34
Erhverv langs motorveje, side 15, 16, 18
EU, side 19, 35, 45, 56, 58

Ferie- og fritidsanlæg, side 7, 12, 40, 41, 42, 61
Flyvepladser, side 24, 25, 32, 36, 47, 55, 58, 59
Forbrændingsanlæg, side 38
Forord, side 2
Forsyning, trafik anlæg og andre tekniske anlæg, side 30
Fredede områder, side 57
Friluftsliv, side 12, 40, 41, 47
Friluftstrategi, side 40

Geologi, side 52
Grøn transport politik, side 2, 10, 18, 24, 25, 26
Grøn Vækst, side 2, 8, 9, 21, 32, 47, 50, 54, 55, 56, 58

Habitatbekendtgørelsen, side 56, 59
Havne, side 10, 16, 17, 18, 25, 30, 37
Hovedstadsområdet, side 6, 22, 28, 29
Husdyrbrug, side 9, 45, 51
Højspænding, side 34

Indvindingsoplande, side 2, 15, 19, 20
Infrastruktur, side 5, 9, 10, 12, 15, 18, 25, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 44
Interesseafvejning, side 5

Jordbrug, side 9, 32, 44, 45, 46, 48
Jordbrug og de særligt værdifulde landbrugsområder, side 45
Jordbrugsanalyse, side 32, 45

Kirkeomgivelser, side 53
Klima, side 10
Klimatilpasning, side 10
Klimaændringer, side 3, 10
Kolonihaver, side 41
Kommuneplanens form, side 62
Kommuneplanens indhold, side 5
Kommuneplanlægning, side 2, 4, 6, 9, 12, 13, 15, 21, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 39, 51, 53, 57, 59, 62, 64
Kulturhistorie, side 50, 71
Kulturarv, side 53
Kulturmiljø, side 12, 22, 32, 35, 53, 54
Kystnærhedszonen, side 2, 18, 19, 22, 33, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 48, 60, 61
Kystprofiler, side 52
Københavns Lufthavn, side 29

Landbrugsbyggeri, side 46
Landskab, side 2, 7, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 33, 35, 37, 40, 42, 43, 45, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 59, 60, 61
Landskabskiler, side 17
Landskabskonventionen, side 51
Landsplandirektiver, side 6, 12, 22, 29, 30
Landsplanredegørelse 2010, side 3
Landzoneadministrationen, side 48
Lavbundsarealer, side 9, 50, 54, 55, 59
Lystbådehavne, side 42
Læsevejledning, side 12

Nationalparker, side 7, 50, 54, 55, 56, 58, 59
Natura 2000 - plan, side 6, 8, 22, 56, 57, 59
Natura 2000-skovplan, side 6
Naturbeskyttelse, side 56, 58
Naturgasledninger, side 31
Naturnetværk, side 9, 50, 55, 57, 58, 59

OSD, side 15, 19, 20
Oversigtens formål, side 6
Oversvømmelse, side 55

Plandk2, side 63, 64, 65, 66
Plandk3, side 65, 66
Plansystemdk, side 2, 62, 63, 64, 65, 66

Redegørelse om arealanvendelsen på danske havne, side 37
Regionplanretningslinjer, side 7
Regler og rammer, side 4
Risikostyringsplan, side 6, 56
Risikovirksomheder, side 24
Råstofplan, side 6

Sammenhængende turistpolitiske overvejelser, side 11, 41
Skovrejsning, side 46
Skovrejsningsområder, side 46, 47, 50, 59
Sommerhusområder, side 36, 41, 42, 57
Stilleområder, side 25, 35
Støjbekendtgørelsen, side 24, 25
Støjbelastede arealer, side 24
Støjende aktiviteter, side 15, 18, 25, 36
Støjkonsekvenszoner, side 18, 25, 34, 35
Særlig pladskrævende varegrupper, side 22
Særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse, side 18, 61
Særlige drikkevandsinteresser, side 15, 19
Særlige naturbeskyttelsesinteresser, side 57
Særligt værdifulde landbrugsområder, side 45, 46

Trafikanlæg, side 12, 18, 25, 29, 30, 34, 35, 36, 57
Trafikanlæg og andre tekniske anlæg, side 34
Trafikplan, side 34, 35, 36
Transport, side 3, 16, 34
Turisme, side 11, 40, 41

Uforstyrrede landskaber, side 35, 51

Vand- og Natura 2000-planer, side 2, 8, 9, 50, 57
Vand- og naturplaner, side 3, 8
Vandplan, side 6, 7, 15, 20, 22, 41, 54, 57, 58
Vandværker, side 2, 15, 19, 20
Vindmøllecirkulæret, side 33
Vindmøller, side 2, 10, 11, 32, 33, 37, 47, 57
Virksomheder med særlige beliggenhedskrav, side 16, 23, 29, 38
VVM, side 9, 18, 33, 38, 39, 54

Yderområderne, side 2, 11, 16, 17, 40

Økologiske forbindelser, side 9, 47, 50, 54, 56, 57, 58, 59

Oversigt over statslige interesser
i Kommuneplanlægningen 2013
Udgivet af Miljøministeriet 2011

Redaktion / Naturstyrelsen, Landsplan

Foto:
Forside Ole Akhøj samt side 14, 40, 44 og 50
Colorbox side 3, 8, 13, 27, 28 og 49
Naturstyrelsen side 2, 4, 30 og 62

Grafik / Etcetera Design, Nina Kampmann

Tryk / P.J. Schmidt, Vojens

Papir / MaxiSilk 170g / 300g

Oplag / 3.000

ISBN (elektronisk) 978-87-7279-070-1
ISBN (trykt) 978-87-7279-061-9

Oversigten over statslige interesser
i Kommuneplanlægningen 2013
kan læses på www.nst.dk

Oversigten fås ved henvendelse til:
Miljøministeriets Informationscenter
Strandgade 29
1401 København K
Tlf 70 12 02 11
info@mim.dk